

تاریخ آزمون

جمعه ۳۰/۰۹/۱۴۰۳

سوالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۹۰

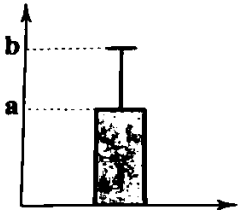
عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

دقیقه	شماره	نوع	تعداد	موضوع	گروه	ردیف
۳۵ دقیقه	۱۵	اجباری	۱۵	ریاضی و آمار ۳	ریاضیات	۱
	۲۵	زوج کتاب	۱۰	ریاضی و آمار ۱		
	۳۵		۱۰	ریاضی و آمار ۲		
۲۵ دقیقه	۵۰	اجباری	۱۵	علوم و فنون ادبی ۳	علوم و فنون ادبی	۲
	۶۰	زوج کتاب	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱		
	۷۰		۱۰	علوم و فنون ادبی ۲		
۳۰ دقیقه	۸۰	اجباری	۱۰	جامعه‌شناسی ۳	جامعه‌شناسی	۳
	۹۰		۱۰	جامعه‌شناسی ۱		
	۱۰۰		۱۰	جامعه‌شناسی ۲		
۱۰ دقیقه	۱۱۰	اجباری	۱۰	روان‌شناسی		۴

- ۱- چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟
- الف) اگر داده دور افتاده داشته باشیم، میانه و دامنه میان چارگی به عنوان معیارهای مرکزی و پراکندگی مناسب تر است.
 ب) اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر، اندازه‌گیری یا سنجش است.
 ج) ارائه ایده‌ها و پیشنهادها مربوط به گام چهارم چرخه آمار در حل مسائل است.
 د) طرح یک پرسش دقیق و شفاف، مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ است.
- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳
- ۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
 «در توصیف داده‌های کیفی، گزارش باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.»
- (۱) فراوانی (۲) معیار مرکزی (۳) معیار پراکندگی (۴) درصد
- ۳- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) در گام سوم چرخه آمار سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی را به اطلاعات کمی تبدیل کنیم.
 (۲) گزارش معیارها و ارائه نمودارها در گام چهارم چرخه آمار انجام می‌شود.
 (۳) برای توصیف داده‌های کمی هم باید معیارهای مرکزی گزارش شوند و هم معیارهای پراکندگی.
 (۴) انتخاب معیار اندازه‌گیری مناسب در گام دوم چرخه آمار انجام می‌شود.
- ۴- کدام گزینه از فرایندهای اجرایی گام اول چرخه آمار در حل مسائل است؟
 (۱) حضور افراد متخصص (۲) یافتن پاسخی برای مسأله اصلی
 (۳) محدودکردن جامعه (۴) توجه به محدودیت‌ها
- ۵- کدام گزینه از ملزومات یکپارچگی چرخه آمار در حل مسائل نیست؟
 (۱) بکارگیری تجربه و اطلاعات اهالی منطقه در پژوهش‌های منطقه‌ای (۲) اجازه نقد معیارهای گزارش شده و توجه به نقدها
 (۳) ایجاد تردید و پرسش از تمامی مراحل پروژه و عیب‌یابی آن‌ها (۴) تفسیر نتایج برای یافتن پاسخ پرسش اصلی
- ۶- اگر از الگوی توزیع داده‌ها و وجود داده دور افتاده اطلاعی نداشته باشیم، کدام نمودار برای نمایش اطلاعات متغیرهای کمی مطمئن تر است؟
 (۱) نمودار میانگین - انحراف معیار (۲) نمودار میله‌ای (۳) نمودار جعبه‌ای (۴) نمودار دایره‌ای
- ۷- برای بررسی وضعیت اقتصادی خانوارهای یک شهر، در کدام شیوه نمونه‌گیری تمامی قشرهای جامعه، شانس حضور دارند؟
 (۱) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم اول کدپستی
 (۲) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم آخر شماره تلفن منزل
 (۳) انتخاب تصادفی خانوارهای با درآمد کم‌تر از ۵ میلیون تومان از همه محله‌های شهر
 (۴) انتخاب تصادفی خانوارها از تعدادی محله مرکز شهر
- ۸- کدام گزینه از فرایندهای اجرایی گام چهارم چرخه آمار یعنی تحلیل داده‌ها، محسوب نمی‌شود؟
 (۱) ارائه نمودارها (۲) گزارش معیارها (۳) مرتب کردن داده‌ها (۴) تفسیر داده‌ها
- ۹- تصحیح اشتباهات در کدام یک از موارد زیر در گام دوم چرخه آمار انجام نمی‌شود؟
 (۱) گزارش معیارهای مرکزی و پراکندگی (۲) اندازه‌گیری
 (۳) گردآوری داده‌ها (۴) وارد کردن داده‌ها در نرم‌افزار
- ۱۰- در بررسی کدام یک از متغیرهای ارائه شده در جامعه آماری مورد نظر، به اندازه نمونه بزرگ‌تری نیازمند هستیم؟
 (۱) میزان تحصیلات کارمندان یک شرکت (۲) سن ساکنان یک شهرک مسکونی
 (۳) معدل دانش‌آموزان یک مدرسه در امتحانات نهایی (۴) میزان درآمد افراد یک خانواده پرجمعیت
- ۱۱- برای داده‌های ۴۵، ۷، ۱، ۴، ۳ و ۲ گزارش کدام معیارها مناسب است؟
 (۱) میانگین - انحراف معیار (۲) میانه - میانگین
 (۳) میانه - دامنه میان چارگی (۴) دامنه میان چارگی - انحراف معیار

۱۲- اگر نمودار مقابل مربوط به داده‌های ۳، ۱، ۲۱، ۱۲، ۴ و ۱۳ باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

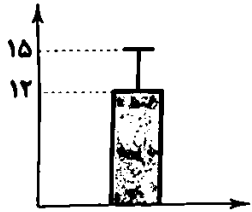
۸ (۱)

۹ (۲)

۶ (۳)

۷ (۴)

۱۳- با توجه به نمودار زیر، واریانس داده‌ها چند برابر میانگین داده است؟

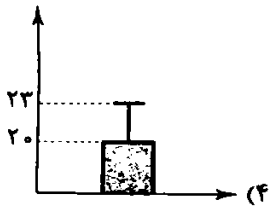
$\frac{3}{2}$ (۱)

$\frac{4}{3}$ (۲)

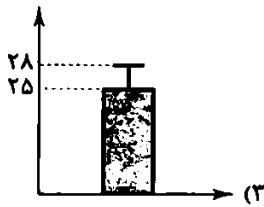
$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{3}{4}$ (۴)

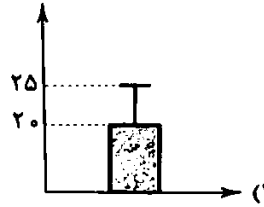
۱۴- در یک سری داده‌های آماری که از منحنی نرمال تبعیت می‌کنند، تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها بین ۱۹ تا ۳۱ قرار دارند. نمودار مناسب برای این داده‌ها کدام است؟

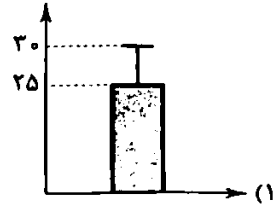
(۴)

(۳)

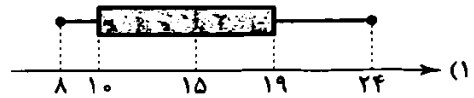
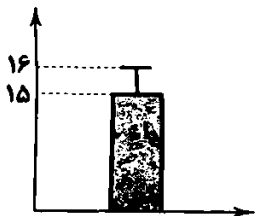

(۲)

(۱)

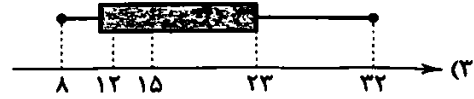
۱۵- در یک سری داده‌های آماری با مینیمم ۸ و دامنه میان‌چارکی ۹، میانگین با میانه برابر بوده و دامنه تغییرات ۲۳ واحد از انحراف معیار بیشتر است. اگر نمودار میانگین - انحراف معیار این داده‌ها به صورت زیر باشد، نمودار جعبه‌ای داده‌ها کدام است؟

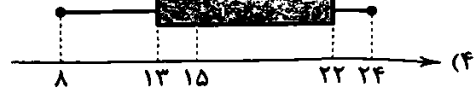
(۱)

(۲)

(۳)

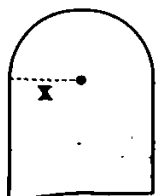
(۴)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۲۶ تا ۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

سؤالات (۱ تا ۲۵)

۱۶- شکل زیر از یک مستطیل و یک نیم‌دایره تشکیل شده است. اگر مساحت این شکل ۷۲ واحد مربع باشد، محیط آن کدام است؟ ($\pi = 3$)

۵۲ (۱)

۵۸ (۲)

۶۲ (۳)

۳۲ (۴)

۱۷- اگر سه برابر مجذور عددی مثبت به علاوه شش برابر خودش مساوی ۱۰۵ باشد، مکعب آن عدد منهای مربع آن کدام گزینه است؟

- (۱) ۷۰ (۲) ۵۰ (۳) ۱۰۰ (۴) ۱۲۰

۱۸- اگر معادله درجه دوم $x^2 + (m+2)x + (2m+1) = 0$ به ازای $m = \alpha$ و $m = \beta$ تنها یک جواب حقیقی داشته باشد، حاصل $\alpha^2 + \beta^2$ چقدر است؟

- (۱) ۶۵ (۲) ۵۰ (۳) ۳۷ (۴) ۲۶

۱۹- دو معادله $ax^2 + 2x - 1 = 0$ و $x^2 + 2x + 3 = 0$ به ازای مقادیر $a = \alpha$ و $a = \beta$ ریشه مشترک دارند. مقدار $\alpha\beta - \alpha^2 + \beta^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{589}{27}$ (۲) $\frac{589}{81}$ (۳) $\frac{569}{81}$ (۴) $\frac{569}{27}$

۲۰- هزینه ساخت هر دوچرخه ۱۰۰ تومان است. اگر درآمد یک کارخانه دوچرخه‌سازی برابر $x^2 - 37500$ باشد (به ازای فروش x عدد دوچرخه) نقطه سر به سر فروش دوچرخه کدام است؟

- (۱) ۲۰۰ (۲) ۲۵۰ (۳) ۳۰۰ (۴) ۳۵۰

۲۱- در یک مثلث قائم‌الزاویه طول یکی از اضلاع قائمه از دو برابر ضلع دیگر سه واحد کم‌تر است. اگر اندازه وتر آن $\sqrt{74}$ باشد، مساحت این مثلث کدام است؟

- (۱) $14/5$ (۲) $15/5$ (۳) $16/5$ (۴) $17/5$

۲۲- در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ داریم $4a + c - 2b = 0$ آن‌گاه کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند یکی از جواب‌های معادله باشد؟

- (۱) $-\frac{b}{a} + 2$ (۲) $-\frac{b}{a} - 2$ (۳) $\frac{2c}{a}$ (۴) $-\frac{2c}{a}$

۲۳- اگر $x = \alpha$ و $x = \beta$ جواب‌های معادله $\frac{x-1}{2x+1} + \frac{x}{x+2} = \frac{21}{25}$ باشند، حاصل $\beta - \alpha$ کدام است؟ ($\alpha < \beta$)

- (۱) $\frac{55}{27}$ (۲) $\frac{65}{29}$ (۳) $\frac{85}{43}$ (۴) $\frac{173}{43}$

۲۴- ۳۰۰ گرم محلول آب و نمک ۲۰٪ موجود است. اگر نیمی از آب آن تبخیر شود، باید چند گرم دیگر نمک به آن اضافه کنیم تا محلول ۵۰٪ آب و نمک حاصل شود؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۶۰ (۴) ۸۰

۲۵- هائیه برای تولد ۱۸ سالگی‌اش ۱ نفر از دوستانش را به مهمانی دعوت کرد و کیک تولدش را بین خودشان تقسیم کرد، سپس برای آن‌که به بقیه سهم بیشتری برسد هائیه، سوسن و زهرا سهم خود را بین بقیه تقسیم کردند و به هر نفر $\frac{1}{36}$ کیک بیشتری رسید. مقدار $2n^2 + 3n$ کدام است؟

- (۱) ۳۲۴ (۲) ۴۳۲ (۳) ۴۲۳ (۴) ۳۴۲

زوج درسی ۲

۲۶- تعداد حالات ارزش ۱۰ گزاره که ۲ تای آن‌ها همواره درست و ۳ تای آن‌ها همواره نادرست باشد، در رسم جدول کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۶ (۳) ۳۲ (۴) ۶۴

۲۷- اگر گزاره p نادرست باشد، ارزش گزاره $(q \Rightarrow \sim p)$ کدام است؟

- (۱) درست (۲) نادرست (۳) هم‌ارز q (۴) هم‌ارز $\sim q$

۲۸- اگر گزاره $(p \vee q)$ درست باشد، چند مورد از گزاره‌های زیر درست هستند؟

- (الف) $p \Leftrightarrow \sim q$ (ب) $p \Rightarrow (q \Rightarrow p)$ (ج) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow p$ (د) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (p \vee q)$
 (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۲۹- اگر گزاره $p \Rightarrow q$ نادرست باشد و r گزاره‌ای دلخواه باشد، آن‌گاه چند مورد همواره درست است؟

- (الف) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$ (ب) $(p \wedge q) \vee r$ (ج) $(\sim q \Rightarrow \sim p) \Rightarrow r$ (د) $(\sim p \wedge r) \vee q$
 (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۳۰- ارزش گزاره $[p \wedge (\sim p \vee \sim q)] \Rightarrow \sim q$ چگونه است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) هم‌ارز p (۴) هم‌ارز q

۳۱- نقیض گزاره «اگر a زوج باشد، $a+1$ فرد خواهد بود» کدام است؟

(۱) نه a زوج است و نه $a+1$ فرد است.

(۲) a زوج است و $a+1$ فرد نیست.

(۳) a زوج است و $a+1$ فرد نیست.

(۴) نقیض گزاره $a \Leftrightarrow -q$ کدام است؟

(۱) $-p \Leftrightarrow q$

(۲) $-q \Leftrightarrow p$

(۳) $(p \Rightarrow -q) \vee p$

(۴) $(p \Rightarrow q) \wedge (\neg p \Rightarrow \neg q)$

۳۲- کدام گزینه همواره درست است؟

(۱) اگر $a+b$ زوج باشد، a و b هر دو زوج هستند ($a, b \in \mathbb{Z}$).

(۲) اگر $a+b$ فرد باشد، a و b هر دو فرد هستند ($a, b \in \mathbb{Z}$).

(۳) اگر a عددی گویا و b عددی گنگ باشد، $\frac{b}{a}$ گنگ است ($a \neq 0$).

(۴) اگر a عددی گویا و b عددی گنگ باشد، $\frac{a}{b}$ گنگ است.

۳۴- اگر گزاره $p \wedge [\neg(p \Leftrightarrow q)]$ درست باشد، کدام گزینه همواره درست است؟

(۱) $p \wedge q$

(۲) $\neg p \vee q$

(۳) q

(۴) $\neg p \Leftrightarrow q$

۳۵- اگر گزاره‌های $p \Rightarrow q$ و $\neg p \Rightarrow q$ درست باشند، کدام گزاره همواره درست است؟

(۱) $p \vee q$

(۲) $\neg p \wedge q$

(۳) $p \wedge q$

(۴) $p \vee \neg q$

علوم و فنون ادبی

۳۶- کدام بیت دارای «تضاد» و فاقد «تناقض» است؟

(۱) سر مزار شهیدان یکی عنان درکش

(۲) هم صحبتیم و ما را از یکدیگر خبر نیست

(۳) بس که مردم دامن احسان ز هم واچیده‌اند

(۴) مرا همی نفس سرد خیزد از آتش

۳۷- آرایه مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) آن سر که کم آمد به بلندی برسید

(۲) تا دست راد و رأی بلند تو دیده‌ام

(۳) چون به جز جور و جفا کاری نداری روز و شب

(۴) تا آسمان و برج و طبایع به اتفاق

۳۸- نوع «لف و نشر» در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) دارم ز آب و آتش یاقوت و جزع تو

(۲) در تاب و بند زلف دل‌ویز جان کشت

(۳) تویی کز زلف و رخ در عالم حسن

(۴) هجر و وصلت درد و درمان من است

۳۹- آرایه‌های «تضاد - لفظ و نشر - تشبیه - متناقض‌نما» به ترتیب، در کدام ابیات وجود دارد؟

ز مهر افسر و از کهکشانشان کمر دارم

آن کس که تو را زاد همه فرز و خرد زاد

وز تف یارب دهانم سوخته است

حاکمی گر زنده‌داری ور بمیرانسی مرا

(الف) گدای میکدهام خشت زیر سر دارم

(ب) آن کس که تو را کشت همه فز و خرد کشت

(ج) ز آتش اندیشه جانم سوخته است

(د) من چراغم وصل و هجرت آتش و نار من است

(۱) «الف» - «د» - «ج» - «ب» (۲) «ب» - «ج» - «د» - «الف» (۳) «ج» - «د» - «ب» - «الف» (۴) «ب» - «د» - «ج» - «الف»

۴۰- به ترتیب، چند بیت دارای «لف و نشر مشوش - لفظ و نشر مرتب» است و در کل شعر چند «اختیار شاعری حذف همزه» وجود دارد؟

که کرد شب را تاریک و روز را روشن

که چرخ مشعله‌دار است و ابر مقرعه (ساز) زن

بسا ولایت و شهرا که شد رسوم و دمن (ویروانه)

کشیده قد و گشاده زبان و بسته دهن

که تیغ و زهر بود بهره حسین و حسن

(الف) خدای عزوجل خالق سپید و سیاه

(ب) ز باتگ رعد و تف آفتاب در ره او است

(ج) ز گرد لشکر ایام و بانگ کوس اجل

(د) درخت و مرغ و گل از بوستان به قدرت او

(ه) نگر نصیب من و تو چه باشد از دنیا

(۴) چهار - دو - پنج

(۳) دو - سه - چهار

(۲) چهار - یک - سه

(۱) سه - دو - چهار

۴۱- در کدام گزینه تقطیع ترکیب‌ها فاقد «اختیارات شاعری» است؟

- (۱) (زانوی ادب: -U-U-) (شانه: -) (۲) (سوی بهشت: U-U-) (سیاوش: U-) (۳) (بانویی: -U-) (قصر دل افروز: -UU-) (۴) (ساقی گلرخ: -U-) (ساغر و می: -UU-)

۴۲- به ترتیب در چند مورد، مصوت‌های بلند «و» و «ی» کوتاه تلفظ می‌شوند؟

- (الف) سوی بسیط زمین، گر تو را فتد گذری
(ب) سوی بتخانه مرو، پند برهنه مشنو
(ج) وصالش جوی در محنت که توأم ساخته حکمت
(د) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
(ه) سخن در احتیاج ما و استغنائی معشوق است
- (۱) چهار - سه (۲) سه - سه
(۳) پنج - چهار (۴) دو - دو

۴۳- کدام بیت فاقد «هر نوع اختیار شاعری» است و به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود؟

- (۱) ای عشق تو آتش زده در خرمن جان‌ها
(۲) ز شراب وصل جانان همه کاینات مستند
(۳) چون عقل را بیگانگی پیوسته شد با عاشقی
(۴) مست شراب جام الستم نه با خودم

۴۴- کدام بیت فاقد «اختیارات شاعری زبانی» است؟

- (۱) به یک دیدن کند روشن‌تر از رخساره یوسف
(۲) گر جنگ کنی ملازمانت
(۳) در عین وصل با خیر از حسرت من است
(۴) خنجر و زوبین سلاح چشم او شد تا مرا

۴۵- اختیار شاعری مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) مسپار دل، به هر کس، که رخ چو ماه دارد
(۲) بر چشم یار شد دل، که ز دیده، داد، خواهد
(۳) تو مرا مگوی واعظ، که مریز، آب‌دیده
(۴) به عذار و شاهد و خط، بستد رخت دل از من
- به کسی سپار دل را، که دلت نگاه دارد: (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
عجب ار سیه‌دلان را، غم دادخواه دارد: (حذف همزه)
بگذار تا بریزم، که بسی گناه دارد: (حذف همزه)
چه دهم جواب آن کس، که خط و گواه دارد: (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

۴۶- در کدام بیت هر دو اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوت‌ها و حذف همزه» یافت می‌شود؟

- (۱) آن‌که چون آینه نبود، محو رخسار تو کیست؟
(۲) سرو آزادم چرا در پرده می‌گویی سخن؟
(۳) با همه نامهربانی‌ها تو را دارم سراغ
(۴) سوی این صورت‌پرستان گر به معنی بنگری

۴۷- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «از این سراچه آوا و رنگ دل بگسل
(۱) بیت دارای «لف و نشر مرتب» است.

(۲) مفهوم بیت با «همه برگ بودن همی‌ساختی / به تدبیر رفتن نپرداختی» تناسب دارد.

(۳) علامت هجایی مصراع نخست «U-U-U-U-U-U-» است.

(۴) اختیار شاعری «حذف همزه» در بیت وجود دارد.

۴۸- با توجه به بیت زیر کدام گزینه غلط است؟

- «چون زلف و عارض او چشمی ندید هرگز
(۱) اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوت‌ها» در بیت وجود دارد.

(۲) در برخی واژه‌ها مصوت بلند «ی» کوتاه تلفظ می‌شود.

(۴) وزن بیت همسان دولختی است که به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود.

۴۹- مفهوم بیت زیر از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

- «با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است
الف) ندانی هر که بامش بیش برفش بیشتر باشد
ب) کسی بود در راه عشق آسودگی؟
ج) در این پیروزه‌گون طارم مجوی آرام و آسایش
د) صائب از قید تعلق فرد شو آسوده باش
ه) پستی دلیل قرب بود در طریق عشق
۱) «الف» - «ج» ۲) «ب» - «د»
۳) «الف» - «د» ۴) «ب» - «ه»

- ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت
ز کالای تمتع هر چه کم‌تر داشتن بهتر
سربه‌سر درد است و خون‌آلودگی
که نارامد به روز و شب همی ناساید این طارم
باغ چون بی‌برگ شد خواب فراغت می‌کند
اینجا پیاده پیش بود از سواره‌ها
۱) «الف» - «ج» ۲) «ب» - «د»
۳) «الف» - «د» ۴) «ب» - «ه»

۵۰- هر یک از مفاهیم «نایاب‌داری دنیا - دشواری مسیر عشق - اغتنام فرصت - توصیف مسیر عشق» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- الف) مرکب این راه عزم است و وفا
ب) چنان چون مر تو را پند است مرده جد بر جدت
ج) گر در پی تفرج بستان جنتی
د) زمانه می‌گذرد، چون زمین می‌باش، ز من
ه) رونده، گو: قدم اینجا به احتیاط بنه
۱) «ب» - «الف» - «د» - «ه» ۲) «ب» - «ه» - «د» - «الف»
۳) «ج» - «ه» - «د» - «الف» ۴) «ج» - «الف» - «ب» - «ه»

- توشه آن رنج و اندوه و عنا
تو مر فرزند فرزندان فرزندان را پندی
امروز تخم کار، که فردا مجال نیست
قبول کن ای خواجه، این زمان دریاب
که زیر هر قدمی چند گونه چاهش هست
۱) «ب» - «الف» - «د» - «ه» ۲) «ب» - «ه» - «د» - «الف»
۳) «ج» - «ه» - «د» - «الف» ۴) «ج» - «الف» - «ب» - «ه»

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۵۱ تا ۶۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۶۱ تا ۷۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی ۱ (سؤالات ۵۱ تا ۶۰)

۵۱- در همه گزینه‌ها یک نکته برجسته «قلمرو زبانی» موجود در کلیله و دمنه (مذکور در کتاب درسی) به چشم می‌خورد؛ به جز.....

- ۱) آن ادب‌ار کودک را افتد از ناشدن به دبیرستان از خانه موشان بتر است، چنان‌که اهل بصیرت دانسته‌اند.
۲) از برای هدایت و ارشاد رسولان فرستاد تا خلق را از ظلمت برهانند.
۳) حرص او را بر آن داشت که چیزی از سموم قاتل در آن طعام آمیخت، بر اندیشه آن‌که هر دو بخورند و هلاک شوند.
۴) به عدد هر جانی درین شاخ‌ها سوراخ‌ها است، بر مثال زنبورخانه.

۵۲- کدام مورد به ترتیب بیانگر ویژگی‌های «زبانی - فکری» متن ادبی نیست؟

- ۱) به کارگیری واژه «شهد» در معنی «عسل» - گران‌بها بودن لحظات عمر
۲) وجود واژگان کهن و کمی واژگان غیرفارسی - گران‌بهایی دل انسان به سبب این‌که جایگاه خداوند است.
۳) استفاده از زبان ساده و جمله‌های کوتاه - هوشیاری و پرهیز از خوشی‌های زودگذر
۴) بهره‌گیری از تمثیل برای بیان مطلب - شریف بودن انسان در میان مخلوقات

۵۳- «واج‌آرایی» در کدام بیت، نامحسوس است؟

- ۱) زمانه دست من اول به حیل به بست آن‌گه
۲) شهری که شه و شحنه و شیخ همه مستند
۳) در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست
۴) نه من ز بی‌عملی در جهان ملولم و بس

۵۴- کدام بیت فاقد «واژه‌آرایی» است؟

- ۱) گر نشویی صائب از اشک ندامت روی خویش
۲) گیرم که بهار آید و گل سرزند از گل
۳) به یک دو مصرع بی مغز کلک صائب را
۴) اگر چه چنگ‌نوازان لطیف‌دست بوند

جز سیه‌رویی نباشد حاصل از دیوان تو را
با بودن گیسو و عذار تو کجا دل
دلش خوش است که داد سخنوری دادست
فندای دست قلم باد دست چنگ‌نواز

۵۵- کدام بیت دارای هواج آرایه - کنایه - تشبیه است؟

- ۱) وگر چنان که مضمور شود گزیر از عشق
- ۲) گر از مقبله شیر آید از عقب شمیر
- ۳) باز او حلقه بر در رندان شوق زن
- ۴) شبی خوش هر که می‌خواهد که با جانان به روز آرد

کجا روم که نمی‌باشدم گزیر از دوست؟
نه عاشق است که اندیشه از خطر دارد
کاصحاب را دو دیده چو مسمار بر در است
بسی شب روز گرداند به تاریکی و تنهایی

۵۶- ترتیب ابیات از نظر آرایه‌های «تشبیه - تشخیص - کنایه - واژه آرایه - مراعات نظیر» کدام است؟

- الف) دل چرخ بداختر نرم از یارب نمی‌گردد
- ب) ز شست صاف نشد تیر راست را روزی
- ج) چون کمان هر چند مشت استخوانی گشته‌ایم
- د) به عاشق صید عاشق می‌کند قد دل‌زایش
- ه) خودبین کجا، وصال حیات ابد کجا؟

به الفسون این گره باز از دم عقرب نمی‌گردد
گشایشی که من از خانه چون کمان دیدم
می‌شود از جوشن گردون ترازو تیر ما
ز طوق قمریان فتراک دارد سرو بالایش
آئینه را به سنگ زن آب بقا بین

- ۱) «ج» - «الف» - «ه» - «د» - «ب»
- ۲) «ج» - «ه» - «الف» - «ب» - «د»
- ۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د» - «ه»
- ۴) «الف» - «د» - «ب» - «ه» - «ج»

۵۷- کدام گزینه از نظر «سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی» نادرست است؟

- ۱) بیشتر کتاب‌های مقدّس از کشش و جاذبه آهنگ و کلام موزون، بهره گرفته‌اند.
- ۲) در مقایسه وزن شعر و دوچرخه‌سواری، گردش چرخ‌های دوچرخه هیچ نوع وزنی ندارد؛ اما از توجه به حرکت پای دوچرخه‌سوار و بازگشت آن به نقطه پایین، وزنی ادراک می‌کنیم.
- ۳) ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود و وسیله ادراک وزن، حواس ما است.
- ۴) وزن، در شعر جنبه تزئینی دارد و جزء طبیعت شعر نیست.

۵۸- کدام بیت از دیدگاه «آهنگ و موسیقی» متفاوت است؟

- ۱) آن را که چنین دردی، از پای دراندازد
- ۲) دام است جهان تو، ای پسر، دام
- ۳) روی از جمال دوست به صحرا مکن، که روی
- ۴) اگر هزار غم است از جهانیان بر دل

باید که فروشوید، دست از همه درمان‌ها
زیمن دام ندارد خبسر دد و دام
در روی هم‌نشین وفاجوی خوش‌تر است
همین بس است که او غمگسار ما باشد

۵۹- مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به‌جز.....

- ۱) دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت
- ۲) هم نظر نبود به اعمال شما
- ۳) اهل دل از دل سعادت یافتند
- ۴) هر که را دل نیست او بی‌بهره است

نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت
شدد دل انسان نظرگاه خدا
خنک دولت سوی بالا تاختند
در جهان از بینوایی شهره است

۶۰- همه گزینه‌ها یا بیت زیر «کاملاً» تناسب معنایی دارند؛ به‌جز.....

- ۱) اگر سکندر از آئینه ساخت لوح مزار
- ۲) عالم از جای به تعظیم کلامش خیزد
- ۳) سخن سنجیده گفتن نیست کار هر تنگ‌ظرفی
- ۴) بر زبان راست روان را نرود حرف خطا

بر زبان، بند گراتی از تأمل بایدهش
چراغ تربیت من روشنائی سخن است
هر که چون صبح برآرد به تأمل دم را
نمی‌گردد ز هر لب تنک، کتر ثمین پیدا
خامه ظاهر نکند، جز سخن دلکش را

مکمل و هفتون ادبی ۲ (سوالات ۷۰ تا ۹۱)

۶۱- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- (۱) در قرن هشتم قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی عرصه وسیعی یافت و قصیده‌سرایی رواج گرفت.
- (۲) پس از مرگ نیمور، شاهرخ از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و گلستان سعدی را به خط خوش نگاشتند.
- (۳) در زمان بازماندگان تیمور، ادبیات رونقی تازه گرفت و کسانی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند، هر چند که ادبیات این دوره تقلیدی و فاقد نوآوری بود.
- (۴) با حمله مغولان بسیاری از مدارس که مهد علم و فرهنگ بودند، از بین رفتند و بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و فخرالدین عراقی در یورش ویرانگر مغولان کشته شدند.

۶۲- کدام گزینه با توجه به نام شاعر نادرست است؟

- (۱) کتاب «نفحات‌الاس» خود را در قرن نهم به پیروی از نظامی سرود. : (جامی)
- (۲) کتاب «تذکره دولت‌شاه» را در قرن نهم به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشت. : (دولت‌شاه سمرقندی)
- (۳) منظومه «موش و گربه» را به شیوه طنز و تمثیل سرود و نثرهایی مانند «رساله دلگشا» و «اخلاق‌الاشراف» نوشت. : (عبید زاکانی)
- (۴) اثر معروفش «المعجم فی معاییر اشعارالمعجم» نخستین و مهم‌ترین اثر در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است. نثر او در مقدمه این کتاب مصنوع و در اصل کتاب، ساده و عالمانه است. : (شمس قیس رازی)

۶۳- عبارت «از شاخص‌ترین شاعران قرن هفتم که در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد»، مربوط به کدام شاعر است و آثار او کدام است؟

- (۱) خواجوی کرمانی - پنج گنج - فیه‌ما‌فیه
- (۲) فخرالدین عراقی - عشاق‌نامه - لمعات
- (۳) جلال‌الدین بلخی - دیوان شمس - مجالس سبعه
- (۴) حافظ - دیوان - صد پند

۶۴- کدام مورد از نظر تاریخ ادبیات «کاملاً» درست است؟

- (۱) سلمان ساوجی از شاعران قرن هشتم است که در غزل توجه خاصی به حافظ و مولوی داشته است.
- (۲) شاه نعمت‌الله ولی در تصوف و طریقت مقامی بلند داشته و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود.
- (۳) کتاب تاریخ جهانگشا در شرح ظهور تیمور، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.

(۴) نثر در قرن هفتم به دو جریان گرایش پیدا کرد. ساده‌نویسی در اثری مانند «مرصادالعباد» و پیچیده‌نویسی یا محتوای عمدتاً تاریخی در اثری مانند «طبقات ناصری»

۶۵- در همه ابیات، همه ارکان تشبیه وجود دارد؛ به جز

- (۱) رنگ نبید و هامون پیروزه گشت و گلگون
- (۲) گهی هم چون شبه باشد که بر خورشید بر باشی
- (۳) دو دیده من و از دیده اشک دیده من
- (۴) لاله چون مریخ اندر شده لختی به کسوف

۶۶- نوع تشبیه در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) یاری که رخس ماه و قدش سرو روان بود
- (۲) نافه آهو شده است، ناف زمین از صبا
- (۳) هستم عطارد، این دو قصیده دو پیکر است
- (۴) سرسبز گشت باغ رخت از بهار خط

۶۷- در ابیات زیر به ترتیب «چند تشبیه و چند ادات تشبیه» به چشم می‌خورد؟

- «شد آن زمانه که رویش به‌سان دیبا بود
- نشانی نامه ما مهر و شعر، عنوان بود
- از آن سپس که به کردار سنگ و سندان بود»

(۴) پنج - چهار

(۳) پنج - دو

(۲) شش - چهار

(۱) شش - پنج

۶۸- کدام بیت دارای چهار تشبیه و علامه هجایی آن «U-U-U-U-U-U-U-U-U-U» است؟

- (۱) زمانه اسب و تو رایض، به رای خویشت تاز
 (۲) جهان نمای درستی، دل شکسته ماست
 (۳) تو را ز هفت خط جام جم کنم آگاه
 (۴) رسید مزده که سرسبز گشت نخل امید

۶۹- با توجه به شعر زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «گفت به مجنون صمنی در دمشق
 عشق چه و مرتبه عشق چیست؟
 عاشق یک رنگ حقیقت شناس
 نیست به جز عشق در این پرده کس

(۱) وزن شعر با مصراع «سلسله اش مرغ روان را جو دام» برابر است.

(۲) در ابیات «یک تشبیه بلیغ اضافی» وجود دارد.

(۳) مفهوم شعر با بیت «دیگر ز پهلوانی رستم سخن مگوی / زیرا که عشق از همه کس پهلوان تر است» تناسب دارد.

(۴) ابیات سروده «عبدالرحمان جامی» صاحب آثاری چون «تذکره الاولیا و تحفة الاحرار» است.

۷۰- ابیات کدام گزینه، دوبه دو مفهوم یکسانی دارند؟

- (الف) بیمار غم عشق تو را تا به قیامت
 (ب) نتواند سخن عشق کشید از من، غیر
 (ج) لب ز افسانه فرو بند که در محفل عشق
 (د) کوی لیلی بس خطرناک است ز آن جا تا به حشر
 (ه) کس برون خانه محرم نیست، سر عشق را

(۱) «ب - ه»، «ج - د» (۲) «ب - ج»، «الف - د» (۳) «ب - ه»، «ج - الف» (۴) «ج - الف»، «د - ه»

۷۱- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام یک از مفاهیم جامعه‌شناسی ارتباط دارند؟

- امکان پذیر ساختن ارتباط ما با یکدیگر و سامان دادن آن
 - چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف
 - یک ساختار اجتماعی پویا

- (۱) نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی
 (۲) ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی - قواعد اجتماعی
 (۳) ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی - نظام اجتماعی
 (۴) قواعد اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی

۷۲- موارد درست در بین عبارتهای زیر کدام‌اند؟

- (الف) در تبیین، پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند، در ارتباط با یکدیگر قرار می‌گیرند و میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شده‌اند، روابط جدیدی طرح می‌شود.
 (ب) در اوایل قرن نوزدهم، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته نمی‌شد.
 (ج) جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود.
 (د) این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و تفهیمی قرار می‌دهد، با نام «جامعه‌شناسی تبیینی» شناخته می‌شود.
 (ه) در اوایل قرن نوزدهم، تنها بیان آن دسته از روابط علت و معلولی میان پدیده‌ها، دانش علمی و معتبر محسوب می‌شد که با حس و تجربه مشاهده‌پذیر باشد.

(۱) د - ب - ه (۲) ه - الف - ج (۳) ب - الف - ج (۴) ه - ج - د

۷۲- پاسخ درست پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- هدف جامعه‌شناسی تبیینی چیست؟

- در جامعه‌شناسی تبیینی، روش مطالعه طبیعت و جامعه چگونه است؟

- آگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا چه نامی را برای این رشته برگزید؟

- خاکستری شدن جمعیت مربوط به کدام دسته از جوامع است؟

(۱) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - یکسان - فیزیک اجتماعی - صنعتی

(۲) معنابخشی به زندگی اجتماعی - متفاوت - پوزیتیویسم - جهان سوم

(۳) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - متفاوت - فیزیک اجتماعی - جهان سوم

(۴) معنابخشی به زندگی اجتماعی - یکسان - پوزیتیویسم - صنعتی

۷۴- کدام گزینه در رابطه با مقایسه دقیق‌تر طبیعت و جامعه درست است؟

(۱) یکسان ندانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد؛ در حالی که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن، وابسته به انسان است.

(۲) جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند، او را مغلوب جامعه ساخت. انسان در این دیدگاه، با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد.

(۳) اگر جامعه را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم.

(۴) جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تفاوتی کیفی می‌بیند. از این منظر برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند.

۷۵- پاسخ درست پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- جنگ‌های نامنظم مبتنی بر چیست؟

- الگوی مقاومت مردم آمرلی چگونه بود؟

- در جنگ‌های نامنظم، افراد چگونه عمل می‌کنند؟

(۱) آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - نظامی - از نظم موجود پیروی می‌کنند.

(۲) آگاهی تاریخی و فرهنگی - فرهنگی - با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

(۳) آگاهی فرهنگی و جغرافیایی - فرهنگی - از نظم موجود فراتر می‌روند.

(۴) آگاهی تاریخی و فرهنگی - نظامی - با ویژگی‌های فرهنگی پیوند می‌خورند.

۷۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام مورد ارتباط دارد؟

- خشت بنای جامعه

- روش لمبروزو درباره مجرم بودن یا مجرم نبودن افراد

- منظور از تبیین

(۱) پدیده اجتماعی - روش مفهومی - نشان دادن علت ایجاد یا زوال یک پدیده

(۲) کنش اجتماعی - روش تبیینی - نشان دادن علت ایجاد یا زوال یک پدیده

(۳) پدیده اجتماعی - روش تبیینی - بیان چرایی یک پدیده

(۴) کنش اجتماعی - روش مفهومی - بیان چرایی یک پدیده

۷۷- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان داده است؟

الف) تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند و ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جاافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.

ب) همه ما از آن‌جا که عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم و میزان اثرگذاری همه اعضای جامعه تقریباً یکسان است.

ج) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یک‌دیگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان نظم هستند.

د) انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - غ - غ - ص

۷۸- به ترتیب «تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی»، «اخلاق‌گریزی» و «گرایش افراطی به بازی‌های رایانه‌ای» مربوط به کدام یک از پیامدهای نادیده

گرفتن کنش و ویژگی‌های آن است؟

- (۱) افول معانی - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها
(۲) رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها - افول معانی
(۳) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها
(۴) رکود اراده‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها

۷۹- کلمات بیان‌شده در کدام گزینه به ترتیب و به درستی متن زیر را کامل می‌کنند؟

«انسان‌ها، برخلاف پدیده‌های طبیعی، عمل می‌کنند و عملشان است. آن‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای از خود نشان می‌دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تحلیل کرد، زیرا اگرچه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما این روش توان را ندارد.»

- (۱) آگاهانه - معنادار - متفاوتی - تجربی - حس و تجربه - فهم معانی کنش انسان‌ها
(۲) غریزی - آگاهانه - تقریباً یکسانی - غیرتجربی - حس و تجربه - مشاهده درست رفتارهای آدمی
(۳) آگاهانه - آگاهانه - متفاوتی - غیرتجربی - عقل و وحی - فهم معانی کنش انسان‌ها
(۴) غریزی - معنادار - تقریباً یکسانی - تجربی - عقل و وحی - مشاهده درست رفتارهای آدمی

۸۰- کدام یک از مثال‌های زیر مربوط به سقوط ارزش‌ها از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است؟

(الف) نقاشی‌های انتزاعی

(ب) تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها

(ج) قفس آهنین ماکس ویر

(د) اندازه‌گیری اجزای بدن در جنگ جهانی دوم

(ه) فاجعه هیروشیما و ناکازاکی

- (۱) الف - د - ه
(۲) ج - الف - ه
(۳) ب - ج - د
(۴) د - ب - ه

۸۱- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟

(الف) روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

(ب) کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند.

(ج) مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.

(۱) تشویق و تنبیه - خرده‌فرهنگ مخالف - کنترل اجتماعی
(۲) تشویق و تنبیه - کژروی اجتماعی - جامعه‌پذیری

(۳) اقناع - خرده‌فرهنگ مخالف - جامعه‌پذیری
(۴) اقناع - کژروی اجتماعی - کنترل اجتماعی

۸۲- در جهان اسلام، امر به معروف و نهی از منکر در چه فرآیندهایی نقش مهمی دارد و دارای چه آثاری است؟

(۱) جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - تشویقی و تنبیهی

(۲) اقناع و تبلیغ - تشویقی و تنبیهی

(۳) جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - فردی و اجتماعی

(۴) اقناع و تبلیغ - رسمی و غیررسمی

۸۳- کدام شیوه تشویق و تنبیه آثار و نتایج کم‌تری دارد و بیشتر به وسیله چه نهادها یا کسانی انجام می‌شود؟

(۱) شیوه رسمی - خانواده و همسالان

(۲) شیوه غیررسمی - عموم افراد جامعه

(۳) شیوه رسمی - سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی

(۴) شیوه غیررسمی - ادارات، پلیس، دادگاه و زندان

۸۴- در هر عبارت به ترتیب، کدام نوع تحرک اجتماعی صورت گرفته است؟

(الف) دختر یک پزشک که خیاط می‌شود.

(ب) کارمند یک بانک که به خاطر مسئولیت‌پذیری به عنوان رئیس بانک انتخاب شود.

(ج) پیک موتوری یک رستوران به عنوان پیک موتوری یک اداره با همان حقوق قبل استخدام شود.

(۱) تحرک نزولی درون‌نسلی - تحرک صعودی میان‌نسلی - تحرک نزولی

(۲) تحرک نزولی میان‌نسلی - تحرک صعودی درون‌نسلی - تحرک افقی

(۳) تحرک نزولی درون‌نسلی - تحرک صعودی درون‌نسلی - تحرک افقی

(۴) تحرک نزولی میان‌نسلی - تحرک صعودی میان‌نسلی - تحرک نزولی

۸۵- در ارتباط با فرآیند شکل‌گیری هویت اجتماعی و جامعه‌پذیری فرد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) هر فرد در یک جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیله نسل‌های قبل او ایجاد شده است و با آموزش‌هایی که در مدرسه می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد می‌شود، پیدا می‌کند.
- (۲) فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و بلافاصله با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنا می‌شود.
- (۳) جهان اجتماعی قبل از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی او را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتش در نظر می‌گیرد.
- (۴) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد و به مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۸۶- به ترتیب در هر یک از جوامع زیر، تحرک اجتماعی صعودی برای چه کسانی فراهم است؟

- (الف) جامعه‌ای براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد.
- (ب) جامعه‌ای که حول ارزش‌های این جهانی شکل می‌گیرد.
- (ج) جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است.

- (۱) برای نژادهای برتر از نظر آنان - در محدوده عقاید و ارزش‌های سکولار - دارندگان منابع قدرت
- (۲) صرفاً برای نژاد خاص - در محدوده همان ارزش‌های دنیوی و این جهانی - دارندگان منابع ثروت
- (۳) صرفاً برای نژاد خاص - در محدوده همان ارزش‌های معنوی و این جهانی - دارندگان منابع قدرت
- (۴) برای نژادهای برتر از نظر آنان - در محدوده عقاید معنوی و این جهانی - دارندگان منابع ثروت

۸۷- اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال بیاورد، به کدام آسیب اجتماعی منجر می‌شود و چه پیامدی را به همراه دارد؟

- (۱) تعارض فرهنگی - پوچ‌انگاری برای انسان
- (۲) تعارض فرهنگی - اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوان
- (۳) تزلزل فرهنگی - از دست رفتن نشاط زندگی
- (۴) تزلزل فرهنگی - روبه‌رو شدن انسان‌ها با یأس و ناامیدی

۸۸- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب با مفاهیم کدام گزینه مرتبط است؟

- مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی
- بستگی موقعیت اجتماعی افراد در جوامع فئودالی غربی به آن
- از پایه‌های اساسی هویت‌یابی در جامعه سرمایه‌داری
- (۱) موقعیت اجتماعی - جزء طبقه مردم عادی یا اشراف بودن آنان - مالکیت ثروت همراه با شغل
- (۲) انسداد اجتماعی - نوع طبقه اجتماعی افراد - مالکیت قدرت همراه با جایگاه طبقه اجتماعی
- (۳) موقعیت اجتماعی - ارباب یا رعیت بودن آن‌ها - مالکیت قدرت همراه با جایگاه طبقه اجتماعی
- (۴) انسداد اجتماعی - رابطه آن‌ها با زمین - مالکیت ثروت همراه با شغل

۸۹- در بین عبارات‌های زیر کدام موارد نادرست است؟

- (الف) فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی بیشتری دارند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.
- (ب) عضویت در جهان اجتماعی در بیشتر مواقع با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است.
- (ج) انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی تعیین می‌شود.
- (د) در همه کشورهای، رده‌بندی مشاغل وجود دارد ولی رده‌بندی در کشورهای مختلف یکسان نیست.

(۴) الف - د

(۳) ب - ج

(۲) ج - د

(۱) الف - ب

۹۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- تعارض فرهنگی ناشی از علل درونی به چه عاملی بازمی‌گردد؟

- افراد در بدو تولد، کدام نوع هویت اجتماعی خود را به صورت انفعالی در محیط خانواده می‌پذیرند؟

- هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، با چه آسیبی مواجه می‌شود؟

(۱) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - انتسابی - بازتولید آن با مشکل مواجه می‌شود.

(۲) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - اکتسابی - دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

(۳) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - انتسابی - در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

(۴) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - اکتسابی - افراد جامعه کزرو و قانون‌شکن می‌شوند.

۹۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب با عبارتهای کدام گزینه ارتباط دارد؟

- ریشه چالشهای ذاتی

- مواجه نشدن جهان غرب با چالشهای بنیادین جدید

- علت به وجود آمدن چالشهای عارضی

(۱) عقاید و ارزشهای درونی جهان اجتماعی - برطرف کردن نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان - عوامل خارجی

(۲) عوامل خارجی - حل کردن چالشهای پیشین - عوامل درونی

(۳) عقاید و ارزشهای درونی جهان اجتماعی - حل کردن چالشهای پیشین - عوامل درونی

(۴) عوامل درونی - برطرف کردن نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان - عوامل خارجی

۹۲- کدام یک در رابطه با پیامدهای لیبرالیسم اولیه، درست است؟

(۱) روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را بازسازی کرد و کشاورزان را به بردگی گرفت.

(۲) به کارگران اجازه مهاجرت و تصمیمگیری درباره شیوه زندگی خود را نداد.

(۳) موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به سرمایه داران می فروختند.

(۴) سرمایه داران، آزادانه به بهره کشی از کارگران می پرداختند و کارگران، بردگان جدیدی بودند که قطعاً همگی از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.

۹۳- پاسخ پرسشهای زیر به ترتیب کدام است؟

- اساس اقتصاد قرون وسطی مبتنی بر چه بود؟

- لیبرالیسم اولیه بیشتر چه رویکردی داشت؟

- نظریه پردازان لیبرال، کدام عامل را ضامن پیشرفت جامعه می دانستند؟

(۱) آزاد شدن کشاورزان از قید و بندهای پیشین - اجتماعی و اقتصادی - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه

(۲) عدم امکان جابه جایی کشاورزان - فردی و اقتصادی - مداخله دولت در اقتصاد

(۳) وابستگی کشاورزان به زمین - اجتماعی و اقتصادی - مداخله دولت در اقتصاد

(۴) روابط اجتماعی ارباب رعیتی - فردی و اقتصادی - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه

۹۴- هر یک از نظریات زیر به ترتیب مربوط به کدام اندیشمند است؟

- افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنها موجب افزایش تولید نسل و پیدایش مشکلات بعدی است.

- نوانخانهها و فیلسوفانی را که مدافع آنها بودند، به سخره گرفت.

- کسانی که در فقر متولد می شوند، حق حیات ندارند.

(۱) مالتوس - ریکاردو - راسل (۲) ریکاردو - راسل - مالتوس (۳) ریکاردو - دیکنز - مالتوس (۴) مالتوس - دیکنز - ریکاردو

۹۵- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- حاکمیت این نوع از لیبرالیسم موجب شد که لرد جان راسل از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کند.

- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر این شعار، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

- لیبرالیسم این قرن ها را لیبرالیسم اولیه می نامند.

(۱) سیاسی - آزادی اقتصادی - هجدهم و نوزدهم (۲) اقتصادی - آزادی - هجدهم و نوزدهم

(۳) سیاسی - آزادی - نوزدهم و بیستم (۴) اقتصادی - آزادی اقتصادی - نوزدهم و بیستم

۹۶- موارد درست در بین عبارتهای زیر کدام اند؟

(الف) مارکس در نیمه اول قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.

(ب) از نظر مارکس، حل چالشهای جامعه سرمایه داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

(ج) جامعه آرمانی مارکس در عین تعهد به مالکیت خصوصی، صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می کرد.

(د) مارکس، سوسیالیسم را مرحله ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می دانست.

(ه) جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه داری عبور می کرد.

(۱) د - ب - ه (۲) ج - ه - ب (۳) الف - د - ه (۴) د - ج - الف

۹۷- جاهای خالی متن زیر به ترتیب توسط کدام گزینه کامل می‌شود؟
 «بعد از انقلاب فرانسه، نظریه‌های لیبرالیستی در طرف چپ و این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار گرفتند. بعدها مخالفان که جریان نام گرفته بودند، احزاب و را تشکیل دادند.»

(۱) طرفداران - مخالفان - سرمایه‌داری - راست - سوسیالیستی - لیبرالیستی

(۲) مخالفان - طرفداران - لیبرالیسم - راست - کمونیستی - سوسیالیستی

(۳) طرفداران - مخالفان - لیبرالیسم - چپ - لیبرالیستی - کمونیستی

(۴) مخالفان - طرفداران - سرمایه‌داری - چپ - سوسیالیستی - کمونیستی

۹۸- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری طی قرن نوزدهم، بلوک شرق و غرب را تشکیل دادند.

ب) بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود و بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر می‌گرفت.

ج) جوامع لیبرالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

د) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن نوزدهم و بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق ادامه یافت.

(۱) غ - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۹۹- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با موارد ذکر شده در کدام گزینه ارتباط دارد؟

- رویکرد مارکس نسبت به عالم

- نوع چالش بلوک شرق و غرب

- مشکل اساسی جوامع سوسیالیستی

(۱) سکولار - بین فرهنگ‌های مختلف - پیدایش طبقه جدید (۲) لیبرال - درون یک فرهنگ و تمدن - پیدایش طبقه جدید

(۳) سکولار - درون یک فرهنگ و تمدن - از بین رفتن آزادی افراد (۴) لیبرال - بین فرهنگ‌های مختلف - از بین رفتن آزادی افراد

۱۰۰- به ترتیب هر یک از عناوین زیر مربوط به کدام قسمت از جدول زیر است؟

- خرد یا کلان

- درون فرهنگی یا بین فرهنگی

- منطقه‌ای یا فرامنطقه‌ای

- مقطعی یا مستمر

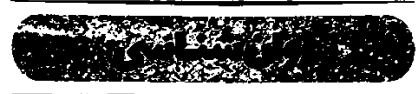
جنش‌های ضد استعماری - بحران زیست‌محیطی	(ج)
تقابل لیبرالیسم با سوسیالیسم - تقابل غرب با اسلام	(الف)
بحران‌های سیاسی و اقتصادی کشورهای هم‌پیمان غرب - شمال و جنوب	(د)
بحران بیکاری - فقر و غنا	(ب)

(۴) د - الف - ج - ب

(۳) ج - الف - ب - د

(۲) د - ب - الف - ج

(۱) الف - ج - د - ب

۱۰۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- ناقص بودن درک ما از مسئله مربوط به ویژگی محدود بودن توانمندی‌های ما در مسئله است.

- شناخت موانع احتمالی و ارائه راه‌حل‌های بهتر مربوط به هدفمندی مسئله است.

- استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی مربوط به عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها است.

(۱) غ - غ - غ (۲) غ - غ - ص (۳) ص - ص - ص (۴) ص - ص - غ

۱۰۲- به ترتیب هر یک از مسئله‌های زیر از چه نوعی است؟

- شناسایی علت این‌که چرا دوست صمیمی شما جواب زنگ تماس شما را نمی‌دهد.

- شناسایی دلایل خشکسالی اخیر کشور

- شناسایی علت ابتلای افراد به بی‌انگیزگی در زندگی

- نام بردن اسم پرآب‌ترین رودخانه‌های ایران

- پی بردن به علت اختلاف طبقاتی در جوامع مختلف

(۱) خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده

(۲) خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده

(۳) خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده

(۴) خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده - خوب تعریف‌نشده

۱۰۳- اگر دانش آموزی از روش بارش مغزی برای حل مسائل مربوط به درس مهارت‌های زندگی استفاده کند، مرحله بعدی حل مسئله او، کدام مورد خواهد بود؟

- (۱) باید مسئله خود را به خوبی تعریف کند.
 (۲) باید به بازبینی و اصلاح راه حل خود بپردازد.
 (۳) باید به فکر انتخاب راه حل جایگزین باشد.
 (۴) باید راه حل خود را مورد ارزیابی قرار دهد.

۱۰۴- کدام روش حل مسئله زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) الهام برای خرید کادوی تولد خواهرش، از سایر خواهر و برادرانش می‌خواهد هر پیشنهادی به ذهنشان می‌رسد، ارائه دهند.
 (۲) حسین حدس می‌زند که برادرش از اسباب‌بازی موتور خوشش می‌آید و آن را برای تولدش تهیه می‌کند.
 (۳) سعید براساس نیاز همسرش به سرویس ظروف آشپزخانه و قدیمی شدن سرویس قبلی، به تهیه آن برای کادوی سالگرد ازدواج می‌پردازد.
 (۴) کیانا به برادرش می‌گوید گل یا پوچ بازی کنیم، اگر گل آمد برای تولد مادر کتاب و اگر پوچ آمد، لباس بخریم.

۱۰۵- اگر پدر خانواده در اثر شنیدن صدای دزدگیر ماشین از پارکینگ، از داخل منزل به پارکینگ برود تا ببیند علت این صدا چیست، این روش حل مسئله، کدام ویژگی زیر را ندارد؟

- (۱) نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.
 (۲) روشی زمان بر است.
 (۳) اعتبار این روش با گذشت زمان متزلزل می‌شود.
 (۴) مبتنی بر احساس و نظر شخصی است.

۱۰۶- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام عامل مؤثر بر حل مسئله اشاره دارد؟

- عرفان چون ساز گیتار را بلد است، ویولن را زودتر یاد می‌گیرد.
 - فرشته چند ساعت بعد امتحان ریاضی، پاسخ معادله مورد نظر خود را می‌یابد.
 - میترا موفق به کشف روش جدیدی برای پرورش ماهی قزل‌آلا شده است.

- (۱) اثر نهفتگی - انتقال - نوع نگاه به مسئله
 (۲) انتقال - اثر نهفتگی - نوع نگاه به مسئله
 (۳) نوع نگاه به مسئله - انتقال - اثر نهفتگی
 (۴) اثر نهفتگی - نوع نگاه به مسئله - انتقال

۱۰۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) مرحله اول حل مسئله (تشخیص مسئله) - مرحله چهارم حل مسئله (ارزیابی راه حل) - مرحله دوم حل مسئله (بازبینی و اصلاح راه حل)
 (۲) مرحله دوم حل مسئله (تشخیص مسئله) - مرحله اول حل مسئله (به کارگیری راه حل مناسب) - مرحله پنجم حل مسئله (انتخاب راه حل‌های جایگزین)
 (۳) مرحله دوم حل مسئله (به کارگیری راه حل مناسب) - مرحله سوم حل مسئله (ارزیابی راه حل) - مرحله پنجم حل مسئله (انتخاب راه حل‌های جایگزین)
 (۴) مرحله چهارم حل مسئله (بازبینی و اصلاح راه حل) - مرحله اول حل مسئله (به کارگیری راه حل مناسب) - مرحله سوم حل مسئله (انتخاب راه حل‌های جایگزین)

۱۰۸- مرحله سوم روش بارش مغزی، کدام مورد زیر می‌تواند باشد؟

- (۱) فرزانه به دوستانش می‌گوید مسئله ما، چگونگی برگزاری جشن روز معلم است.
 (۲) آریتا از خواهران خود می‌خواهد همگی راه حل‌های پیشنهادی خود را در مورد کادوی جشن تولد برادرشان ارائه دهند.
 (۳) معلم ورزش می‌گوید برای مسابقات ورزشی، فقط رشته‌های ورزشی گروهی پذیرش می‌شوند.
 (۴) معلم انشا در پایان استفاده از روش بارش مغزی، موضوع انشای مرتبط دفاع مقدس را تأیید می‌کند.

۱۰۹- اگر فیلمنامه‌نویسی، فیلم سینمایی خود را براساس پایان‌بندی آن تنظیم کند و بقیه مراحل ساخت را ادامه دهد، روش حل مسئله مورد استفاده او چه نام دارد؟

- (۱) بارش مغزی (۲) مهندسی معکوس (۳) خرد کردن (۴) روش تحلیلی

۱۱۰- پیامدهای ناتوانی در حل مسئله کدام‌اند؟

- (۱) ناکامی و تعارض (۲) تعارض و پرخاشگری
 (۳) ناکامی و فشار روانی (۴) تعارض و فشار روانی

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	عنوان	تعداد سوال	مدت پاسخگویی (دقیقه)	نوع سوال	شماره داوطلبی	تعداد سوال	مدت پاسخگویی (دقیقه)
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۲۰	اجباری	۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۰	۱۰	اجباری	۱۳۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۱۰	زوج کتاب	۱۴۱	۱۵۰	
		۱۰	۱۰		۱۵۱	۱۶۰	
۳	جغرافیا	۱۰	۱۰	اجباری	۱۶۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۱۰	زوج کتاب	۱۷۱	۱۸۰	
		۱۰	۱۰		۱۸۱	۱۹۰	
۴	فلسفه و منطق	۱۰	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۱۰		۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۱۰		۲۱۱	۲۲۰	
۵	اقتصاد	۱۰	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۱۰ دقیقه

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (١١٩ - ١١١):

١١١- ﴿وَلَا تَصْفُرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِي فِي الْأَرْضِ مَرْحًا﴾

- (١) با تکبر از مردم رویت را برنگردان و در زمین شادمانه و با ناز و خودپسندی راه نروا
 - (٢) به مردم بی‌احترامی نکن و بر زمین با ناز و خودپسندی راه مروا
 - (٣) از مردم رویت را با غرور برنگردان و بر زمین با عصبانیت راه نروا
 - (٤) با خودپسندی از مردم رو برنگردان و در زمین با خشم راه مروا
- ١١٢- «شبابنا الأعزاء يهتدون بنموذج تربيوي قدمه لقمان الحكيم لابنه»:

- (١) جوانان عزیزتر ما با الگویی تربیتی که لقمان حکیم آن را به پسرش تقدیم کرده، هدایتگر می‌شوند
 - (٢) جوانان و عزیزان ما الگویی پرورشی را که لقمان حکیم آن را به پسر خود تقدیم نموده، هدیه می‌گیرند
 - (٣) جوانان عزیز ما هدایت می‌گردند با الگویی تربیتی که لقمان حکیم آن را به پسر خویش تقدیم نموده است
 - (٤) الگویی پرورشی که لقمان حکیم آن را به پسر خویش تقدیم نموده، جوانان عزیز ما را هدایت می‌نماید
- ١١٣- «أقوى الناس هو الذي يدع شاتمه مهاناً ليعاقب العدو و يرضي الرحمن»:

- (١) قوی‌ترین مردم همان کسی است که دشنام‌دهنده‌اش را خوار رها می‌کند تا دشمن کیفر داده شود و خداوند بخشاینده را خشنود سازد
 - (٢) کسی که از ناسزاگویی خود با بزرگواری درمی‌گذرد تا دشمنش کیفر داده شود و خداوند بخشاینده را راضی نماید، از مردمان قوی‌تر است
 - (٣) قوی‌ترین مردم کسی است که با بزرگواری، دشنام‌دهنده‌اش را رها می‌کند برای این‌که دشمن را مجازات نماید و خداوند بخشاینده، خشنود گردد
 - (٤) از قوی‌ترین مردم است کسی که ناسزاگویی خود را خوار رها می‌کند، برای این‌که دشمن را مجازات نماید و خداوند بخشاینده را خشنود سازد
- ١١٤- «شعر نوبل بخيبة الأمل بعد أن اخترع الديناميت و استفاد الآخرون منه في الحرب و إن كان غرضه من اختراعه تسهيل أمور الناس في المجالات السلمية»:

- (١) بعد از این‌که دینامیت اختراع شد، نوبل احساس گناه کرد؛ چون دیگران از آن در جنگ استفاده کردند. با این‌که هدف او از اختراعش آسان کردن کارهای مردم در زمینه‌های صلح‌آمیز بود
- (٢) نوبل احساس ناامیدی می‌کرد، پس از این‌که دینامیت را اختراع کرد و آیندگان از آن در جنگ بهره بردند، گرچه غرضش از اختراع آن، آسان کردن امور مردم در کارهای صلح‌آمیز بود
- (٣) نوبل ناامید شد، بعد از این‌که دینامیت را اختراع نمود و آیندگان از آن در جنگ استفاده کردند، حتی اگر غرضش از اختراع آن، آسان کردن امور مردم در عرصه‌های مسالمت‌آمیز بود
- (٤) نوبل احساس نومیدی کرد، پس از این‌که دینامیت را اختراع کرد و دیگران از آن در جنگ بهره بردند، با این‌که هدف او از اختراع آن، آسان کردن امور مردم در زمینه‌های مسالمت‌آمیز بود

١١٥- «إنما يهن في أداء واجباته من يريد النجاح في ليلة واحدة، لا شك أنه يفشل و يفقد ما لديه في ليلة واحدة»:

- (١) کسی که موفقیت را در یک شب می‌خواهد، فقط در انجام تکالیفش تنبلی می‌کند، هیچ شکی نیست که او شکست می‌خورد و تمام آن‌چه را که دارد، در یک شب می‌بازد
- (٢) آن‌که پیروزی را در یک شب می‌خواهد؛ بی‌گمان در ادای تکالیفش سستی می‌ورزد، بی‌شک او آن‌چه را که دارد، در یک شب از دست می‌دهد و شکست می‌خورد
- (٣) هر کس در انجام تکالیف خود سستی کند، همان کسی است که پیروزی را در یک شب می‌خواهد، بی‌هیچ شکی او شکست می‌خورد و آن‌چه را که دارد، در یک شب از دست می‌دهد
- (٤) تنها، کسی که موفقیت را در یک شب می‌خواهد، در انجام تکالیف خود سستی می‌کند، بی‌شک او شکست می‌خورد و آن‌چه را که دارد، در یک شب از دست می‌دهد

١١٦- عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) صَحَّحَ أَخْطَاكَ قَبْلَ أَنْ يَفُوتَكَ الزَّمَنُ: پیش از آن‌که زمان از دستت برود، اشتباهات را تصحیح کن
- (٢) لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ فِي التَّقْنِيَّةِ وَجْهٌ نَافِعٌ وَ وَجْهٌ مُضَرٌّ: هر اختراع علمی در فناوری، یک روی سودمند و یک روی زیانبار دارد
- (٣) جَائِزَةُ نُبُولٍ تُنْمَحُ سَنَوِيًّا إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي بَعْضِ فُرُوعِ حَدِّدَتِهَا تِلْكَ الْمَوْسَسَةُ: جایزه نوبل سالانه اهدا می‌شود به کسی که به بشریت سود می‌رساند در برخی رشته‌هایی که آن مؤسسه مشخص نموده است
- (٤) تَمَّ تَفْجِيرُ الْأَرْضِ فِي قَنَاةٍ بَنَّمَا بِمَقْدَارِ مِنَ الدِّيْنَامِيَّتِ بَلِغِ أَرْبَعِينَ طُنًّا: منفجر شدن زمین در کانال پاناما تمام شد با مقداری از دینامیت که به چهل تن می‌رسید

۱۱۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) أهدى الإخوان من يهدي إليك عيوبك: هدايتگران دوستان کسی است که عیب‌هایت را به تو هدیه دهد!
 (۲) إن تغلب شهوة المرء عقله فهو شرّ من البهائم: چنانچه شهوت آدمی بر عقل او چیره شود، او از چارپایان [هم] بدتر است!
 (۳) إذن لا تكن مُعجِباً بنفسك و لا تتكبر على السائرین: آن‌گاه خودپسند مباش و بر دیگران تکبر موزر!
 (۴) في الأيام الحارة من السنة الاقتصاد في استهلاك الماء و الكهرباء واجب علينا: در روزهای گرم سال، صرفه‌جویی در مصرف آب و برق بر ما واجب است!
 ۱۱۸- «آن‌ها درسشان را نوشته بودند»:

- (۱) إنهن كنّ قد كتبن درسهن!
 (۲) هم قد كانوا كتبوا الدرس لهم!
 (۳) إنهم كانوا قد يكتبون درساً لهم!
 (۴) هنّ قد كنّ كتبتنّ درسهن!

۱۱۹- ﴿لا تُبطلوا صدقاتكم باليمن و الأذى﴾ عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) بده و منت منه!
 (۲) از خسیسان منت احسان شنیدن مشکل است!
 (۳) بهشت به سرزنش نیرزدا
 (۴) نکویی گر کنی منت منه زان / که باطل شد ز منت جود و احسان

■ ■ ■ إقرأ النص التالي بدقة، ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۱۲۴ - ۱۲۰):

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع):

«داؤك فيك و ما تبصّر
 أتزعّم أنك جرم صفير
 الناس من جهة الأباء أكفاء
 و قدر كلّ امرئ ما كان يحسنه
 ففّر بعلم و لا تطلب به بدلاً
 و داؤك منك و لا تشعر
 و فيك انطوى العالم الأكبر
 أبـ وهم آدم و الأم حواء
 و للرجال على الأفعال أسماء
 فالناس موتي و أهل العلم أحياء»

۱۲۰- الآيات لا تتكلم عن

- (۱) الإحسان (۲) طلب العلم (۳) استواء الناس (۴) منزلة الإنسان و قدره

۱۲۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) أهل العلم أحياء و إن ماتوا!
 (۲) للعلم بديل و هو الفعل و العمل!
 (۳) قيمة كلّ شخص بأعماله الحسنة!
 (۴) الداء و الدواء كلاهما في الإنسان!

۱۲۲- عَيْنُ ما لا يرتبط بمفهوم النص:

- (۱) کار نیکو کردن از بُر کردن است!
 (۲) «هل يستوي الذين يعلمون و الذين لا يعلمون»
 (۳) آب در کوزه و ما تشنه لبان می‌گردیم!
 (۴) «خُلِقَ الإنسان ضعيفاً»

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۲۳ و ۱۲۴):

۱۲۳- «جرم - العالم - الأكبر - أكفاء»:

- (۱) أكفاء: اسم - جمع تكسير (أو مكسّر) - نكرة / خبر و مرفوع
 (۲) جرم: اسم - مفرد مذکر - معرف / خبر «أن»
 (۳) العالم: مفرد مذکر - معرفة - اسم الفاعل / مفعول به و منصوب
 (۴) الأكبر: اسم - مفرد مذکر - معرفة / صفة أو نعت

۱۲۴- «آدم - يحسن - لا تطلب - موتي»:

- (۱) لا تطلب: فعل مضارع للنهي - للمفرد المخاطب - متعدّد - مجرّد ثلاثي / مع فاعله جملة فعلية
 (۲) موتي: اسم - جمع مكسّر (مفرده مذکر) - نكرة / خبر
 (۳) يحسن: مضارع - مزيد ثلاثي - مجهول / مع نائب فاعله جملة فعلية
 (۴) آدم: اسم - مفرد مذکر - معرفة (علم) / خبر للمبتدأ

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۳۰ - ۱۲۵):

۱۲۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحَاتِ مِنْ مُعْجَمِ الدَّرْسِ!
 (۲) يُجِبُ الْآبَاءُ وَ الْأُمَّهَاتُ رُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمْ فِي حَالِ جَيِّدٍ!
 (۳) رَجَاءُ أَعْطَيْنِي سِرْوَالاً مِنْ هَذَا النَّوعِ، كَمْ صَارَ الْمَبْلُغُ!
 (۴) اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خَلْقِي!

۱۲۶- عَيْنُ ما ليس فيه اسم التفضيل:

- (۱) أعدل القوم يحبّ لغيره ما يحبّ لنفسه!
 (۲) أفضل القراءة على الكتابة فهي الذّلي!
 (۳) أحبّ عمّي الزراعة و كانت له مزرعة واسعة!
 (۴) أوسط الأمور أحبّه كثيراً!

۱۲۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) كِبَارٌ ← مفرد أكبر
 (۲) مَشْهَدٌ ← جمع مشاهد
 (۳) أَحْسَنُ ← مؤنث حُسْنِي
 (۴) أَصْغَرَ ← جمع أصاغر

۱۲۸- طالب راسب في الامتحانات! عین الصحیح للفراغ:

(۱) كَانَ (۲) لَمْ (۳) لَكِنَّ (۴) لَا

۱۲۹- عَيْنَ فَعْلًا لَا يَتَحَقَّقُ:

(۱) لَمَلَّ الطَّعَامُ بِحَضْرٍ سَرِيعًا
(۲) لَيْتَ أَيَّامَ الشَّبَابِ تَعَوَّدًا
(۳) لَيْتَ الْمَطْرُ يَنْزِلُ عَلَيْنَا!
(۴) لَمَلَّ الْمُخْتَرَعَاتِ الْحَدِيثَةِ تَسَاعِدَنَا!

۱۳۰- «ذَهَبَتِ الْبِنْتُ الْفَرِحَةَ»: بَدَلُ «الفرحة» إِلَى الْحَالِ فِي الْعِبَارَةِ:

(۱) ذَهَبَتِ الْبِنْتُ الْفَرِحَةَ (۲) ذَهَبَتِ الْبِنْتُ الْفَرِحَةَ
(۳) ذَهَبَتِ الْبِنْتُ فَرِحَةً (۴) ذَهَبَتِ الْبِنْتُ فَرِحَةً

تاریخ

۱۳۱- درستی (ص) یا نادرستی (غ) عبارتهای زیر، درباره نظام تولید در عصر قاجار در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
(الف) شیوه‌های نظام تولید در عصر قاجار، ارتباط مستقیمی با شیوه‌های زندگی مرسوم در این دوره داشت.
(ب) رونق و زوال شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی در اوایل عصر قاجار، ارتباط مستقیمی با جنگ‌های ناپلئون در اروپا داشت.
(ج) بازار، شالوده زندگی اجتماعی و اقتصادی را در مراکز شهری، تشکیل می‌داد.

(۱) غ - ص - غ (۲) ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص

۱۳۲- چه تعداد از عبارتهای داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل نمی‌کند؟

«کشاورزی ایران در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی»

(الف) دچار تغییر و تحول اساسی شد.

(ب) نسبت به گذشته، تغییری نکرد.

(ج) تجاری شد.

(د) با مشارکت روزافزون تجار ایرانی در صدور تولیدات برخی محصولات مواجه شد.

(۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۳۳- کدام گزینه درباره کشاورزی (الف) و فرش (ب) در عصر قاجار نادرست است؟

(۱) بخش «ب» هم‌چون «الف» با سرمایه‌گذاری خارجی در تولید و تجارت مواجه شد.

(۲) کمبود مسکوکات برای تأمین مالی واردات کالا از اروپا، یکی از دلایل رونق صادرات در بخش «ب» بود.

(۳) مورد «ب» برخلاف «الف» در نیمه دوم عصر قاجار دچار رکود شد.

(۴) تحولات بین‌المللی در افزایش صادرات تولیدات بخش «الف» نقش مهمی ایفا کرد.

۱۳۴- چه تعداد از تحولات فرهنگی گفته‌شده مربوط به دوره حکومت ناصرالدین شاه است؟

(الف) تلاش برای احیای صنایع دستی ایران در یک برهه زمانی کوتاه

(ب) نخستین اقدام در جهت جایگزین کردن آموزش دانشجو در داخل کشور به جای اعزام آن‌ها به خارج

(ج) ساخت تالار نمایش در محل فعلی دارالفنون و ترجمه نمایشنامه‌های خارجی به زبان فارسی

(د) ساخت بناهای کارت‌پستالی به تقلید از بناهای اروپایی در تهران

(ه) تأثیرپذیری سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی و به وجود آمدن سبک نوینی در نقاشی

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۳

۱۳۵- کدام گزاره‌ها عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«نمی‌توان گفت که سبک معماری کاخ شمس‌العماره»

(الف) در راستای سنت معماری ایرانی - اسلامی دوره‌های قبل ابداع شد.

(ب) در واقع، تلفیقی از معماری ایرانی و عناصر معماری اروپایی بوده است.

(ج) ارتباط مستقیمی با تلاش معماران برای حفظ قواعد و اصول معماری سنتی ایرانی داشته است.

(د) در جهت گسترش دادن مظاهر تمدن جدید غربی در ایران پدید نیامده بود.

(۱) ب - د (۲) الف - ج (۳) الف - د (۴) ب - ج

۱۳۶- کدام گزینه به ترتیب درباره «سید عبدالله بهبهانی» درست و درباره «سید محمد طباطبایی» نادرست است؟

(۱) اولین جرقه نهضت مشروطه به رهبری ایشان زده شد - بارها به مظفرالدین شاه نامه نوشت و خواسته‌های مهاجران به شهر ری را به شاه یادآور شد.

(۲) پس از منحل شدن اولین دوره مجلس شورای ملی، دستگیر و شکنجه و تبعید شد - اصل دوم متمم قانون اساسی با مجاهدت‌های ایشان تصویب شد.

(۳) اعتراض ایشان نسبت به احداث بانک استقراضی روس در محل یک قبرستان متروک، موجب تخریب این بنا توسط مردم مسلمان تهران شد - روحانیون و مردم به پیشنهاد ایشان به حالت اعتراض، تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند.

(۴) در جریان نهضت تنباکو به عنوان نماینده میرزای شیرازی در ایران به حمایت از این نهضت پرداخت - پس از فتح تهران توسط مشروطه‌خواهان، محاکمه و اعدام شد.

۱۳۷- عبارت‌های زیر، به ترتیب درباره ویژگی‌های آثار و نوشته‌های کدام روشنفکران عصر قاجار صحیح است؟

(الف) شیفتگی و خودباختگی بی‌چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه

(ب) تعریف و تمجید از اندیشه‌های نوین غربی به ویژه نظام حکومت مشروطه انگلیس

(۱) میرزا ملکم‌خان - حاج زین‌العابدین مراغه‌ای

(۲) میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله - جهانگیرخان صوراسرافیل

(۳) میرزا فتحعلی آخوندزاده - میرزا صالح شیرازی

(۴) میرزا صالح شیرازی - عبدالرحیم‌خان طالبوف

۱۳۸- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) دانش‌آموختگان مراکز علمی و آموزشی جدید، نقش مؤثری در انتشار و ترویج افکار نو به ویژه تفکر مشروطه‌خواهی داشتند.

(ب) اولین نشانه‌های اندیشه‌های نوین، در سفرنامه‌های عهد قاجار مشاهده می‌شود.

(ج) تأسیس دوره اول و دوم مجلس شورای ملی با تغییر نظام سیاسی حاکم در عصر قاجار همراه بود.

(۱) ص - غ - غ (۲) ص - ص - ص (۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - ص

۱۳۹- پس از انحلال دور دوم مجلس شورای ملی، کدام‌یک از مراجع شیعه مقیم عراق تصمیم گرفت به سوی ایران حرکت کند تا مردم را برای

مقاومت در برابر بیگانگان، بسیج نماید؟

(۱) آیت‌الله میرزای شیرازی

(۲) آیت‌الله شیخ عبدالله مازندرانی

(۳) آیت‌الله آخوند خراسانی

(۴) آیت‌الله حاج میرزا حسین فرزند میرزا خلیل تهرانی

۱۴۰- چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده درباره دوره اول (اولین دوره مجلس شورای ملی) و دوره دوم (دومین دوره مجلس شورای ملی) مشروطه

در ایران صحیح است؟

(الف) نیروی نظامی روس‌ها در انحلال هر دو مجلس شورای ملی (دوره اول و دوره دوم) مؤثر بود.

(ب) به ترتیب، اقدام برای تأسیس بانک ملی و تلاش برای اصلاح امور مالی - اداری کشور از جمله اقدامات مفید انجام‌شده در مجلس اول و

دوم بود.

(ج) تأسیس مجلس دوم برخلاف مجلس اول با برکناری و تعویض پادشاه، همراه بود.

(د) انحلال هر دو مجلس شورای ملی با اشغال نظامی ایران توسط دولت‌های روسیه و انگلیس همراه بود.

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۱

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- بیشترین مطالب کتاب «تاریخ هردت» مربوط به کدام موضوع زیر است؟

(۱) تاریخ یونان و روم باستان

(۲) شرح جنگ‌های آتن و اسپارت

(۳) شرح جنگ‌های یونان و ایران

(۴) تاریخ عصر تاریکی یونان

۱۴۲- با توجه به معانی مختلف واژه «تاریخ»، معنای تاریخ در کدام گزاره‌ها با عبارت زیر یکسان نیست؟

«دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام که اطلاعات مکتوبی درباره آن وجود دارد، آغاز می‌شود.»

(الف) روحانیت نقش بسزایی در تاریخ مشروطه ایفا کرده است.

(ب) پژوهشگران تاریخ، برای بررسی واقعه مهمی مانند سقوط ساسانیان، تمامی زمینه‌ها، علت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی این

واقعه را بررسی و تحلیل می‌کنند.

(ج) در دوره معاصر و به ویژه عصر قاجار، مورخان ایرانی با دو رویکرد سنتی و جدید کتاب‌های متعددی در موضوع تاریخ نوشته‌اند.

(د) روز ۱۷ شهریور در تاریخ انقلاب اسلامی ایران به نام «جمعه سیاه» نام‌گذاری شده است.

(۱) ب - د (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) الف - ج

۱۴۳- چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در گاه‌شماری رایج در دوره»

(الف) بابلی - هخامنشی، سال به ۱۲ ماه ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

(ب) اوستایی - ساسانی، ماه آخر ۳۵ روزه در نظر گرفته می‌شد.

(ج) رومی - ژولیوس سزار، تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاه‌شماری تعیین شد.

(د) اوستایی - اشکانی، ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده بود.

(۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴

۱۴۴- با توجه به تعریف «جغرافیای تاریخی»، چه تعداد از عبارات‌های زیر را می‌توان ذیل این دانش، مورد بررسی قرار داد؟

- (الف) جریان زندگی و تمدن مصر به رود پرآب و طویل نیل وابسته بود که از دریاچه‌های آفریقای مرکزی به سمت شمال جاری می‌شد.
 (ب) آریایی‌ها به علت سرما و از دست دادن چراگاه، از شمال دریای خزر به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند.
 (ج) از آن‌جا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها حمله می‌کردند.
 (د) مصریان مردمی صبور و فرمان‌بر بودند. آموزه‌های دینی، آن‌ها را به اطاعت بی‌چون و چرا از فرمان فرعون و مأموران او فرا می‌خواند.

۳ (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴)

۱۴۵- چه تعداد از عبارات‌های زیر، در مطالعه و شناخت زندگی مردم پیش از تاریخ کاربرد دارند؟

(الف) پاپیروس‌های مصری

(ب) قانون‌نامه حمورابی

(ج) پرستشگاه‌های سومری

(د) ابزارهای سنگی مربوط به دوره نوسنگی

۲ (۱) ۱ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴)

۱۴۶- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«باستان‌شناسان از طریق بررسی ابزارهای کشف‌شده می‌کوشند»

- (الف) مربوط به دوره اشکانی و ساسانی و مقایسه آن‌ها - سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردم ایران عصر باستان را درک کنند.
 (ب) متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات دره سند - آن‌ها را به لحاظ قدمت، مواد به کار رفته در آن‌ها و نیز کاربردهایشان مورد مطالعه قرار دهند.
 (ج) از داخل گورهای باستانی - اطلاعاتی را در مورد شیوه تدفین مردگان، معماری آرامگاه‌ها، باورها، فرهنگ و وضعیت اقتصادی جوامع گذشته به دست بیاورند.
 (د) متعلق به تمدن ایلام در بین‌النهرین - روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر را توضیح دهند.

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۴۷- در گزینه‌های زیر، ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین آمده است. کدام یک از آن‌ها با «نقش علم باستان‌شناسی و کشفیات آن در تکمیل اطلاعات به دست آمده از منابع مکتوب در شناخت دوره تاریخی» هم‌مفهوم است؟

- (۱) علم تاریخ جدید، ضمن بیان وقایع گذشته، پیامدهای سیاسی آن را نیز تحلیل و بررسی می‌کند.
 (۲) در پژوهش‌های نوین تاریخی، تمام جنبه‌های زندگی مردم از جمله ابعاد اجتماعی، فرهنگی، هنری و اقتصادی جوامع گذشته بررسی می‌شود.
 (۳) علم تاریخ، فقط رویدادهای گذشته را نقل نمی‌کند، بلکه علت‌ها و زمینه‌های حوادث تاریخی را نیز تجزیه و تحلیل می‌کند.
 (۴) در تاریخ‌نگاری نوین از یافته‌های جامعه‌شناسی، فلسفه، جغرافیا، اقتصاد، زبان‌شناسی و گاه‌شماری نیز استفاده می‌شود.

۱۴۸- در مقایسه تمدن سومر و مصر باستان، چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده نادرست است؟

(الف) سابقه تمدنی سومری‌ها از مصری‌ها بیشتر است.

(ب) مصری‌ها برخلاف سومری‌ها، برای خدایان خود، معابد باشکوه می‌ساختند.

(ج) مصری‌ها هم‌چون سومری‌ها، خدایان متعددی را می‌پرستیدند.

(د) از مصری‌ها برخلاف سومری‌ها، منابع مکتوب دست‌اولی به جا مانده است.

(ه) سومری‌ها هم‌چون مصری‌ها، در ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای نظامی مهارت داشتند.

۲ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴)

۱۴۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) در پی زوال امپراتوری سارگن، حدود سه قرن دورانی از بی‌ثباتی و ضعف بر بین‌النهرین حاکم شد.
 (ب) براساس منابع دست‌اول مکتوب مربوط به بین‌النهرین، می‌توان گفت در دوره اموری‌ها، خرید و فروش برده رواج داشته است.
 (ج) منابع مکتوب دست‌اول به دست آمده مربوط به عصر هخامنشی، از تأثیرات فرهنگی تمدن بین‌النهرین بر تمدن ایران حکایت دارد.

۱ (۱) غ - ص - غ (۲) ص - ص - ص (۳) غ - غ - ص (۴) غ - غ - غ

۱۵۰- چه تعداد از عبارات‌های زیر، درباره «دوره گردآوری خوراک» صحیح است؟

(الف) بر دوره‌گردی، شکار جانوران و گردآوری دانه و میوه برای تأمین خوراک استوار بود.

(ب) تا چندین میلیون سال دوام آورد و تغییر و تکامل آن بسیار کند و محدود بود.

(ج) سنگ، اصلی‌ترین ماده‌ای بود که انسان‌های نخستین در این دوره برای ساخت ابزار، از آن استفاده می‌کردند.

(د) انسان‌ها در این دوره، به نیروهای مرموز و فراطبیعی باور داشتند.

(ه) پایان این دوره مقارن با آغاز دوره نوسنگی است.

۵ (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴)

تاریخ (۲) (سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰)

زوج درس ۲

- ۱۵۱- محوطه‌ها و بناهای تاریخی (الف)، ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان (ب) و آثار شفاهی (ج) از جمله منابع غیرنوشتاری در مطالعه تاریخ اسلام و ایران دوره اسلامی هستند. با توجه به آن‌ها، کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) مطالعه مورد «ب» برخلاف «الف» و «ج»، در قلمرو دانش‌هایی هم‌چون معماری و هنر نیز قرار می‌گیرد.
 - ۲) مورد «ج» برخلاف «ب»، کمک زیادی به شناخت فرهنگ و آداب و رسوم مردم در دوره‌های مختلف می‌کند.
 - ۳) مورد «الف» هم‌چون «ب»، به مورخان برای فهم عمیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کند.
 - ۴) مورد «ج» هم‌چون «الف»، به طور خاص در قلمرو دانش باستان‌شناسی قرار دارد.
- ۱۵۲- چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده درباره «تاریخ طبری» صحیح است؟
- الف) یکی از مشهورترین و مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی به شمار می‌رود.
 - ب) نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز کرده است.
 - ج) اطلاعاتی از تاریخ اساطیری ایران به دست می‌دهد.
 - د) مجموعه‌ای از اخبار گوناگون درباره یک موضوع را به مخاطب ارائه می‌دهد.
 - ه) به روش سال‌شماری نگارش یافته است.

۴ (۱) ۵ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴)

- ۱۵۳- با توجه به انواع کتاب‌های تاریخی در منابع مطالعاتی مربوط به گذشته، کدام عبارت‌ها نادرست است؟
- الف) شاهنامه: نگارش منظومه‌هایی از این دست، از دوره مغولان در ایران آغاز شد.
 - ب) تاریخ بیهقی: از جمله تاریخ‌های محلی است که به شیوه تاریخ‌نگاری تحلیلی تنظیم شده است.
 - ج) تاریخ سیستان: حاوی اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نیز جغرافیایی درباره شهر سیستان از قدیم‌الایام تا قرن ۸ هجری است.
 - د) عجائب‌المقدور فی نواب تيمور: نوشته ابن عرب‌شاه و از مشهورترین تک‌نگاری‌ها است.

۱ ج - د ۲ ب - ج ۳ الف - د ۴ الف - ب

- ۱۵۴- با توجه به انواع کتاب‌های تاریخی و روش‌های نگارش آن‌ها، کدام مقایسه نادرست است؟
- ۱) مؤلف کتاب «فتوح البلدان» برخلاف مؤلف کتاب «المسالك و الممالک»، از روش تاریخ‌نگاری ترکیبی در بیان اخبار استفاده کرده است.
 - ۲) در «اخبار الطوال» برخلاف «تاریخ طبری»، ممکن است برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور مانده باشد.
 - ۳) بلاذری برخلاف مسعودی، در بیان اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد، تحلیل و تفسیری ارائه نمی‌دهد.
 - ۴) «مروج الذهب» و «تجارب الامم» از نظر روش تاریخ‌نگاری در یک گروه قرار نمی‌گیرند.
- ۱۵۵- یکی از معیارهای سنجش اعتبار خبر تاریخی، سنجش اعتبار و نقد راوی است. چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده درباره اقدامات پژوهشگران و مورخان در این مرحله صحیح است؟

- الف) بررسی ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، محل تولد و زندگی او
- ب) بررسی اندیشه و مقصود راوی خبر به منظور درک علائق و انگیزه‌های او
- ج) تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر
- د) مطابقت و مقایسه خبر نقل‌شده توسط راوی با سایر منابع و نوشته‌های دیگر

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

- ۱۵۶- با توجه به رابطه «علت ← معلول» چه تعداد از عبارات‌های زیر را می‌توان معلول موقعیت تجاری مکه و روابط بازرگانی سران قریش با دیگر نواحی دانست؟

- الف) مخالفت و دشمنی مشرکان مکه با اسلام
- ب) عدم استقبال اهالی طائف از پیامبر (ص) پیش از تشکیل حکومت اسلامی
- ج) تشکیل نیروی نظامی در مدینه توسط پیامبر (ص) در سال اول هجری
- د) قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجه قبیله قریش نسبت به سایر قبایل ساکن در شبه جزیره عربستان

۲ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴)

- ۱۵۷- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«پیامبر (ص) در فاصله سال‌های ۱۱ تا ۱۳ بعثت»

- ۱) به صورت محدود و تا حدودی پنهانی، افراد را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز دعوت می‌کرد.
- ۲) به دلیل افزایش آزارهای سران قریش، به دنبال ایجاد پایگاه جدیدی برای اسلام در خارج از مکه بود.
- ۳) به تبلیغ اسلام در میان افراد و قبایلی پرداخت که برای مراسم حج و یا انجام کار دیگری به مکه سفر می‌کردند.
- ۴) شرط بیعت با خود و پذیرش دعوت اسلام را هجرت به یثرب و ترک نکردن آن شهر قرار داد.

۱۵۸- چه تعداد از عبارات‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

- «در مقایسه شهر یثرب پیش از هجرت پیامبر (ص) (۱) با شهر مکه (۲) می‌توان گفت»
- الف) زندگی چادرنشینی و نظام قبیله‌ای در مورد (۱) برخلاف (۲) وجود نداشت.
- ب) در مورد (۱) برخلاف مورد (۲) عصبیت قبیله‌ای وجود نداشت.
- ج) ساکنان (۲) برخلاف (۱) روابط تجاری و سیاسی گسترده‌ای با دیگر مناطق عربستان داشتند.
- د) در (۱) هم‌چون (۲) مرجع سیاسی و حکومت فراگیری وجود نداشت.

۲ (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۳ (۴)

۱۵۹- کدام گزینه درباره «پیمان‌نامه عمومی مدینه» نادرست است؟

- (۱) سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود.
- (۲) با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان منعقد شد.
- (۳) در راستای برقراری نظم و امنیت پایدار در شهر مدینه تنظیم شد.
- (۴) مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رفت.

۱۶۰- ترتیب وقوع رویدادهای زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- الف) انعقاد پیمان مصالحه میان مسلمانان مدینه و مشرکان مکه
- ب) ورود گسترده هیئت‌های نمایندگی قبایل مختلف عرب از هر سو به مدینه
- ج) جدا شدن بخشی از سپاه اسلام از لشکر رسول خدا (ص) و عدم مشارکت آن‌ها در جنگ برای نخستین بار
- (۱) «الف» پس از «ب» و پیش از «ج»
- (۲) «ج» پیش از «الف» و پس از «ب»
- (۳) «الف» پس از «ج» و پیش از «ب»
- (۴) «ج» پس از «الف» و پیش از «ب»

۱۶۱- چه تعداد از عبارات‌های زیر درباره محدودیت‌ها و مشکلات مربوط به ثبت، طبقه‌بندی و نمایش اطلاعات جغرافیایی پیش از ظهور و گسترش

رایانه صحیح است؟

- الف) زمان بر بودن فرآیند ثبت و طبقه‌بندی اطلاعات
- ب) محدودیت در جمع‌آوری و ذخیره و تحلیل اطلاعات
- ج) عدم امکان بازیابی و نمایش ارتباطات متعدد پدیده‌ها بر روی نقشه‌ها
- د) محدودیت نمایش اطلاعات بر روی نقشه‌های کاغذی

۳ (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴)

۱۶۲- با توجه به مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی، چه تعداد از عبارات‌های زیر صحیح است؟

- الف) اطلاعات پیش از کدبندی به صورت رقومی، تجزیه و تحلیل می‌شوند.
- ب) اطلاعات پس از آن‌که به صورت اشکال و نمودار نمایش داده می‌شود، پردازش می‌گردد.
- ج) اطلاعات وارد شده در نرم‌افزار GIS برای مدل‌سازی و تحلیل فضایی، به شکل متن و جدول ذخیره می‌شود.
- د) اطلاعات، پیش از نمایش به صورت نمودار و گزارش، با توجه به اهداف و نیاز کاربر تجزیه و تحلیل می‌شود.

۴ (۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴)

۱۶۳- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«سامانه GIS، سامانه‌ای رایانه‌ای است که»

- الف) مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای را شامل می‌شود.
- ب) برای مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی و جغرافیایی به کار می‌رود.
- ج) برای استفاده از آن با توجه به اهداف مختلف در هر زمینه، نرم‌افزارهایی طراحی شده که باید آن‌ها را روی رایانه نصب کرد.
- د) می‌تواند با سرعت و دقت زیاد، حجم زیادی از اطلاعات را پردازش کند.
- ه) امکان نمایش اشکال مختلف داده‌ها و اطلاعات جغرافیایی را فراهم می‌کند.

۳ (۱) ۵ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴)

- ۱۶۴- «بسیاری از اطلاعاتی که امروزه با آن‌ها سروکار داریم، هر یک فضایی جغرافیایی را اشغال کرده و ویژگی‌هایی دارند» با توجه به این عبارت، کدام گزاره‌های داده‌شده، هر دو مؤلفه اطلاعات جغرافیایی را دارند؟
- (الف) صحرای بزرگ آفریقا حدود ۹ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد.
- (ب) خانواده زبانی چینی - تبتی دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخنگوست.
- (ج) تهران، مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور است.
- (د) مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک به عمود بتابد.
- (ه) یکی از ویژگی‌های آب و هوای خشک، اختلاف شدید دما است.

(۱) الف - ج - ه (۲) ب - د - ه (۳) ج - د - ه (۴) الف - ج - د

- ۱۶۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر درباره سامانه اطلاعات جغرافیایی را به درستی بیان کرده است؟
- (الف) در امور مربوط به مکان‌یابی، نقشه‌های هوشمند GIS امکان جمع‌آوری انواع داده‌ها و اطلاعات را از محیط فراهم می‌سازد.
- (ب) در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد.
- (ج) برقراری ارتباط منطقی و ریاضی میان انواع اطلاعات از جمله کاربردهای GIS است.

(۱) غ - ص - ص (۲) غ - ص - غ (۳) ص - ص - ص (۴) ص - غ - غ

- ۱۶۶- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«با توجه به تحولات صورت‌گرفته در انواع شیوه‌های حمل و نقل در قرن بیستم می‌توان گفت»

(الف) نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

(ب) یکی از اولین قطارهای پرسرعت جهان در ژاپن به حرکت درآمد.

(ج) اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاهاى شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

(د) اولین هواپیمای جت، در آلمان ساخته شد.

(۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۴

- ۱۶۷- کدام گزاره‌ها مرتبط با عبارت زیر است؟

«شبکه‌های حمل و نقل از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند.»

(الف) با ورود به عصر خودروها، جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالت تبدیل شدند.

(ب) جنس ساحل، عمق مناسب دریا و عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی در سواحل مکران، امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر برای پهلوگیری کشتی‌های اقیانوسی را فراهم ساخته است.

(ج) احداث راه‌آهن در نواحی مرتفع و کوهستانی کشور سوئیس بسیار دشوار و پرهزینه است.

(د) تعداد و مسافت بزرگراه‌های کشورمان نسبت به یک دهه قبل، سه برابر شده است.

(۱) ب - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) الف - د

- ۱۶۸- ماهیت حمل و نقل

(۱) اقتصادی است، زیرا در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.

(۲) سیاسی است، زیرا داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل و نقل، از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود.

(۳) اجتماعی است و مردم برای جلبه‌جا شدن بین محل کار و سکونت، شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، هنر و فرهنگی به حمل و نقل مناسب نیاز دارند.

(۴) جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

- ۱۶۹- در زمان کدام حکومت‌های قدیم به ترتیب، «چاپارخانه» و «جاده‌های سنگ‌فرش گسترده و طولانی» ایجاد شده بود؟

(۱) هخامنشیان - امپراتوری روم (۲) هخامنشیان - یونان (۳) ساسانیان - یونان (۴) ساسانیان - امپراتوری روم

- ۱۷۰- بیشترین میزان خطوط سریع‌السیر متعلق به کدام کشور و کدام گزینه درباره آن نادرست است؟

(۱) چین - از جمله کشورهای تولیدکننده عمده قطارهای پرسرعت به شمار می‌رود.

(۲) ایالات متحده آمریکا - دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است.

(۳) چین - ۸۰ درصد از شبکه ریلی این کشور به حمل بار اختصاص دارد.

(۴) ایالات متحده آمریکا - طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان در این کشور قرار دارد.

وجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۶ - چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده از متن زیر قابل دریافت است؟

- «نیاکان ما در قرن‌های گذشته با توجه به کم‌آبی و خشک بودن سرزمین ایران برای دستیابی به آب، قنات را ابداع کرده‌اند تا در تمام سال، آب مورد نیاز را در اختیار داشته باشند.»
- الف) روابط متقابل انسان با محیط طبیعی
ب) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
ج) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
د) تبدیل محیط طبیعی به محیط انسانی
- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۷ - چه تعداد از عبارات زیر در حوزه مطالعات جغرافیای اقتصادی قرار نمی‌گیرد؟

- الف) ابداع قنات برای تأمین آب مورد نیاز ساکنان نواحی گرم و خشک
ب) کشت گسترده برنج در نواحی مرطوب شمال ایران
ج) توسعه بازارهای محلی در مراکز و نواحی گردشگری
د) راه‌اندازی دامپرووری تجاری در نزدیکی مراکز کشت غله تجاری
- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۷۱ - در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یک‌دیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند. با توجه به این عبارت، کدام گزینه به ترتیب با عبارات‌های مشخص‌شده در متن زیر مطابقت دارد؟

- الف) «در دامنه‌های پرشیب، فعالیت‌های کشاورزی، خاک‌برداری و زیربُری دامنه‌ها برای احداث جاده‌ها، موجب افزایش وزن دامنه‌ها، فشار روی آن‌ها و ناپایداری‌شان می‌شود و در نتیجه، وقوع زمین‌لغزش می‌شود.»
- ب) «محیط طبیعی - اثرپذیری پدیده طبیعی از پدیده انسان‌ساخت»
ج) «محیط جغرافیایی - اثرگذاری محیط جغرافیایی بر پدیده انسان‌ساخت»
د) «محیط طبیعی - اثرپذیری پدیده طبیعی از پدیده انسان‌ساخت»
ه) «محیط جغرافیایی - اثرگذاری محیط جغرافیایی بر پدیده انسان‌ساخت»
- با توجه به متن زیر به سؤال‌های ۱۷۴ و ۱۷۵ پاسخ دهید.

«شفق قطبی، نورهای خیره‌کننده و بسیار زیبا در آسمان است که شکل‌های منحنی‌مانند دارد. این پدیده، تقریباً هر شب در نزدیکی مدار قطب شمال و قطب جنوب قابل مشاهده است. شفق‌های قطبی توسط خورشید ایجاد می‌شوند. خورشید شامل گازهای خیلی داغ است که از ذرات بار الکتریکی به نام یون تشکیل شده‌اند. این یون‌ها دائماً از سطح خورشید جاری می‌شوند که به جریان این یون‌ها باد خورشیدی گفته می‌شود. بادهای خورشیدی با نزدیک شدن به زمین، توسط میدان مغناطیسی زمین به سمت قطب‌ها و یونوسفر منحرف می‌شوند. در مناطق قطبی، این یون‌های باردار با اتم‌های اکسیژن و نیتروژن برخورد کرده و باعث برانگیخته شدن و تابش نور از آن‌ها می‌شود. این تابش نوری، شفق قطبی را تشکیل می‌دهد.»

۱۷۲ - پاسخ کدام یک از سوالات زیر از متن قابل برداشت نیست؟

- ۱) کجا؟ ۲) چه کسی؟ ۳) چه چیز؟ ۴) چرا؟

۱۷۳ - در متن داده‌شده، عبارت «الف»،
۱) بر ماهیت پدیده دلالت دارد.
۲) به چرایی وقوع پدیده پاسخ می‌دهد.
۳) به روند زمانی موضوع اشاره دارد.
۴) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

در مطالعه همه‌جانبه درباره وضعیت یک سکونتگاه، جغرافی‌دان برای بررسی کدام متغیرهای زیر، از متداول‌ترین روش گردآوری اطلاعات در پژوهش‌های علمی استفاده می‌کند؟

- الف) بررسی امکان گسترش فیزیکی سکونتگاه
ب) تأثیر عوامل محیطی بر فعالیت‌های اقتصادی ساکنان آن
ج) مطالعه میزان منابع آب و ظرفیت و کیفیت آب منطقه
د) بررسی تغییرات اندازه جمعیت در یک دهه اخیر
- ۱) ب - ج ۲) الف - د ۳) الف - ب ۴) ج - د

چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«پدیده، یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی است که می‌تواند»

الف) محسوس و مشهود شده باشد. ب) تحت تأثیر فعالیت‌های انسانی قرار گرفته باشد.

ج) از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود آمده باشد. د) بخشی از یک محیط جغرافیایی باشد.

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۱ ۴) ۲

- ۱۷۸- با توجه به سؤالات کلیدی در جغرافیا، کدام عبارت‌های زیر در پاسخ به سؤالی که با رکن اساسی جغرافیا مرتبط است، کاربرد دارد؟
 الف) استفاده از انرژی‌های فسیلی و ازدیاد گازهای گلخانه‌ای از عوامل اصلی مؤثر در گرمایش زمین به شمار می‌روند.
 ب) خلیج فارس، بزرگ‌ترین منبع تأمین‌کننده انرژی جهان است.
 ج) در نواحی جنب حاره و قطب‌ها، فشار هوا زیاد است.
 د) شیب زمین و ضخامت کم خاک موجب محدودیت در انجام فعالیت‌های کشاورزی می‌شود.
- ۱) الف - د ۲) ب - ج ۳) الف - ج ۴) ب - د

۱۷۹- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا، نمی‌توان گفت که»
 الف) فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است.

ب) در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد.
 ج) مرحله تحلیل فرضیه، آخرین مرحله از کار پژوهشگر است.

د) در گام چهارم، اطلاعات غیرضروری حذف و اطلاعات مرتبط با پژوهش، تجزیه و تحلیل می‌شود.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۸۰- انسان تحت تأثیر چه عاملی به تغییر محیط دست می‌زند و پیامد این مسئله چیست؟

۱) فناوری - تغییر شکل مکان‌ها
 ۲) نیازهای خود - تبدیل محیط طبیعی به محیط انسانی
 ۳) فناوری - بر هم خوردن تعادل محیط طبیعی
 ۴) نیازهای خود - به وجود آمدن محیط جغرافیایی

جغرافیا (۲) (سؤالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱- با توجه به «تعریف ناحیه و ناحیه‌بندی» کدام عبارت‌ها نادرست است؟

الف) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.

ب) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده که با سایر بخش‌های مجاور خود شباهت دارد.

ج) ناحیه‌بندی کاری جغرافیایی است که صرفاً براساس ویژگی‌های طبیعی محیط صورت می‌گیرد.

د) مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند، همان نواحی هستند.

۱) الف - د ۲) ب - ج ۳) الف - ب ۴) ج - د

۱۸۲- با توجه به متن زیر، چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده صحیح است؟

«نواحی جنگل‌های استوایی در اطراف استوا گسترش یافته است.»

الف) این ناحیه به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارد، از دیگر نواحی متمایز می‌شود.

ب) مرزبندی این نواحی براساس معیارهای طبیعی صورت گرفته است.

ج) هر چه از خط استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر یا پایین‌تر حرکت کنیم، از عوامل همگونی این ناحیه کاسته می‌شود.

د) این نواحی تحت مدیریت نهادهای سیاسی قرار دارند.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۸۳- روستای «الف» در سواحل دریای خزر و روستای «ب» در دامنه‌های کوه‌های زاگرس واقع شده است. این دو روستا در چه تعداد از موارد زیر با هم تفاوت دارند؟

«آب و هوا - میزان پوشش گیاهی - شیوه زندگی - نوع و شکل خانه‌ها - نوع فعالیت اقتصادی»

۱) ۵ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۲

۱۸۴- با توجه به اشکال مختلف رابطه متقابل انسان و محیط طبیعی، چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده مرتبط با مثال زیر است؟

«نصب انواع حفاظ‌های عمودی در سواحل برای جلوگیری از بالا آمدن آب و کاهش انرژی امواج»

الف) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند.

ب) محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است.

ج) هر ناحیه، شرایط خاصی را به انسان ارائه می‌کند و انسان در چارچوب آن شرایط، دست به عمل می‌زند.

د) محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط آن چاره‌اندیشی کنند.

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۲ ۴) ۱

۱۸۵- کدام گزینه مرتبط با عبارت زیر است؟

«از مهم‌ترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا، مزارع وسیع گندم در چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیا است.»

۱) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۲) تعیین مرزهای دقیق نواحی سیاسی، دشوار است.

۳) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی انسانی منطبق نیستند.

۴) مرزهای نواحی غیرقابل تغییرند.

- ۱۸۶- به ترتیب «وضعیت بارندگی» و «پوشش گیاهی» در حاشیه صحرای آفریقا چگونه است؟
 (۱) هفت ماه بدون باران - استپ‌های بیابانی
 (۲) تبستان بارانی و زمستان خشک - درختان کوتاه‌قد
 (۳) دو ماه بدون باران - علفزارهای کوتاه‌قد
 (۴) زمستان بارانی و تبستان خشک - مراتع مداری
- ۱۸۷- شکل رابطه انسان و نواحی در کدام عبارت‌ها از یک نوع است؟
 (الف) خشک کردن ساحل دریا برای سکونت و فعالیت‌های انسانی در کشور هلند
 (ب) ساخت بادگیرها در نواحی مرکزی ایران
 (ج) افزایش تقاضای جهانی برای نفت ایران در پی جنگ روسیه و اوکراین
 (د) تقسیم شبه جزیره کره به دو بخش شمالی و جنوبی پس از جنگ جهانی دوم
- (۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) الف - ج (۴) ب - د

- ۱۸۸- تعیین مرز دقیق، در کدام یک از نواحی زیر دشوارتر است؟
 (۱) زیست‌بوم‌ها (۲) مرزهای دریایی بین کشورها (۳) نواحی گرم و خشک (۴) نواحی زبانی

۱۸۹- به ترتیب عبارت‌های زیر به کدام شکل از رابطه متقابل انسان و محیط طبیعی اشاره دارند؟

(الف) احداث نیروگاه‌های تولید برق آبی در نواحی کوهستانی

(ب) احداث مراکز دامداری تجاری در کنار مزارع بزرگ غله تجاری

(۱) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها هستند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

(۲) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند - نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها هستند.

(۳) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - انسان‌ها نواحی را تغییر می‌دهند.

(۴) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۱۹۰- با توجه به نمودار مقابل، چه تعداد از عبارت‌های داده شده صحیح است؟

- نواحی «ج» برخلاف نواحی «الف» در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند.

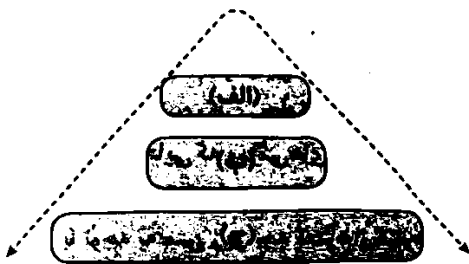
- تعیین مرز در نواحی «الف» برخلاف نواحی «ب» آسان‌تر است.

- مرزهای نواحی «الف» همانند نواحی «ب» و «ج» قابل تغییرند.

- نواحی «ب» برخلاف نواحی «الف»، در بستر نواحی طبیعی به وجود می‌آیند.

(۱) ۴ (۲) ۳

(۳) ۲ (۴) ۱

فلسفه و منطق

۱۹۱- کدام عبارت درست است؟

(۱) معنای اول اتفاق، به صورت کلی، وجود داشتن هرگونه رابطه میان علت و معلول را انکار می‌کند.

(۲) صرفاً آن دسته از فیلسوفانی که اصل علیت را عقلی می‌دانند، منکر معنای اول اتفاق هستند.

(۳) انکار اصل علیت و ضرورت میان علت و معلول، لازمه پذیرفتن معنای دوم اتفاق است.

(۴) انکار معنای اول اتفاق، در نتیجه علم نداشتن به همه اجزای یک علت است.

۱۹۲- در صورت پذیرفتن معنای دوم اتفاق، کدام یک از موارد زیر را می‌توان قبول کرد؟

(۱) با رخ دادن یک بیماری همه‌گیر، دانشمندان به دنبال کشف واکسن برای درمان آن ویروس می‌روند.

(۲) با قطعی شدن تأثیر معدل در کنکور، دانش‌آموزان به صورت جدی سؤالات تشریحی را حل می‌کنند.

(۳) دانشمندان علوم تجربی بپذیرند که نظم ضروری موجود در جهان هستی، کاملاً اتفاقی جریان دارد.

(۴) فیلسوفی معتقد است که جهان دارای علت نخستین بوده و خلقت هستی از پیش تعیین شده می‌باشد.

۱۹۳- با توجه به معنای سوم اتفاق، کدام گزینه درست نیست؟

(۱) انکار غایت‌مندی در جهان هستی، بی‌اعتقادی به خداوند را در پی دارد.

(۲) از قبل مشخص نبودن غایت و هدف جهان هستی، به معنای بی‌هدفی جهان است.

(۳) فرآیندهای تکاملی و از پیش تعیین شده، حاکی از مردود بودن معنای سوم اتفاق است.

(۴) اگر جهان هستی هدفمند نباشد، باز هم می‌توان به وجود یک علت نخستین اعتقاد داشت.

۱۹۴- بیت «کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت / یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم» در تأیید یا رد کدام معنای اتفاق است؟

(۱) تأیید معنای دوم (۲) تأیید معنای سوم (۳) رد معنای سوم (۴) رد معنای دوم

۱۹۵- چرا هدفمند بودن خلقت، از نظر افلاطون با چندخدایی موجود در یونان، تفاوت دارد؟

- ۱) هدفدار بودن خلقت لازمه آگاهانه بودن آن است و نظم هستی را در پی دارد؛ در حالی که در چندخدایی، نظم وجود ندارد.
- ۲) آگاهانه بودن خلقت، از منظم بودن آن ناشی می‌شود؛ در حالی که در چندخدایی، هر خدا به دنبال هدف خودش حرکت می‌کند.
- ۳) کار خداوند براساس حکمت و با هدفی خاص صورت می‌گیرد؛ در حالی که در چندخدایی، هیچ‌گونه حکمت و هدفی خاص وجود ندارد.
- ۴) خدا نزد افلاطون دارای ویژگی‌های معین است و جهان را هدفمند آفریده؛ در حالی که در چندخدایی، هیچ هدفی برای جهان وجود ندارد.

۱۹۶- کدام گزینه از ویژگی‌های خدا از دیدگاه افلاطون است؟

- ۱) خداوند درون هیچ چیزی نمی‌شود؛ اما بر هر چیزی احاطه دارد و آن‌ها را به درون خود راه می‌دهد.
- ۲) حواس انسان در صورت همراهی با عقل و جدایی از ماده، توانایی مشاهده خداوند را پیدا می‌کنند.
- ۳) خداوند در نهایت کمال قرار دارد و نسبت به هر موجودی در جهان کامل‌تر است و اصلاً رشد نمی‌کند.
- ۴) در مرتبه خلق جهان، کل هستی را زیر فرمان خود قرار می‌دهد و به همین جهت «مثال خیر» است.

۱۹۷- بیت بیان‌شده در کدام گزینه با وجه تسمیه خداوند به «مثال خیر» شباهت بیشتری دارد؟

- ۱) ز نام و نشان و گمان برتر است / نگارنده برشده پیکر است
- ۲) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده
- ۳) به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را
- ۴) ستودن نداند کس، او را چو هست / میان بندگی را بیایدت بست

۱۹۸- همه گزینه‌های زیر، از مقدمات برهان درجات کمال هستند؛ به جز.....

- ۱) حقیقتی در جهان وجود دارد که خوب‌ترین و بهترین است.
- ۲) هر جا که خوب‌تر وجود دارد، خوب‌ترینی نیز قابل تصور است.
- ۳) در این جهان، برخی موجودات از برخی دیگر بهتر هستند.
- ۴) واقعیت‌های جهان دارای سلسله‌مراتبی از کمال هستند.

۱۹۹- کدام یک از استدلال‌های زیر، حاکی از پذیرش اصل سنخیت در میان فیلسوفان اروپایی است؟

- ۱) روح هر انسان، برای سعادت دائمی خود، به جهانی ماورای جهان مادی نیاز دارد که مشروط به وجود خداوند است.
- ۲) دلایلی که متکی بر عقل باشند، مردود هستند؛ زیرا اساساً عقل آدمی نمی‌تواند مستقل از حس و تجربه به حقیقت برسد.
- ۳) ایمان، هدیه‌ای از سوی آفریدگار جهان است و توسط خداوند به انسان مؤمن بخشیده می‌شود و نیازی به پشتوانه عقلی ندارد.
- ۴) تصور موجود نامتناهی، نمی‌تواند از یک موجود متناهی ناشی شده باشد؛ پس حقیقتی در این جهان وجود دارد که نامتناهی می‌باشد.

۲۰۰- هر یک از گزاره‌های زیر، به ترتیب توسط چه کسی بیان شده است؟

- الف) من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.
- ب) قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و بااهمیت می‌سازد.

- ۱) ویلیام جیمز - کاتینگهام ۲) کاتینگهام - ویلیام جیمز ۳) ویلیام جیمز - کرکگور ۴) کرکگور - کاتینگهام

۲۰۱- کدام گزینه، قابلیت صدق و کذب دارد؟

- ۱) حدیث دل حدیثی بس شگفت است / که در عالم حدیثش درگرفته است
- ۲) ای صبا با تو چه گفتند که خاموش شدی / چه شرابی به تو دادند که مدهوش شدی
- ۳) بر کن ز خواب غفلت پورا سر / و اندر جهان به چشم خرد بنگر
- ۴) مگر تو شانه زدی زلف عنبرافشان را / که باد غالیه ساگشت و خاک عنبربوست

۲۰۲- کدام گزینه می‌تواند به ترتیب موضوع یک قضیه «محصوره» و «شخصیه» قرار گیرد؟

- ۱) تهران بزرگ - کوه دماوند
- ۲) پایتخت ایران - بزرگ‌ترین ریاضیدان کشور
- ۳) شاعران این سرزمین - خلیج فارس
- ۴) رشته‌کوه زاگرس - فیلسوف ایرانی معاصر

۲۰۳- کدام گزینه دارای محمول است؟

- ۱) به گیتی هر کجا درد دلی بود
- ۲) پنهان مشو که روی تو بر ما مبارک است
- ۳) ای تو بداده در سحر از کف خویش بادهام
- ۴) دائم گل این بستان شاداب نمی‌ماند

۲۰۴- کدام گزینه درباره بیت «از تو وفا نخیزد دانی که نیک دانم / وز من جفا نیاید دانم که نیک دانی» مطلب درستی را بیان می‌کند؟

- ۱) دو قضیه حملی است.
- ۲) یک قضیه حملی و یک قضیه شرطی است.
- ۳) چهار قضیه حملی است.
- ۴) دو قضیه شرطی و یک قضیه حملی است.

۲۰۵- در جمله «مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد» به ترتیب موضوع و محمول قضیه کدام است؟

- ۱) مارگزیده - از ریسمان سیاه و سفید
- ۲) مارگزیده - ترسنده از ریسمان سیاه و سفید
- ۳) ترسیده از ریسمان سیاه و سفید - مارگزیده
- ۴) مار - گزیده از ریسمان سیاه و سفید

۲۰۶- کدام قضیه شخصی نیست؟

- ۱) مفهوم جزئی دارای مصادیق متعدد خارجی نیست.
- ۲) درخت‌های این باغ با درخت‌های باغ همسایه برابر است.
- ۳) دروس نهایی پایه یازدهم بیشتر از پایه دهم است.
- ۴) شاید امسال مسی بازیکن برتر اروپا شود.

۲۰۷- ارزش‌گذاری کدام‌یک از موارد زیر، به درستی انجام شده است؟

- (الف) تعیین صدق و کذب قضایای حملی به کیفیت آن‌ها مربوط است. (نادرست)
 (ب) محمول و موضوع در قضایای حملی، توضیحی دربارهٔ یک‌دیگر نیستند. (درست)
 (ج) حکمی که در قضیه صورت می‌گیرد، بیانگر محتوای قضیه است. (نادرست)
 (د) در قضایای حملی، چیزی را به صورت ایجابی به موضوع نسبت می‌دهند. (درست)
- (۱) الف - ج
 (۲) ب - ج
 (۳) الف - د
 (۴) د - ب

۲۰۸- دربارهٔ قضایای «هر الف ب است» و «سعدی پزشک نیست»، می‌توانیم بگوییم.....

- (۱) مقدمهٔ یک استقرای تعمیمی هستند.
 (۲) مقدمهٔ یک استقرای تمثیلی هستند.
 (۳) نتیجهٔ یک استدلال قطعی هستند.
 (۴) نتیجهٔ یک استقرای تعمیمی هستند.

۲۰۹- اگر برای نسبت دو مفهوم متساوی، چهار قضیهٔ صادق بنویسیم، کدام گزینه دربارهٔ آن قضایا درست است؟

- (۱) محمول و موضوع قضایا، الزاماً مصداق یکسان ندارند.
 (۲) چهار قضیه با کیفیت و کمیت یکسان به دست می‌آید.
 (۳) جای موضوع و محمول، در دو قضیه تغییر نمی‌کند.
 (۴) موضوع و محمول قضایا، ممکن است مفاهیم کلی نباشند.

۲۱۰- به ترتیب قضایای «هیچ دانشجویی در مقطع کارشناسی ارشد پذیرفته نمی‌شود، مگر این‌که مدرک لیسانس داشته باشد» و «در این شهر

تایستان حتی یک نفر هم بیرون نیست» چه نوع قضایایی هستند؟

- (۱) موجبهٔ جزئیه - شخصی
 (۲) سالبهٔ کلیه - موجبهٔ جزئیه
 (۳) موجبهٔ کلیه - سالبهٔ کلیه
 (۴) سالبهٔ کلیه - شخصی

۲۱۱- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در مرحلهٔ قبل از امکان معرفت، از منابع معرفت و حدود آن سخن به میان می‌آید.
 (۲) امکان رسیدن به معرفت یقینی برای هر کسی روشن است و نیازی به اثبات ندارد.
 (۳) انسان بعد از روشن شدن چیستی معرفت، به پرسش از امکان معرفت می‌پردازد.
 (۴) پرسش دربارهٔ امکان شناخت موجودات جهان، یک پرسش بدیهی و روشن است.

۲۱۲- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسبی تکمیل می‌کند؟

«از زمان موضوع در فلسفه رشد بیشتری کرد، به طوری که امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید دربارهٔ آن موضوع و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، شاهد هستیم.»

- (۱) کانت - شناخت - استقلال مباحث معرفت‌شناسی از مباحث وجودشناسی
 (۲) دکارت - شناخت - تبدیل موضوع فلسفه از وجودشناسی به معرفت‌شناسی
 (۳) دکارت - وجود - طرح مباحث جدید معرفت‌شناسی در مقابل وجودشناسی
 (۴) کانت - وجود - بحث مفصل و مستقلی دربارهٔ امکان معرفت و شناخت

۲۱۳- کدام عبارت درست است؟

- (۱) این سخن که امکان شک در برخی امور در توانایی ماست، غلط است. (۲) این ادعا که هیچ‌گونه معرفت یقینی امکان ندارد، از اساس، باطل است.
 (۳) این ادعا که شکاکیت مطلق امکان‌پذیر نیست، از اساس باطل است. (۴) اگر احتمال خطا را به معنای ناتوانی در کسب معرفت بدانیم، حق است.

۲۱۴- کدام مطلب دربارهٔ جملهٔ «هیچ چیزی موجود نیست» و جملهٔ «اگر چیزی وجود می‌داشت قابل شناختن نمی‌بود» صادق است؟

- (۱) جملهٔ اول مربوط به انکار واقع‌نمایی است و بیانگر دیدگاه همهٔ سوفیست‌ها است، ولی جملهٔ دوم، نظر خاص گرگیاس و مربوط به انکار امکان انتقال معرفت است.
 (۲) هر دو جمله، مربوط به هستی است و در بخش هستی‌شناسی بررسی می‌شود، که به ترتیب اولی به انکار اصل واقعیت و دومی به انکار امکان معرفت اشاره می‌کند.
 (۳) جملهٔ اول مربوط به هستی است که در بخش هستی‌شناسی مورد بررسی قرار می‌گیرد ولی جملهٔ دوم مربوط به مبحث شناخت‌شناسی یا همان معرفت‌شناسی است.
 (۴) هر دو جمله، مربوط به مبحث معرفت‌شناسی و بیانگر نظر گرگیاس است، که به ترتیب اولی به انکار اصل واقعیت و دومی به انکار امکان معرفت اشاره می‌کند.

۲۱۶- کدام مورد، نتیجهٔ نهایی تلاش‌های مستمر بشر برای درک خود و جهان پیرامون خویش است؟

- (۱) اثبات توانایی بشر برای رسیدن به شناخت تجربی
 (۲) کشف برخی اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان
 (۳) پی بردن به اشتباهات اندیشهٔ جهان‌شناسان یونانی
 (۴) دستیابی انسان به علوم مختلف و گشودن شاخه‌های جدید دانش

۲۱۷- کدام عبارت دربارهٔ «شناخت حسی» مناسب‌تر است؟

- (۱) شناخت حسی، تکیه‌گاه هر دو شناخت عقلی و تجربی است.
 (۲) مقدمات شناخت تجربی، توسط شناخت حسی فراهم می‌شود.
 (۳) تمام شناخت‌های ما انسان‌ها، با شناخت حسی آغاز می‌شود.
 (۴) شناخت حسی، شناختی همراه‌کننده و غیرقابل اعتماد است.

۲۱۷- کدام عبارت درباره «قوة عقل» درست است؟

- (۱) تنها از طریق تحلیل یافته‌های حسی، به شناخت موجودات می‌رسد.
- (۲) شناخت حاصل از آن، خطاناپذیر، دقیق و کاملاً معین و یقینی است.
- (۳) برای درک و کشف میزان خطای آن، قوة دیگری حتماً لازم است.
- (۴) گاهی دچار خطا می‌شود و خطایش را هم خودش تشخیص می‌دهد.

۲۱۸- کدام مورد، اساس بررسی‌های علمی برای شناخت جهان طبیعت است؟

- (۱) یافته‌هایی که با شناخت عقلی به دست می‌آید.
- (۲) یافته‌هایی که با شناخت حسی به دست می‌آید.
- (۳) یافته‌هایی که با شناخت شهودی به دست می‌آید.
- (۴) یافته‌هایی که با شناخت وحیانی به دست می‌آید.

۲۱۹- اگر انسانی منکر قوة عقل به عنوان منبع شناخت و معرفت شود، کدام مطلب، نتیجه چنین اعتقادی نخواهد بود؟

- (۱) قادر نخواهد بود قدمی در عرصه کسب برخی شناخت‌ها، به ویژه شناخت تجربی بردارد.
- (۲) قادر نخواهد بود به هیچ نوع شناخت دیگری دست یابد و یا آن را باور داشته باشد.
- (۳) امکان دستیابی به برخی یافته‌های مفید و سودمند درباره کل هستی را از دست خواهد داد.
- (۴) برخی حقایق غیرمحسوس و غیرقابل تجربه را از حوزه شناخت بشری خارج کرده است.

۲۲۰- کدام ویژگی درباره یک «معرفت شهودی» قابل پذیرش است؟

- (۱) نوعی استنتاج بی‌واسطه
- (۲) متأثر از اشیای محسوس
- (۳) دریافت درونی و بی‌واسطه
- (۴) نازل شدن از جانب خدا

۲- در حالت رکود، چه اتفاقی می‌افتد و در این صورت، این کشور برای برون‌رفت از این مسئله باید چه کاری انجام دهد؟

- (۱) قرارگیری در بالای منحنی مرز امکانات تولید - افزایش نقدینگی در گردش
- (۲) کاهش سطح تولید و افزایش بیکاری - کاهش نقدینگی در گردش
- (۳) قرارگیری در بالای منحنی مرز امکانات تولید - کاهش نقدینگی در گردش
- (۴) کاهش سطح تولید و افزایش بیکاری - افزایش نقدینگی در گردش

۲- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) عاملی که موجب رونق دریانوردی و حمل و نقل شد، چه بود؟

ب) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

(۱) الف: رسیده‌های معتبر نزد صرافی‌ها ب: آسان‌سازی مبادله

(۲) الف: پول فلزی ب: حفظ ارزش

(۳) الف: رسیده‌های معتبر نزد صرافی‌ها ب: حفظ ارزش

(۴) الف: پول فلزی ب: آسان‌سازی مبادله

- اگر CPI در کشوری برابر با ۲۵٪ و هزینه‌های سبد بازار در سال قبل برابر با ۲۸۵۰ واحد پولی باشد، هزینه سبد بازار در سال جاری چه میزان است؟

(۴) ۳۲۶۵/۵

(۳) ۳۵۶۲/۵

(۲) ۵۸۵۳/۵

(۱) ۵۳۵۸/۵

- کدام گزینه، مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) منظور از «سیاست بازار باز» چیست؟

ب) دولت از چه طریق، سیاست‌های پولی را اجرا می‌کند؟

(۱) الف: خرید یا فروش اوراق مشارکت ب: افزایش واردات

(۳) الف: خرید یا فروش اوراق مشارکت ب: بانک مرکزی

کدام گزینه مبین پاسخ درست عبارت‌های ذیل است؟

الف) خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی، مربوط به کدام وظیفه پول است؟

ب) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از است.

ج) علت این‌که به چک «پول ثبتی» یا «تحریری» می‌گویند چیست؟

(۱) الف: وسیله پرداخت‌های آینده ب: رفتار شتابزده مردم ج: چون بانک، آن‌ها را ثبت می‌کند.

(۲) الف: وسیله سنجش ارزش ب: رکود ج: چون افراد خودشان مبلغ چک را روی آن می‌نویسند.

(۳) الف: وسیله پرداخت‌های آینده ب: عملکرد بانک‌ها ج: چون افراد خودشان مبلغ چک را روی آن می‌نویسند.

(۴) الف: وسیله سنجش ارزش ب: تورم ج: چون بانک، آن‌ها را ثبت می‌کند.

۲۲۶- با توجه به اطلاعات جدول زیر که مربوط به یک جامعه فرضی است، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

۱۵۰۰	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم
۴۸۰۰	ارزش اسکناس و مسکوکات
۵۱۰۰	ارزش حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت
۹۲۰۰	حجم شبه پول در کشور
۲۰۰۰	میزان چک پول

الف) حجم پول در کشور چقدر است؟

ب) حساب‌های پس‌انداز بلندمدت چقدر است؟

ج) میزان نقدینگی کدام است؟

۱) الف: ۸۵۰۰ ب: ۴۵۰۰ ج: ۱۷,۵۰۰

۲) الف: ۸۵۰۰ ب: ۴۱۰۰ ج: ۱۸,۵۰۰

۳) الف: ۸۳۰۰ ب: ۴۱۰۰ ج: ۱۷,۵۰۰

۴) الف: ۸۳۰۰ ب: ۴۵۰۰ ج: ۱۸,۵۰۰

۲۲۷- پشتوانه رسیده‌های بازرگانان چه بود و از جمله عیوب استفاده از این رسیده‌ها چه بود؟

۱) اعتماد و اعتبار بازرگانان - بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی از صرافان

۲) طلا و نقره نزد بازرگانان - دشواری نقل و انتقال آن‌ها

۳) اعتماد و اعتبار بازرگانان - تعداد زیاد انواع رسیده‌ها

۴) طلا و نقره نزد بازرگانان - دشوار بودن اعتبارسنجی آن‌ها برای مردم

۲۲۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد تاریخچه پول نادرست است؟

۱) با وجود فواید زیاد استفاده از پول‌های فلزی مثل طلا و نقره، باز هم مشکلاتی وجود داشت؛ مثلاً میزان طلا و نقره محدود بود.

۲) انتخاب برخی از فلزات مثل طلا و نقره، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد.

۳) نخستین اسکناس‌ها که مردم در معاملات خود، آن‌ها را به کار می‌گرفتند، پشتوانه‌ای نداشت.

۴) در گذشته نوعی از کالاهای خاص به عنوان اولین وسیله مبادله، مورد استفاده قرار گرفت.

۲۲۹- کدام گزینه جاهای خالی عبارات‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف) در هر منطقه، کالایی خاص پرطرفدار بود، در ایران، غلات؛ در هندوستان، ، در تبت، چای و در روسیه، خواهان زیادی داشت.

ب) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، به مفهوم اقتصادی اشاره دارد.

ج) مردم برای در امان ماندن از خطرهای احتمالی و همچنین رهایی یافتن از حمل در معاملات، پول‌های خود را به تجار یا صرافان

معتبر می‌سپردند.

۱) الف: صدف - پوست سمور ب: پشتوانه پول ج: مسکوکات

۲) الف: گندم - تنباکو ب: قدرت خرید پول ج: کالا

۳) الف: صدف - پوست سمور ب: قدرت خرید پول ج: کالا

۴) الف: گندم - تنباکو ب: پشتوانه پول ج: مسکوکات

۲۳۰- با توجه به اطلاعات ارائه‌شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور A، B و C سطح عمومی قیمت‌ها در

انتهای سال برای کشور A و در ابتدای سال برای کشور B، به ترتیب حدوداً چند واحد پولی است؟

$\frac{1}{2}C$	؟	۶۵۰
$2C$	۵۹۰	؟
؟	۶۲۰	۲۸۰

۱) ۲۴۵ - ۷۵۶/۴۵

۲) ۳۷۳/۴۲ - ۷۴۴/۲۵

۳) ۳۷۳/۴۲ - ۷۵۶/۴۵

۴) ۲۴۵ - ۷۴۴/۲۵

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۴) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۱۹۰	مدت پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	عنوان	تعداد سوال	مدت پاسخگویی (دقیقه)	شماره داوطلبی	مدت پاسخگویی (دقیقه)
۱	ریاضیات	ریاضی و آمار ۳	۱۵	۱	۱۵
		ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۶	۲۵
		ریاضی و آمار ۲	۱۰	۲۶	۳۵
۲	علوم و فنون ادبی	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	۳۶	۵۰
		علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۵۱	۶۰
		علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۶۱	۷۰
۳	جامعه‌شناسی	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۷۱	۸۰
		جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۸۱	۹۰
		جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۹۱	۱۰۰
۴	روان‌شناسی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰ دقیقه
۵	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	تاریخ ۳	۱۰	۱۳۱	۱۴۰
		تاریخ ۱	۱۰	۱۴۱	۱۵۰
		تاریخ ۲	۱۰	۱۵۱	۱۶۰
۷	جغرافیا	جغرافیا ۳	۱۰	۱۶۱	۱۷۰
		جغرافیای ایران	۱۰	۱۷۱	۱۸۰
		جغرافیا ۲	۱۰	۱۸۱	۱۹۰
۸	فلسفه و منطق	فلسفه ۲	۱۰	۱۹۱	۲۰۰
		منطق	۱۰	۲۰۱	۲۱۰
		فلسفه ۱	۱۰	۲۱۱	۲۲۰
۹	اقتصاد	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰ دقیقه

ویرواستاران علمی	طراحان	دروس
ندا فرہختی - محدثہ کارگرفرد مہدی وارستہ - مینا نظری ابوالفضل قاسمی - زہرا ساسانی	کیوان عامری - علی عرب سید عمادالدین نبوی	ریاضیات
مریم پارسائیان	احمد منصور	اقتصاد
سعید ابرازداد سکینہ کنفی	حسین حسینی بیدختی	علوم و فنون ادبی
شاہو مرادیان - عاطفہ دستخوش	بہروز حیدربکی	زبان عربی اختصاصی
مریم پارسائیان	ملیحہ گرجی	تاریخ
	ملیحہ گرجی	جغرافیہ
	آزادہ میرزایی	جامعہ شناسی
	حیدر جلالی - امیر محمد نصیری	فلسفہ
	ابراہیم امینی	منطق
	نگار کاغذگران	روان شناسی

آمادہ سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مززعنی

بازبینی و نظارت نہایی: سارا نظری

برنامہ ریزی و ہماہنگی: سارا نظری

بازبینی دفترچہ: بہارہ سلیمی - عطیہ خادمی

ویرواستاران فنی: ساناہ فلاحی - مریم پارسائیان - سپیدہ سادات شریفی - فاطمہ عبدالہخانی

سرپرست واحد فنی: سعیدہ قاسمی

صفحہ آرا: فرہاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف نگاران: ربابہ الطافی - مینا عباسی - مہناز کاظمی - سحر فاضلی - حدیث فیض الہی - فاطمہ میرزایی

۱۴. با توجه به نمودار $a = \bar{x} + \sigma$ و $b = \bar{x} + \sigma$ در نتیجه $b - a = \sigma$

پس کافی است انحراف معیار داده‌ها را حساب کنیم:

$$\bar{x} = \frac{13+4+12+21+1+2}{6} = 9$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(13-9)^2 + (4-9)^2 + (12-9)^2 + (21-9)^2 + (1-9)^2 + (2-9)^2}{6}}$$

$$= \sqrt{49} = 7$$

۱۵. با توجه به نمودار داریم: $\sigma + \bar{x} = 15$, $\bar{x} = 12 \Rightarrow \sigma = 3$

پس نسبت واریانس به میانگین برابر است با:

$$\frac{\sigma^2}{\bar{x}} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$$

۱۶. می‌دانیم در منحنی نرمال تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها

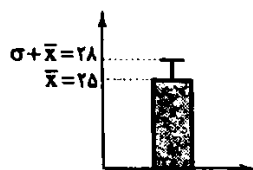
بین $\bar{x} - 2\sigma$ تا $\bar{x} + 2\sigma$ قرار دارند.

$$\begin{cases} \bar{x} - 2\sigma = 19 \\ \bar{x} + 2\sigma = 31 \end{cases} \Rightarrow \bar{x} = 25, \sigma = 2$$

از طرفی با توجه به نمودار میانگین - انحراف معیار می‌دانیم بلندی مستطیل

برابر \bar{x} و بلندی میله خطا برابر σ است.

بنابراین نمودار مربوطه به صورت زیر است:

۱۷. با توجه به نمودار داریم: $\sigma = 1$, $\bar{x} = 15$

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$\min = 8, IQR = 9, \bar{x} = Q_p = 15, R = \sigma + 23 = 24$$

با تجمع روابط و اطلاعات داریم:

$$R = \max - \min \Rightarrow 24 = \max - 8 \Rightarrow \max = 32$$

با توجه به گزینه‌ها فقط در گزینه (۲) \min و \max به ترتیب ۸ و ۳۲ و دامنه

میان چارگی برابر ۹ است.

۱۸.

$$\text{مساحت نیم دایره} = \frac{\pi r^2}{2} = \frac{2x^2}{2}$$

$$\text{مساحت مستطیل} = 2x(6) = 12x$$

$$\text{مساحت کل} = \frac{2x^2}{2} + 12x = 72 \xrightarrow{\times 2} x^2 + 12x = 144$$

$$\Rightarrow (x+12)(x-12) = 0 \Rightarrow x = 12$$

$$\text{محیط کل} = \frac{2\pi x}{2} + 12 + 2x = 5x + 12 = 20 + 12 = 32$$

۱۹.

$$2x^2 + 6x = 105 \Rightarrow x^2 + 3x = 52.5 \Rightarrow (x-5)(x+7) = 0$$

۲۰. موارد (الف)، (ب) و (د) درست هستند اما مورد (ج) نادرست است

زیرا ارائه ایده‌ها و پیشنهادها طبق نمودار صفحه ۳۰ کتاب درسی به گام پنجم چرخه آمار مربوط می‌شود.

۲۱. برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی و ترتیبی)، گزارش درصد

باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

۲۲. تبدیل اطلاعات توصیفی به اطلاعات کمی در گام دوم چرخه

آمار انجام می‌شود.

۲۳. بررسی گزینه‌ها:

(۱) حضور افراد متخصص در گروه هدایت کننده پژوهش در گام دوم صورت می‌پذیرد.

(۲) یافتن پاسخی برای مسأله اصلی به طور خاص در گام پنجم چرخه آمار

انجام می‌شود.

(۳) محدود کردن جامعه با توجه به اهداف، زمان، بودجه و شرایط دیگر در گام

اول به وقوع می‌پیوندد.

(۴) توجه به محدودیت‌ها از الزامات گام پنجم چرخه آمار محسوب می‌شود.

۲۴. تفسیر نتایج برای یافتن پاسخ پرسش اصلی مربوط به گام

پنجم چرخه آمار است اما گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) همگی از ملزومات

یکپارچگی چرخه آمار در حل مسائل محسوب می‌شوند.

۲۵.

۲۶. رقم آخر شماره تلفن منزل، برای همه مناطق یک شهر

می‌تواند هر عددی باشد و همه اقشاری می‌توانند انتخاب شوند ولی مثلاً رقم

اول کدپستی در هر منطقه برای همه منازل و افراد یکسان است و همه شانس

حضور نخواهند داشت.

همچنین در انتخاب تصادفی از خانوارها با درآمد کم‌تر از ۵ میلیون تومان به

طور طبیعی هیچ نمونه‌ای از افراد با درآمد بالای ۵ میلیون حضور نخواهند داشت.

و البته در نمونه‌برداری از تعدادی محله‌های مرکز شهر، نمونه ما عاری از هرگونه

افراد شمال شهر و جنوب شهر خواهد بود.

۲۷. تفسیر داده‌ها و نتایج در گام پنجم چرخه آمار انجام می‌شود.

۲۸. در هر مطالعه ممکن است در مرحله اندازه‌گیری، گردآوری یا

ثبت داده‌ها و یا وارد کردن داده‌ها در نرم‌افزار، اشتباهی رخ دهد. با بررسی

دقیق داده‌ها می‌توان برخی از این اشتباهات را تصحیح کرد.

۲۹. اولاً هرچه جامعه بزرگ‌تر باشد به نمونه بزرگ‌تری نیاز داریم.

پس گزینه (۴) رد می‌شود.

ثانیاً هرچه متغیر مورد مطالعه در جامعه گوناگونی بیشتری داشته باشد، به

نمونه بزرگ‌تری نیاز داریم پس گزینه (۱) نیز رد می‌شود.

سن و معدل هر دو گوناگون هستند و تنوع زیادی دارند اما اندازه جامعه در

یک شهرک مسکونی از یک مدرسه بسیار بیشتر است.

۳۰. وقتی داده دور افتاده داریم، میانگین و انحراف معیار مناسب

نیستند، زیرا داده دور افتاده روی آن‌ها بسیار زیاد تأثیر می‌گذارد. در این موارد

از میانه و دامنه میان چارگی استفاده می‌کنیم.

۳۰۰ × $\frac{۲۰}{۱۰۰}$ = ۶۰ گرم نمک

۳۰۰ - ۶۰ = ۲۴۰ گرم آب

اگر نیمی از آب تبخیر شود ۱۲۰ گرم آب باقی می ماند و x گرم نمک به آن اضافه می کنیم.

$\frac{\text{گرم کل نمک}}{\text{گرم کل}} = \frac{۶۰+x}{۱۲۰+۶۰+x} = \frac{۵۰}{۱۰۰}$

$\Rightarrow \frac{۶۰+x}{۱۸۰+x} = \frac{۱}{۲} \Rightarrow ۱۲۰+۲x = ۱۸۰+x$

$\Rightarrow x = ۶۰$ گرم نمک اضافه شده

$\frac{۱}{n-۳} - \frac{۱}{n} = \frac{۱}{۳۶}$

$\Rightarrow ۳۶n - ۳۶(n-۳) = n(n-۳)$

$\Rightarrow n^2 - ۳n = ۱۰۸ \Rightarrow n^2 - ۳n - ۱۰۸ = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = ۱۲ \\ n = -۹ \end{cases}$

عدد منفی برای تعداد قابل قبول نیست.

$n = ۱۲ \Rightarrow ۲n^2 + ۳n = ۲(۱۲)^2 + ۳(۱۲) = ۳۲۴$

۲۲ هر گزاره‌ای که ارزش آن معلوم نباشد دو حالت دارد، ولی

گزاره‌ای که ارزش آن معلوم باشد (چه درست و چه نادرست) یک حالت دارد.

بنابراین ۵ گزاره با ارزش نامعلوم داریم که تعداد حالات آن‌ها برابر $۲^۵ = ۳۲$ است.

$-(q \Rightarrow \sim p) \equiv \sim(\sim q \vee \sim p) \equiv q \wedge p \equiv q \wedge F \equiv F$

۲۸ نقیض $(p \vee q)$ درست است. پس $(p \vee q)$ نادرست است.

بنابراین هم p و هم q هر دو نادرست هستند. در این صورت (الف) و (ج)

نادرست بوده ولی (ب) و (د) درست هستند.

۲ گزاره $p \Rightarrow q$ تنها وقتی نادرست است که p درست و q

نادرست باشد. بنابراین گزاره‌های (الف) و (ج) به انتقای مقدم درست هستند و

گزاره (د) نادرست است. همچنین گزاره (ب) هم‌ارز است.

$p \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv (p \wedge \sim p) \vee (p \wedge \sim q) \equiv F \vee (p \wedge \sim q) \equiv p \wedge \sim q$

عبارت $[p \wedge (\sim p \vee \sim q)] \Rightarrow \sim q \equiv (p \wedge \sim q) \Rightarrow \sim q \equiv \sim(p \wedge \sim q) \vee \sim q$

$\equiv (\sim p \vee q) \vee \sim q \equiv \sim p \vee (q \vee \sim q) \equiv \sim p \vee T \equiv T$

۳ نکته، نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به شکل $p \wedge \sim q$ است.

۴ نکته.

$p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p, \sim(p \Leftrightarrow q) \equiv \sim(p \Leftrightarrow q) \equiv (p \Leftrightarrow \sim q)$

بنابراین:

$\sim(p \Leftrightarrow \sim q) \equiv p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$

$\equiv (p \Rightarrow q) \wedge (\sim p \Rightarrow \sim q)$

۳ در گزینه (۱) a و b می‌توانند هر دو فرد باشند

(مانند $۱+۳=۴$)

در گزینه (۲) a و b باید یکی فرد و دیگری زوج باشد (مانند $۱+۲=۳$)

در گزینه (۴) اگر a برابر صفر باشد آن‌گاه $\frac{a}{b} = 0$ بوده و گویا است.

$b^2 - ۲ac = 0 \Rightarrow (m+۲)^2 - ۲(۱)(۲m+۱) = 0$

$\Rightarrow m^2 + ۴m + ۹ - ۴m - ۲ = 0 \Rightarrow m^2 - ۶m + ۵ = 0$

$\Rightarrow \begin{cases} m = ۱ \\ m = ۵ \end{cases}$

پس $\alpha = ۱$ و $\beta = ۵$

$\alpha^2 + \beta^2 = ۱^2 + ۵^2 = ۲۶$

$x^2 + ۴x + ۲ = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -۱ \\ x = -۳ \end{cases}$

اگر $x = -۱$ ریشه مشترک باشد:

$a(-۱)^2 + ۲(-۱) - ۱ = 0 \Rightarrow a = ۳ \Rightarrow \alpha = ۳$

اگر $x = -۳$ ریشه مشترک باشد:

$a(-۳)^2 + ۲(-۳) - ۱ = 0 \Rightarrow a = \frac{۷}{۹} \Rightarrow \beta = \frac{۷}{۹}$

$\alpha^2 + \beta^2 - \alpha\beta = ۳^2 + (\frac{۷}{۹})^2 - (۳)(\frac{۷}{۹}) = \frac{۵۸۹}{۸۱}$

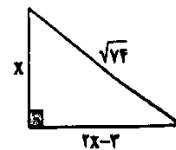
سود $P(x) = x^2 - ۳۷۵۰۰ - ۱۰۰x$

$\Rightarrow x^2 - ۱۰۰x - ۳۷۵۰۰ = 0 \Rightarrow (x - ۲۵۰)(x + ۱۵۰) = 0$

$\Rightarrow x = ۲۵۰$ یا $x = -۱۵۰$

جواب منفی قابل قبول نیست.

۴ ضلع کوچکتر را x در نظر می‌گیریم:

$x^2 + (2x-3)^2 = (\sqrt{74})^2 \Rightarrow x^2 + 4x^2 - 12x + 9 = 74$

$\Rightarrow 5x^2 - 12x - 65 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = ۵ \\ x = -\frac{13}{5} \end{cases}$

عدد $x = -\frac{13}{5}$ برای طول ضلع قابل قبول نیست. بنابراین:

مساحت $= \frac{x(2x-3)}{۲} = \frac{۵ \times ۷}{۲} = ۱۷.۵$

$fa + c - 2b = 0 \Rightarrow (-۲)^2 a + (-۲)b + c = 0$

پس نتیجه می‌گیریم یکی از ریشه‌های معادله عدد (-۲) است.

جمع دو ریشه $= -\frac{b}{a} \Rightarrow (-۲) = -\frac{b}{a}$

ریشه اول $= -\frac{b}{a} + ۲$

$\frac{x-۱}{۲x+۱} + \frac{x}{x+۲} = \frac{۲۱}{۳۵}$

$\frac{x-۱}{x+۲} + \frac{x}{x+۲} = \frac{۲۱}{۳۵} \Rightarrow ۳۵(x-۱)(x+۲) + ۳۵x(x+۱)$

$= ۳۱(۲x+۱)(x+۲)$

$\Rightarrow ۳۵x^2 + ۳۵x - ۷۰ + ۷۰x^2 + ۳۵x = ۶۲x^2 + ۱۵۵x + ۶۲$

$\Rightarrow ۶۲x^2 - ۸۵x - ۱۲۲ = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = ۳ \\ x = -\frac{۲۲}{۳۳} \Rightarrow \beta = ۳, \alpha = -\frac{۲۲}{۳۳} \end{cases}$

$\Rightarrow \beta - \alpha = ۳ + \frac{۲۲}{۳۳} = \frac{۱۳۳}{۳۳}$

۴۱) بررسی همه ترکیب‌های بدون اختیارات شاعری:

۱) زانوی ادب: --UU-

شاه: U-

۲) سوی بهشت: --UU-

سیاوش: ---

۳) بلوی: ---

فصر دل‌افروز: --U-

۴۲) مصوت بلند «و» در ابیات «الف - ب» در واژه «سو» کوتاه

تلفظ می‌شود.

مصوت بلند «ی» در ابیات «ج - ه» در واژه‌های «بیلان و احتیاج» کوتاه تلفظ می‌شود.

۴۳) این بیت فاقد هر نوع اختیار شاعری است.

دسته‌بندی هجایی بیت:

۱: --UU--/UU--/UU--

۲: --U/U--U/U--U/U--

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲

ز	ش	را	ب	و	ص	ل	جا	نا	ن	ه	م	ک	ا	ی	نا	ت	مس	تند
U	U	-	U	-	U	-	-	-	U	U	U	-	U	-	-	-	-	U
ث	ز	بی	غ	دی	ن	دا	ری	خ	ب	ری	ز	مس	بی	ی	ع			
U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	-	U	-	-	U	-	-	U

۳

چ	ن	ع	ل	را	بی	کا	ن	گی	پی	وس	ت	شد	با	عا	ش	قی
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-
ث	ا	ش	نا	ی	عش	ق	شو	پگ	فا	ر	آن	بی	کا	ن	را	
U	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	U

۴

م	ت	ش	را	پ	جا	م	آ	س	تم	ن	با	ع	م
-	U	-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-
با	ما	ز	عق	ل	ز	ه	م	م	م	ی	ی	ز	م
-	-	U	-	U	-	U	U	U	U	-	U	-	U

۲) تطبیح گزینه (۲):

م	ت	ش	را	پ	جا	م	آ	س	تم	ن	با	ع	م
-	U	-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-
م	ت	ش	را	پ	جا	م	آ	س	تم	ن	با	ع	م
-	U	-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-

۳۲) از درست بودن $p \wedge [-(p \leftrightarrow q)]$ نتیجه می‌شود که هم p

و هم $(p \leftrightarrow q)$ - درست هستند بنابراین $p \leftrightarrow q$ نادرست است اما چون p درست است بنابراین باید q نادرست باشد. بنابراین تنها گزینه (۴) درست است.

۳۵) از درست بودن دو گزاره داده شده نتیجه می‌شود که حتماً q

باید درست باشد و ارزش گزاره p نامعلوم است. بنابراین گزینه (۱) همواره درست است.

علوم و فنون ادبی

۳۶) تضاد: احسان، خست - این بیت «متناقض‌نما» ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بی‌زبانی ما حرف گفتنی دارد.

۲) هم صحبتیم و ما را از یکدیگر خبر نیست

۳) نفس سرد از آتش - سخن تلخ از شکر

۳۷) در این بیت «لف و نشر مرتب» وجود دارد.

لف‌ها: راد - رأی / نشرها: لبر - آفتاب

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر دو مصراع دارای تناقض است.

۳) جور و جفا \neq مهر و وفا

۴) لفظها: آسمان - برج - طبایع / نشرها: هفت - دوازده - چهار

۳۸) در این بیت «لف و نشر مشوش» وجود دارد.

لف‌ها: تاب - بند / نشرها: جان در بند - دل اندر تاب

سایر گزینه‌ها «لف و نشر مرتب» دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) لفظها: آب، آتش / نشرها: غرق، کباب

۳) لفظها: زلف، رخ / نشرها: نیم‌شب، چاشتگاه

۴) لفظها: هجر، وصل / نشرها: درد، درمان

۳۹) بررسی گزینه‌ها:

تضاد در بیت «ب»: کشت - زاد

لف و نشر در بیت «د»: لفظها: وصل - هجر

نشرها: زنده‌داری - بمیرانی

تشبیه در بیت «ج»: آتش اندیشه

متناقض‌نما در بیت «الف»: گدا هستم و خست زیر سر دارم، ولی از مهر افسر

و از کهکشان کمر دارم.

۴۰) لفظ و نشر مرتب: ج - د - ه

ج) لفظها: ولایت، شهر / نشرها: رسوم، دمن

د) لفظها: درخت، گل، بوستان / نشرها: کشیده قد، گشاده زبان، بسته دهن

ه) لفظها: تیغ، زهر / نشرها: حسین، حسن

لف و نشر مشوش: الف - ب

الف) لفظها: سپیده، سیاه / نشرها: شب تاریک، روز روشن

ب) لفظها: پاتک، رعد، تف آفتاب / نشرها: چرخ مشعلدار، لبر مفرغ‌زن

اختیار جذاب همزه:

ب) ۱- جر ره لوست - ۲- مشعلدار است

د) گل از

ه) باشد از دنیا

ب	ع	نا	ز	شا	ه	ذ	خط	ب	س	ند	ز	خت	د	نر	من
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
چ	ذ	هم	خ	وا	ب	آن	کس	ی	خ	ط	می	وا	ه	ما	زد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۴۶ ۱ تقطیع گزینه (۱):

آن	ک	چُن	آ	بی	ن	نَب	وَد	مَح	و	زَخ	سَا	ر	ث	کِیَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
وان	ک	چُن	طو	طی	ن	دا	زد	شو	قی	گف	تا	ر	ث	کِیَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

تغییر کمیت مموّتها

حذف همزه

بررسی سایر گزینه‌ها

سر	و	آ	زا	نم	چ	را	ذر	بَر	د	می	گو	بی	ش	خُن
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
من	ک	می	دا	نم	پ	هر	مَح	فِل	ی	رِف	تا	ر	ث	کِیَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

با	ه	م	نا	مه	ز	با	نی	ها	ث	را	دا	زم	ش	لِغ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
مگر	ز	من	بُر	سَن	د	مَر	مِه	ز	بَا	یا	ر	ر	ث	کِیَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

سو	ی	این	صو	رت	ب	زَس	نَا	مَر	ب	مَع	نا	بِن	می	ری
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
یوش	ف	ی	من	قا	ش	می	مَر	دَد	خ	ری	دا	ر	ث	کِیَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

حذف همزه

ب	یک	دی	خُن	ک	نَد	زَو	شَن	ث	رَز	زَخ	سَا	ر	ی	یو	سَف
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ج	را	غ	دی	د	ی	یَع	قَو	ب	رَا	رَو	ی	ک	مِن	مَ	نَم
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

نَر	جی	ن	وَس	ل	بَا	غ	ب	رَز	حَس	ز	ت	م	تَسْت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
هر	نمی	ش	را	ک	آ	ب	ش	وَد	نَر	مِ	لَو	ی	بِه
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

خُن	ج	ز	زَو	بِیْن	س	لَا	ح	چَش	م	اَو	شَد	تَا	م	رَا
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
تَمَش	ت	ی	خُن	جَر	ک	نَد	بَا	خَس	ت	ی	زَو	بِیْن	ک	نَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۳ در این بیت «حذف همزه» وجود ندارد

ث	م	رَا	م	مُو	ی	وَا	عَظ	ک	م	رِی	ز	آ	ب	دِی	د
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ب	مِ	خَا	ر	تَا	ب	رِی	زَم	ک	ب	سِی	مِی	نَا	ه	دَا	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

بررسی سایر گزینه‌ها

م	س	پَا	ر	دِل	پ	هَر	تَمَس	ک	ز	خ	ج	مَ	ه	دَا	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ب	ک	سِی	سِی	پَا	ر	دِل	رَا	ک	د	لَت	ن	گَا	ه	دَا	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

ب	ر	چَش	م	پَا	ر	شَد	دِل	ک	ز	دِی	د	دَا	دَا	خَا	هَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
غ	ج	نَر	سِی	پَا	ر	دِل	لَا	رَا	غ	م	دَا	دَا	خَا	ه	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

حذف همزه

۱ در این بیت «لف و نشر مشوش» وجود دارد

لفها: آوا، رنگ

نشرها: ارغوان، ارغنون

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت گزینه (۲): دل بستن به دنیا - ترک تعلقات مادی

۳

۴ در رکن نخست مصراع اول «حذف همزه» وجود دارد. (از این: آ زین)

۲ «لف و نشر» در این بیت «مشوش» است.

لفها: زلف و عارض

نشرها: صبح، شام

تضاد: سپیدی، سیاهی

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ در واژه «سیاهی» مصوت بلند (ی) کوتاه تلفظ می‌شود. (س یا هی)

۴ وزن بیت:

۱: - - U / - U - - / - - U / - U - -

مستغفلن فحولن مستغفلن فحولن

۲: - - U / - U - - / - - U / - U - -

مفعول فاعلان مفعول فاعلان

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینه (۳): آسودگی در

برخورداری از امکانات کم

بررسی سایر ابیات:

ب) دشواری راه عشق

ج) دشواری دنیا

ه) عشق با آسایش در تضاد است.

۲

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جمع بستن کلمه (موش) با (ان)

۳) به کار بردن کلمه (قاتل) برای غیرانسان

۴) (زنبورخانه) به جای (خانه زنبور)

۴ «بهره‌گیری از تمثیل برای بیان مطلب» مربوط به قلمرو ادبی

است.

۱ در این گزینه واج‌آرایی مصوت (ب) وجود دارد در واج‌آرایی

صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر هستند.

بررسی «واج‌آرایی» در سایر گزینه‌ها:

۲) تکرار صامت (ش)

۳) تکرار صامت‌های (د - م)

۴) تکرار صامت‌های (ع - م)

۲ به تلفظ درست دو واژه «گل» و «گل» دقت کنید.

بررسی «واژه‌آرایی» در سایر گزینه‌ها:

۱) تکرار (از) و (روی)

۲) تکرار (است)

۳) تکرار (چنگ) و (دست)

۲ بررسی آرایه‌ها:

واج‌آرایی: تکرار صامت (ر) و مصوت (ا)

کنایه: «حلقه بر در کوفتن»

تشبیه: دو دیده چو مسمار (میخ)

۱ بررسی آرایه‌ها:

تشبیه در بیت «ج»: من چون کمان - جوشن گردون - تیر به ترازو

تشخیصی در بیت «الف»: دل چرخ

کنایه در بیت «ه»: «خودبین» کنایه از غرور و تکبر - «آینه را بر سنگ زدن» کنایه از ترک غرور

واژه‌آرایی در بیت «د»: عاشق

مراعات نظیر در بیت «ب»: صاف، راست - سست، تیر، کمان

۴ وزن در شعر جنبه تزیینی ندارد، بلکه جزء طبیعت شعر است.

۲ آهنگ و موسیقی این بیت خشک و نوع شعر اندرزی و تعلیمی است.

آهنگ و موسیقی دیگر ابیات طربانگیز و شاد و نوع شعر غنایی و عاشقانه است.

۱ مفهوم گزینه (۱): «رها شدن از عشق غیرممکن است.»

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ارزش دل

۱ مفهوم گزینه (۱): «ارزشمندی سخن»

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: «توصیه به سنجیده‌گویی و با تأمل سخن گفتن»

۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در قرن هشتم قصیده‌سرایی از رونق افتاد.

۲) در این دوره هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نوشتند.

۴) در حمله مغولان بزرگانی چون عطار نیشابوری و نجم‌الدین کبری کشته شدند.

۱ جامی کتاب «نفحات‌الاس» را به پیروی از «تذکره‌الاولیا»

عطار نیشابوری نوشت.

۳

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سلمان ساوجی در غزل، توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته است.

۳) کتاب تاریخ جهانگشا مربوط به پیش از دوره تیمور بوده است.

۴) از نمونه‌های پیچیده‌نویسی «تاریخ وصال» و «تاریخ جهانگشای جوینی» را می‌توان نام برد.

۲ دو تشبیه در این بیت وجود دارد و هر دو فاقد (مشبه) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نخل و خدنگ و زیتون (مشبه) چون (ادات) قبه (مشبهه) خضرا (وجه‌شبه)

۳) اشک (مشبه) ستاره (مشبهه) وار(ادات تشبیه) پدید (وجه)

۴) لاله (مشبه) چون (ادات) مریخ (مشبهه) به کسوف رفتن (وجه)

۴ در این گزینه (باغ رخ) اضافه تشبیهی است.

در سایر گزینه‌ها (تشبیه استادی) به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) زخ یار مانند ماه است - قد یار مانند سرو بود.

۲) ناف زمین مانند نافه آمو شده است - پیکر باغ مانند عقد دو پیکر شده است.

۳) من مانند بطارد هستم.

۷۵ ۲ جنگ‌های نامنظم مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی

سربازان محلی یک منطقه است.

الگوی مقاومت امرلی، نظامی نبود بلکه کاملاً فرهنگی بود.

در جنگ‌های نامنظم، افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

۷۶ ۲ کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است.

لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

۷۷ ۱ بررسی عبارتهای نادرست.

ب) همه ما به عنوان عضوی از جامعه در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم اگرچه میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست.

ج) انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند.

۷۸ ۲ تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی ← رکود اراده‌ها

اخلاق‌گریزی ← سقوط ارزش‌ها

گرایش افراطی به بازی‌های رایانه‌ای ← افول معانی

۷۹ ۱ انسان‌ها، برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و

عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود

نشان می‌دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی

تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند

اما این روش توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

۸۰ ۴ بررسی عبارتهای نادرست.

الف) نقاشی‌های انتزاعی ← افول معانی

ب) تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها ← سقوط ارزش‌ها

ج) قفس آهنین ماکس وبر ← رکود اراده‌ها

د) اندازه‌گیری اجزای بدن در جنگ جهانی دوم ← سقوط ارزش‌ها

ه) فاجعه هیروشیما و ناگازاکی ← سقوط ارزش‌ها

۸۱ ۴ الف) اقناع، روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد

درونی می‌شود.

ب) به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کسرروی

اجتماعی می‌گویند.

ج) به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و تطابق افراد با

انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

۸۲ ۲ در جهان اسلام، امر به معروف و نهی از منکر در فرآیندهای

جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و

اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.

امر به معروف و نهی از منکر روش‌های مختلفی دارد. برخی روش‌های آن تبلیغی و

برخی تشویقی یا تنبیهی است.

۸۳ ۳ تشویق و تنبیه به دو روش رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. شیوه

غیررسمی آن بیشتر در خانواده، همسالان پایه و وسیله عموم افراد جامعه به‌کار می‌شود

و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد. شیوه رسمی پاداش و مجازات بیشتر به وسیله

سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی انجام می‌گیرد. تشویق و تنبیه در صورت می‌گیرد.

۸۴ ۲ تشبیه‌ها: روی بوسان دیبا - سوی بوسان قطران - دل به

خرقه - گنج سخن - لاله بوسان حریر - لاله بوسان سنگ و سندان (۶ تشبیه)

اهد تشبیه‌ها: بوسان - بوسان - به کردار (۴ اهدات تشبیه)

۸۵ ۱ تشبیه‌ها در این بیت زمله به لب - تو به ایض (رام‌کننده لب) -

زمله به گوی - تو به چوگان

علامت هجایی بیت گزینه (۱):

ز	ما	ن	اس	ب	ت	را	ایض	ب	را	ی	خی	شت	تاز
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
ز	ما	ن	گو	ئی	ت	چو	گان	ب	را	ی	خی	شت	باز
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-

علامت هجایی سایر گزینه‌ها نیز این‌گونه است، ولی هیچ‌کدام ۴ تشبیه ندارد.

۸۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) وزن شعر و مصراع گزینه (۱): «مفعلمن مفعلمن فاعلن» است.

(۲) تشبیه بلیغ اضافی: دریای عشق

(۳) مفهوم مشترک شعر سؤال و بیت گزینه (۳): برتری عشق بر هر چیز

(۴) «تذکره‌الاولیا» اثر عطار نیشابوری است.

۸۷ ۱ مفهوم مشترک ابیات «ب - ه»: سخن عشق را به غیر عاشق

نباید گفت - هر کس محرم عشق نیست.

مفهوم مشترک ابیات «ج - د»: دشواری راه عشق

۸۸ ۴ قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند

و سامان می‌دهند.

ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست.

۸۹ ۲ بررسی عبارتهای نادرست.

ب) صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شود.

د) جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و لایزری قرار می‌دهد.

۹۰ ۱ هدف جامعه‌شناسی تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های

اجتماعی است.

در جامعه‌شناسی تبیینی، روش مطالعه طبیعت و جامعه یکسان دانسته می‌شود.

اگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این

رشته برگزید.

امروزه اکثر جوامع صنعتی به خاکستری شدن جمعیت دچارند.

۹۱ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پکسان دانش‌ساز طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به بیخ و مهره‌های نظم اجتماعی

تقلیل می‌دهد.

(۲) انسان در این دیدگاه صرفاً یک موجود طبیعی پویاست که از سایر

موجودات طبیعی دانسته می‌شود.

(۴) تفاوت میان جوامع مختلف را تفاوتی نمی‌بیند.

۹۲) بررسی سایر گزینه‌ها،

- ۱) روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت کشاورزان را از بردگی رها کرد.
 ۲) به کشاورزان اجازه داد که مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.
 ۴) کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.

۹۳) اقتصاد قرون وسطی براساس روابط اجتماعی ارباب - رعیتی

- بود که در آن کشاورزان وابسته به زمین بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.
 لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت.
 نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

۹۴) ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، افزایش

- دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

دیکنز در رمان «الیور توئیست» نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به

- سخره گرفت.
 از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

۹۵) حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان

- انگلیسی از جمله لرد جان راسل، پدربزرگ برتراند راسل، فیلسوف مشهور، از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را

- برای صاحبان ثروت باز کرد.
 لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

۹۶) بررسی عبارت‌های نادرست،

- الف) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.
 ج) جامعه آرمانی مارکس، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کند.

۹۷) بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در

- طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار گرفتند.
 بعدها مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.

۹۸) بررسی عبارت‌های نادرست،

- الف) مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری طی قرن بیستم، بلوک شرق و غرب را تشکیل دادند.

- ج) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

- د) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق ادامه یافت.

۹۹) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود

- چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که بیرون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلفه شکل می‌گیرد

- جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی روبرو شدند

- ۱- از بین رفتن آزادی افراد

۸۴) الف) وقتی دختر یک پزشک، خیاط شود، تحرک اجتماعی

- نزولی میان‌نسلی صورت گرفته است.

- ب) وقتی کارمند بانک ارتقای شغلی می‌یابد و رئیس بانک شود، تحرک اجتماعی صعودی درون‌نسلی انجام می‌شود.

- ج) بیک موتوری یک رستوران چون دوباره بیک موتوری با همان حقوق می‌شود پس شغل جدیدش موقعیت اجتماعی او را تغییر نداده است؛ بنابراین تحرک اجتماعی افقی صورت گرفته است.

۸۵) بررسی سایر گزینه‌ها،

- ۱) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، نخستین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

- ۲) فرد به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنا می‌شود.

- ۳) جهان اجتماعی بعد از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند.

۸۶) الف) جامع‌های که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد،

- صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

- ب) جامع‌های که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد.

- ج) جامع‌های که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

۸۷) اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی

- رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

۸۸) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد

- اجتماعی می‌گویند.

- در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

- در جامعه سرمایه‌داری، مالکیت ثروت همراه با شغل از پایه‌های اساسی هویت‌یابی هستند.

۸۹) بررسی عبارت‌های نادرست،

- ب) عضویت در جهان اجتماعی، همواره با نظارت و کنترل اجتماعی همراه است.
 ج) انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی تعیین می‌شود.

۹۰) تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به

- نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه ناشی از ظل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

- افراد در بدو تولد، هویت انتسابی خود را به صورت اتفاقی در محیط خانواده می‌پذیرند.

- هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

۹۱) چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان

- اجتماعی دارند.

- اگر جهان غرب با حل کردن چالش‌های پیشین، نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان را برطرف می‌کرد، با چالش‌های بنیادین جدید مواجه نمی‌شد.

- چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.

زبان انگلیسی

مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن
(۱۱۹ - ۱۱۱):

۱۱۱) ترجمه کلمات مهم: لا تُصَفِّرْ خَدَّكَ: رویت را با تکبیر برنگردان /
فی: در / فَرَحًا: شادمانه و با ناز و خودپسندی

پروسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) به مردم بی‌احترامی نکن (← با تکبیر رویت را از مردم برنگردان، بر (← در)
(۳) بر (← در)، عصبانیت (← شادمانه و با ناز و خودپسندی)
(۴) رو (← رویت)، خشم (مانند گزینه (۳))

۱۱۲) ترجمه کلمات مهم: شباننا الأعرآء: جوانان عزیز ما / یهتدون:
هدایت می‌شوند

پروسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) عزیزتر (← عزیز)، هدایتگر می‌شوند (← هدایت می‌شوند)
(۲) جوانان و عزیزان ما (← جوانان عزیز ما)، هدیه می‌گیرند (مانند گزینه (۱))
(۴) ترتیب کلمات در ترجمه به هم خورده است، هدایت می‌نماید (مانند گزینه (۱))

۱۱۳) ترجمه کلمات مهم: أقوى الناس: قوی‌ترین مردم / یذغ:
رها می‌کند / مهانآ: خوار / لیعاقب: تا کیفر داده شود / یوضی: خشوند سازد

پروسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) ترتیب کلمات در ترجمه به هم خورده است. از ناسزاگوی خود با بزرگواری
درمی‌گذرد (← ناسزاگوی خود را خوار رها می‌کند)، دشمنش (← دشمن)،
«از»: اضافی است، مردمان قوی‌تر (← قوی‌ترین مردم)
(۳) با بزرگواری (← خوار)، مجازات نماید (← مجازات شود) «یَمَقَّب» مجهول است
(۴) از (مانند گزینه (۲))، مجازات نماید (مانند گزینه (۳))

۱۱۴) ترجمه کلمات مهم: شَغَرٌ یَغِیْبَةُ الأمل: احساس ناامیدی کرد /
الأخرون: دیگران / و این کان: گرچه بود، اگرچه بود، با این‌که بود

پروسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اختراع شد (← اختراع کرد)، «الذینامیت» مفعول و منصوب است، گناه
(← ناامیدی)، «چون» معادلی ندارد
(۲) احساس می‌کرد (← احساس کرد)، آیندگان (← دیگران)، «الأخرون»
آیندگان»، کارها (← زمینه‌ها)
(۳) ناامید شد (← احساس ناامیدی کرد)، آیندگان (مانند گزینه (۲))، حتی اگر
(← اگرچه، با این‌که)

۱۱۵) ترجمه کلمات مهم: إنما: فقط، تنها / لا شك: هیچ شک
نیست، بی‌شک

پروسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «فقط» در جای نادرستی از ترجمه آمده، «تمام» اضافی است، می‌بازد (←
از دست می‌دهد)
(۲) «إنما» ترجمه نشده، «بی‌گمان» اضافی است، «بفشل» در جای نادرستی از
ترجمه آمده

(۳) «هر کس» اضافی است، «إنما» ترجمه نشده، «همان» اضافی است.

۱۱۶) منفجر شد / منجمد شد / (← انجام شد)

۲) خرد یا کلان ← بحران‌های سیاسی و اقتصادی کشورهای

همریضان غرب - شمال و جنوب

درون فرهنگی یا بین فرهنگی ← تقابل لیبرالیسم با سوسیالیسم - تقابل
غرب با اسلام

منطقه‌ای یا فرمانطقه‌ای ← جنبش‌های ضد استعماری - بحرآن
زیست‌محیطی

مقطعی یا مستمر ← بحرآن بیکاری - فقر و غنا

۲) بررسی عبارت‌های نادرست.

عبارت اول مربوط به ویژگی هدفمندی مسئله است.

- عبارت دوم مربوط به ویژگی مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ در مسئله است.

۱) مسائل علوم انسانی از نوع خوب تعریف‌شده هستند زیرا علت‌های
متعدد و پیچیده دارند، مانند عبارت‌های اول، سوم و پنجم سایر مسائل مربوط به علوم
دیگر از نوع خوب تعریف‌شده هستند، مانند عبارت‌های دوم و چهارم.

۴) استفاده از روش بارش مغزی یعنی به کارگیری راه‌حل مناسب که
نشان‌دهنده مرحله دوم حل مسئله است، پس مرحله بعدی آن، لوزیایی راه‌حل است.

۳) هر سه گزینه (۱) (بارش مغزی)، (۲) (روش جنس زدن) و (۴)
(گل یا پوچ) به روش اکتشافی حل مسئله مربوط می‌شود، زیرا براساس
احساس و نظر شخصی است.

اما گزینه (۳) به روش تحلیلی حل مسئله اشاره دارد، زیرا مبتنی بر نیازسنجی
واقعی، محاسبات ذهنی و قواعد منطقی است.

۲) روش استفاده‌شده، کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت
مطلوب است که جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله محسوب می‌شود، لذا
زمان‌بر نیست و خیلی زود به نتیجه می‌رسد.

۲) انتقال به آسان شدن یادگیری‌های جدید در اثر یادگیری‌های
گذشته اشاره دارد.

عبارت دوم بیانگر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی خاص است که به
اثر نهفتگی اشاره دارد.

نوع نگاه به مسئله موجب اکتشافات و اختراعات جدید می‌گردد زیرا نگاه
دانشمندان به مسائل با افراد عادی متفاوت است.

۳) تشخیص مسئله ← به کارگیری راه‌حل مناسب ← ارزیابی
راه‌حل ← بازبینی و اصلاح راه‌حل ← انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

۳) ارائه معیارهایی برای قضاوت و داوری به مرحله سوم روش
بارش مغزی اشاره دارد.

پروسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مرحله اول (تعریف مسئله)

(۲) مرحله دوم (ارائه راه‌حل‌های مختلف)

(۴) مرحله چهارم (ارائه بهترین راه‌حل با استفاده از معیارهای مختلف)

۲) مهندسی معکوس یا شروع از آخر، روشی است که مراحل آن
از آخر به اول حل می‌شود.

۳) پیامدهای ناتوانی در حل مسئله ناکامی و فشار روانی هستند.

۱۳۷) کِبار (مفرد ← کبیر: بزرگ) اکبَر (مفرد ← اَکْبَر: بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین)

۱۳۸) چون «طالب» بدون تنوین و بدون «ال» با فتحه آمده و «راسب» مرفوع است، به «لا» ی نفی جنس نیاز داریم. بعد از «کان» اسم مرفوع می‌آید. بعد از «لَمْ» اسم نمی‌آید و «لکن» هم ابتدای جمله نخواهد آمد.

۱۳۹) بررسی گزینه‌ها:

(۱) شاید (امید است که) غذا زود آماده شود.

(۲) کاش روزهای جوانی بازگردند. (غیرممکن)

(۳) کاش باران بر ما بیارد.

(۴) شاید (امید است که) اختراعات جدید به ما کمک کنند.

۱۴۰) حال از نوع اسم به شکل نکره و منصوب می‌آید.

۱۴۱) همه عبارات‌ها صحیح هستند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) شیوه‌های تولید در عصر قاجار:

۱- شیوه تولید سهم‌بری دهقانی، که در آن ساکنان روستاها و کشاورزان از تولید، سهم معینی را دریافت می‌کردند.

۲- شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی که ویژه اقتصاد شهری بود.

۳- شیوه تولید شبانکارگی یا ایلپاتی که مختص ایلات بود.

توجه: سه شیوه زندگی رایج در عصر قاجار عبارت بود از: زندگی روستایی، ایللی - عشایری و شهری.

ب) در اوایل عصر قاجار، به علت جنگ‌های ناپلئون، کالاهای صنعتی اروپایی چندان به ایران وارد نمی‌شد، اما صنایع دستی ایران مانند منسوجات ابریشمی، شال، ظروف سفالی، قلم‌کاری، انواع اسلحه گرم و سرد، با کیفیت خوب تولید می‌شدند. با پایان یافتن جنگ در اروپا و سرازیر شدن کالاهای اروپایی، صنایع دستی ایران به تدریج رو به انحطاط رفت.

توجه: شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود. این گروه از کارگران و اصناف و تولیدکنندگان شهری در کارگاه‌ها و مراکز تولید شهری به کار اشتغال داشتند.

ج) بازارها هسته اصلی نظام اقتصادی و اجتماعی شهرها بودند و شالوده زندگی اجتماعی و اقتصادی را در مراکز شهری تشکیل می‌دادند.

۱۴۲) بررسی عبارت‌های نادرست:

الف و ب) با وجود این‌که مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشده، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود.

۱۴۳) به رغم رکودی که در صنایع دستی ایران به ویژه از نیمه دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، به ویژه اروپا و آمریکا رشد چشمگیری پیدا کرد.

۱۴۴) همه عبارات‌های داده‌شده مربوط به تحولات فرهنگی عصر

ناصری است.

۱۱۸) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) قد كانوا كتبوا (← كانوا قد كتبوا) الدرس لهم (← درسه‌م)

(۳) كانوا قد يكتبون (← كانوا قد كتبوا) كان + قد + ماضی: ماضی بعید)

(۴) قد كن كتبتن (← كن قد كتبتن)

۱۱۹) ترجمه عبارت سؤال: «صدقه‌هایتان را با منت و آزار رساندن

باطل نکنید»

گزینه (۲) به این موضوع اشاره کرده که از افراد بی‌مایه و نیز بخیل، نمی‌توان انتظار احسان و نیکی داشت.

متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناسب با آن به سؤال‌های زیر پاسخ بده (۱۲۲ - ۱۲۰):

از اشعار منسوب به امام علی (ع):

«درمان تو در توست و نمی‌بینی، و بیماری‌ات از توست و احساس نمی‌کنی. آیا گمان می‌کنی که تو جسمی کوچک هستی؟ حال آن‌که جهانی بزرگ‌تر در تو به هم پیچیده شده است. مردم از سمت پدران، برابرنند، پدرشان آدم و مادرشان حواست. ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را نیکو انجام می‌دهد و مردان به خاطر کارها، نام‌هایی دارند. دانش را به دست بی‌پاور و برای آن جانشینی می‌خواه که مردم مردماند و اهل دانش، زنده.»

۱۲۰) ابیات درباره صحبت نمی‌کند.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) نیکی کردن

(۲) طلب دانش

(۳) برابر بودن مردم

(۴) جایگاه و ارزش انسان

۱۲۱) ترجمه گزینه‌ها:

(۱) اهل دانش زندمانند، اگرچه بمیرند.

(۲) دانش جایگزینی دارد و آن کار و عمل است.

(۳) ارزش هر شخصی به اعمال نیکویش است.

(۴) بیماری و درمان هر دو آن‌ها در [خود] انسان است.

۱۲۲) بررسی گزینه‌ها:

(۱) مفهوم این گزینه در «و قدر کل امری ما کان یحسنة» آمده است.

(۲) «آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابرنند؟» در بیت آخر به این موضوع اشاره شده است.

(۳) در بیت اول به این موضوع اشاره شده است.

(۴) انسان، ضعیف آفریده شده است. (در متن به این موضوع اشاره نشده)

گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۲۳ و ۱۲۴):

۱۲۳) اسم الفاعل (← «العالم» اسم فاعل نیست)، مفعول به و

منصوب (← فاعل و مرفوع)

۱۲۴) مجهول (← معلوم)، نائب فاعله (← فاعله)

گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۳۰ - ۱۲۵):

۱) «كَلِمَةً، التَّوْضِيحَات» صحیح‌اند.

۲) بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أَعْتَل: عادل‌ترین» اسم تفضیل است.

(۲) «أَفْضَل: ترجیح می‌دهم» فعل مضارع متکلم وحده از باب «تفعیل» و «أَلَدَّ: لنتخیش‌تر» اسم تفضیل است. اسم تفضیل گاهی به شکل «أَفْئَل» می‌آید.

(۳) «أَحَبُّ: دوست داشت» فعل ماضی مفرد مذکر غایب از باب «إفعال» است.

(۴) «أَوْسَط: میانه‌ترین» اسم تفضیل و «أَحَبُّ: دوست دارم» فعل مضارع متکلم وحده از باب «إفعال» است.

۱۴۳ (۲) بررسی عبارت نادرست،

(ج) در سال ۵۲۵م، تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

۱۴۴ (۱) توجه، جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین‌های

مختلف در گذشته می‌پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی مانند شکل‌گیری تمدن‌ها، مهاجرت‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌ها، برپایی سکونتگاه‌ها و شهرها و ایجاد و گسترش راه‌ها و ... مطالعه می‌کند.

بررسی عبارت‌ها،

(الف) نقش عوامل جغرافیایی (رود نیل) در پیدایش و گسترش تمدن مصر

(ب) نقش عوامل جغرافیایی (سرما) در مهاجرت آریایی‌ها به دیگر نواحی

(ج) نقش عوامل جغرافیایی و محیطی (وجود منابع طبیعی و معدنی غنی در سرزمین ایلامی‌ها / یا کمبود منابع طبیعی و معدنی در بین‌النهرین) در

حملات سومری‌ها به سرزمین ایلامی‌ها

(د) تأثیر آموزه‌های دینی بر فرهنگ مردم

۱۴۵ (۲) تنها مورد «د» مربوط به دوره پیش از تاریخ است.

توجه، دوره تاریخی با اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش آغاز شد.

بررسی عبارت‌ها،

(الف و ب) پاپیروس‌های مصری - قانون‌نامه حمورابی ← جزء منابع مکتوب هستند و قطعاً مربوط به دوره تاریخی است.

(ج) پرستشگاه‌های سومری ← متعلق به دوره تاریخی (نخستین شهرهای بین‌النهرین حدوداً ۳۵۰۰ ق.م. پیش پدید آمدند).

(د) ابزارهای سنگی مربوط به دوره نوسنگی ← پیش از تاریخ (از ۱۲,۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال قبل را دوره نوسنگی می‌گویند).

۱۴۶ (۱) همه عبارت‌های داده‌شده صحیح هستند.**۱۴۷ (۲) باستان‌شناسی به مطالعه دوره‌های تاریخی کمک فراوان کرده**

است. منابع مکتوب برای شناخت کامل این دوره‌ها، مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند. از سوی دیگر، بیشتر اطلاعات منابع مکتوب، مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است؛ بنابراین، کاوش‌های باستان‌شناسی و یافته‌های علمی باستان‌شناسان به مورخان کمک زیادی می‌کند که ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی جوامع دوره‌های تاریخی را بهتر بشناسند.

۱۴۸ (۱) بررسی عبارت‌های نادرست،

(ب) سومری‌ها هم‌چون مصری‌ها، برای خدایان خود، معبد باشکوه می‌ساختند.

(د) لوح‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است.

۱۴۹ (۲) بررسی عبارت‌ها،

(الف) درست: سازگن در حدود ۲۴۰۰ ق.م. امپراتوری خود را در بین‌النهرین بنا نهاد. این امپراتوری حدود دو قرن دوام آورد (۲۲۰۰ ق.م.) و در پی آن، دورانی از بی‌ثباتی و ضعف فرا رسید. از حدود ۱۹۰۰ ق.م. اموری‌ها به تدریج قدرت خود را گسترش داده و امپراتوری بابل قدیم را بنا نهادند.

(ب) درست: قانون‌نامه حمورابی (فرمانروای بین‌النهرین) شامل مجموعه‌ای از قوانین مربوط به زراعت، آبیاری، کشتیرانی، خرید و فروش برده، ارث، ازدواج و مجازات‌های انواع جرم‌ها و جنایت‌ها است.

(ج) درست: محتوای سنگ‌نوشته‌های بیستون و تخت‌جمشید نشان می‌دهند که گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است.

۱۴۵ (۱) کاخ شمس‌العمار، یکی از بناهای معروف کارت‌پستالی است که

در مجموعه کاخ گلستان به دستور ناصرالدین شاه ساخته شد.

بررسی عبارت‌های نادرست،

(ب) بسیاری از معماران عصر ناصری، به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده از برخی از عناصر معماری فرنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به وجود آوردند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بناها به بناهای کارت‌پستالی معروف شد.

(د) گسترش مظاهر تمدن جدید غربی در ایران، در گسترش این سبک معماری (کارت‌پستالی) در کشورمان تأثیرگذار بود.

۱۴۶ (۲) بررسی گزینه‌ها،

(۱) سید عبدالله بهبهانی - سید محمد طباطبایی

(۲) سید عبدالله بهبهانی و سید محمد طباطبایی - شیخ فضل‌الله نوری

(۳) سید محمد طباطبایی - سید محمد طباطبایی

(۴) شیخ فضل‌الله نوری - شیخ فضل‌الله نوری

۱۴۷ (۲) الف) نوشته‌های میرزا ملک‌خان، میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله،

عبدالحی‌خان طالبوف و میرزا فتحعلی آخوندزاده معروف‌ترین اثری هستند که در پیدایش مشروطه‌خواهی مؤثر بودند. پذیرش اندیشه‌های غربی و شیفتگی و خودباختگی بی‌چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه، از ویژگی‌های بارز افکار این افراد بود. (ب) میرزا صالح شیرازی در سفرنامه خود به روشنی از اندیشه‌های نوین غربی، به ویژه نظام حکومت مشروطه انگلیس، تعریف و تمجید کرده است.

۱۴۸ (۲) همه عبارت‌های داده‌شده، صحیح هستند.**۱۴۹ (۲) پس از انحلال دوره دوم مجلس شورای ملی توسط**

نخستوزیر وقت، آیت‌الله آخوند خراسانی مرجع بزرگ شیعه مقیم عراق، تصمیم گرفت به سوی ایران حرکت کند تا مردم را برای مقاومت در برابر زورگویی بیگانه، بسیج کند.

۱۵۰ (۱) بررسی عبارت نادرست،

(د) پس از انحلال دوره دوم مجلس شورای ملی توسط نخستوزیر وقت ایران و در پی بالا گرفتن اعتراضات مردمی به این اقدام، روسیه و انگلستان مناطق زیر نفوذ خود براساس قرارداد ۱۹۰۷ را اشغال کردند.

۱۵۱ (۲) کتاب تاریخ هردوت که بیشتر مطالب آن شرح جنگ‌های یونان و

ایران است کهن‌ترین و کامل‌ترین کتاب تاریخی به جا مانده از عصر باستان است.

۱۵۲ (۲) تاریخ، در عبارت «دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام که

اطلاعات مکتوبی درباره آن وجود دارد، آغاز می‌شود» به معنای مجموعه حوادثی است که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است.

بررسی عبارت‌ها،

(الف) تاریخ مشروطه: مجموعه حوادثی که در زمان گذشته (دوره مظفرالدین شاه) و تحولات مربوط به مشروطه بر سر مردم آمده است.

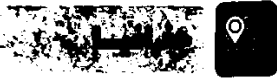
(ب) پژوهشگران تاریخ: علم و روش علمی که به وسیله آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه می‌شوند.

(ج) موضوع تاریخ: علم و روش علمی که به وسیله آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه می‌شوند.

(د) تاریخ انقلاب اسلامی: مجموعه حوادثی که در زمان گذشته (تحولات مربوط به پیروزی انقلاب اسلامی و پس از آن) بر سر مردم آمده است.

۱۶۰) بررسی عبارت‌ها:

- الف) انعقاد پیمان مصالحه میان مسلمانان مدینه و مشرکان مکه (صلح حدیبیه) ← ۶ هجری
 ب) ورود گسترده هیئت‌های نمایندگی قبایل مختلف عرب از هر سو به مدینه (سال وفود) ← ۹ هجری
 ج) جدا شدن بخشی از سپاه اسلام از لشکر رسول خدا (ص) و عدم مشارکت آن‌ها در جنگ برای نخستین بار (جنگ احد) ← ۳ هجری
 ج ← الف ← ب

- ۱۶۱) همه عبارت‌های داده‌شده درباره محدودیت‌ها و مشکلات مربوط به ثبت، طبقه‌بندی و نمایش اطلاعات جغرافیایی پیش از ظهور و گسترش رایانه صحیح است.

۱۶۲) تنها عبارت «د» صحیح است.

ورودی ← پردازش ← خروجی

اطلاعات به صورت اشکال نقشه، جدول، جدول متن، گزارش و ... نمایش داده می‌شود. نتایج و گزینشها برای تصمیمگیری بهینه ارائه می‌شود.	اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربر پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شود.	داده‌ها و اطلاعات از محیط جمع‌آوری می‌شوند (آمار پدیده‌های طبیعی و انسانی و ویژگی‌های آن‌ها، تصاویر ماهواره‌ای، نقشه‌ها، گزارش‌های میدانی و ...) اطلاعات به صورت رموزی به محیط نرم‌افزار GIS وارد و در آن جا کدگذاری و ذخیره می‌شود.

- ۱۶۳) همه عبارت‌های داده‌شده درباره سامانه GIS صحیح است.

- ۱۶۴) داده‌ها و اطلاعات جغرافیایی، دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (داده‌های مکانی) و دارای ویژگی‌هایی هستند (داده‌های توصیفی).

بررسی عبارت‌ها:

- الف) صحرای بزرگ آفریقا ← داده مکانی / ۹ میلیون کیلومتر مربع وسعت
 ← داده توصیفی

- ب) دومین خانواده بزرگ زبانی ← داده توصیفی

- ج) تهران ← داده مکانی / مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور ← داده توصیفی

- د) مناطق استوایی ← داده مکانی / عمود و نزدیک به عمود تابیدن اشعه خورشید ← داده توصیفی

- ه) اختلاف شدید دما ← داده توصیفی

۱۶۵) بررسی عبارت‌ها نادرست:

- الف) نقشه‌های هوشمند و بازیابی و نمایش لایه‌های مختلف داده‌ها مربوط به مرحله خروجی کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی است.

- ج) برقراری ارتباط منطقی و ریاضی میان انواع اطلاعات از جمله قابلیت‌های GIS است.

۱۶۶) بررسی عبارت نادرست:

- الف) در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

۱۶۷) بررسی عبارت‌ها:

- الف) تأثیر حمل و نقل بر محیط جغرافیایی

- ب) تأثیر محیط جغرافیایی بر حمل و نقل

- ج) تأثیر محیط جغرافیایی بر حمل و نقل

- د) تأثیر حمل و نقل بر محیط جغرافیایی

- ۱۶۸) همه عبارت‌های داده‌شده صحیح هستند.

- ۱۶۹) الف) محوطه‌ها و مکان‌های تاریخی، از مهم‌ترین منابع و مراجع پژوهش درباره گذشته‌های دور و نزدیک محسوب می‌شوند و به مورخان برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

- ب) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند. از این‌رو، بررسی این آثار که به طور خاص در قلمرو بخش‌هایی چون باستان‌شناسی، معماری و هنر قرار می‌گیرند، اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان می‌گذارند.

- ج) آثار شفاهی شامل افسانه‌ها، اساطیر، داستان‌های تاریخی و ... کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.

- ۱۷۰) همه عبارت‌ها درباره «تاریخ طبری» صحیح هستند.

۱۷۱) بررسی عبارت‌ها نادرست:

- الف) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای دارد، در دوره مغولان رواج و رونق بسیار یافت.

- ب) تاریخ بیهقی از جمله تاریخ‌های سلسله‌ای مربوط به عصر غزنویان است.

- ۱۷۲) کتاب تجارب‌الامم، نوشته ابوعلی مسکویه و مروج‌الذهب، نوشته مسعودی هر دو به روش تاریخ‌نگاری تحلیلی نگارش یافته‌اند.

۱۷۳) بررسی عبارت‌ها نادرست:

- ب) پژوهشگران سعی می‌کنند که علائق و انگیزه‌های راوی را در بیان خبر، بررسی و اندیشه و مقصود او را فهم و کشف کنند.

- د) مطابقت و مقایسه خبر با سایر منابع و نوشته‌های دیگر مربوط به سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی است.

- ۱۷۴) همه عبارت‌های داده‌شده را می‌توان معلول موقعیت تجاری مکه و روابط بازرگانی سران قریش با دیگر نواحی دانست.

- ۱۷۵) در نتیجه پیمان عقبه دوم در سال ۱۳ هجری، پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان در یثرب به وجود آمد. به دنبال این پیمان، رسول خدا (ص) به مسلمانان فرمان داد که به یثرب هجرت کنند. مسلمانان به تدریج راهی آن شهر شدند. برخی از مهاجران به همراه خانواده و بستگان خویش و برخی دیگر با ترک خانواده و بستگان، مهاجرت کردند. پس از آن تا فتح مکه در سال ۸ ق، هجرت به مدینه و ترک نکردن آن شهر، یکی از شروط بیعت با پیامبر (ص) و پذیرش دعوت اسلام به شمار می‌رفت.

۱۷۶) بررسی عبارت‌ها نادرست:

- الف) زندگی چادرنشین و نظام قبیلای در سرتاسر شبه‌جزیره عربستان، حتی در شهرهای مکه، طائف و یثرب رواج داشت.

- ب) عصبیت قبیلای نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه‌جزیره عربستان داشت.

- توجه، پیش از هجرت پیامبر (ص) به مدینه، دو قبیله اوس و خزرج سال‌های طولانی درگیر جنگ و خونریزی با یکدیگر بودند.

- ۱۷۷) پیامبر (ص) در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان، به آنان توصیه کرد که بدون در نظر گرفتن وابستگی‌های قبیلای، با یکدیگر پیوند برادری برقرار کنند.

۱۷۷) ۱ پدیده به یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و

مشهود شده باشد، گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان‌ساخت باشد.

بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست: می‌تواند محسوس و مشهود شده باشد غلط است، زیرا حتماً باید محسوس و مشهود شده باشد.

ب) درست: مثال خاک (یک پدیده) تحت تأثیر فعالیت‌های کشاورزی قرار می‌گیرد.

ج) درست: مثال: مرزهای آبی، از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود آمده‌اند.

د) درست: مثال: مراکز گردشگری که از تعامل محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود آمده‌اند. (محیط جغرافیایی)

۱۷۸) ۲ سؤالی که با رکن اساسی جغرافیا مرتبط است ← کجا؟

توجه: برای پاسخ به این سؤال باید عبارت‌هایی را انتخاب کرد که در پاسخ به سؤال «کجا؟» قابل طرح هستند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) «چطور؟» «زمینه‌های به وجودآورنده پدیده گرمایش زمین چیست؟» ← استفاده از انرژی‌های فسیلی و زیاد شدن گازهای گلخانه‌ای

ب) «کجا؟» «بزرگ‌ترین منبع تأمین‌کننده انرژی جهان کجاست؟» ← خلیج فارس

ج) «کجا؟» «در کدام نواحی، فشار هوا زیاد است؟» ← نواحی جنب حاره و قطب‌ها

د) «چطور؟» «عوامل محدودکننده فعالیت‌های کشاورزی کدام است؟» ← شیب زمین و ضخامت کم خاک

۱۷۹) ۱ همه گزاره‌های داده‌شده صحیح هستند و به علت عبارت «نمی‌توان گفت» در عبارت صورت سؤال، همه گزاره‌ها، این عبارت را به نادرستی کامل می‌کنند.

۱۸۰) ۴ انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه، محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده که از سایر بخش‌های مجاور خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد.

ج) ناحیه‌بندی می‌تواند براساس معیارهای طبیعی یا انسانی صورت گیرد.

۱ همه عبارت‌های داده‌شده صحیح است.

توجه: امروزه همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

۱۸۱) ۳ آب و هوا ← در کناره‌های دریای خزر، آب و هوای مرطوب و در دامنه‌های کوه‌های زاگرس، آب و هوا کوهستانی است.

پوشش گیاهی ← شرایط آب و هوایی هر دو ناحیه موجب شده که نوع و میزان پوشش گیاهی متفاوتی داشته باشند.

شیوه زندگی ← شیوه زندگی در هر دو ناحیه، از نوع روستائیشینی است.

نوع و شکل خانه‌ها ← شکل خانه‌ها (سقف‌های شیب‌دار) در نواحی کناره‌های دریای خزر به دلیل بارندگی‌های زیاد متفاوت از سایر نواحی کشور است.

نوع فعالیت اقتصادی

زاگرس،

۱۸۲) ۴ ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است و با مساهمی

چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

۱۸۳) ۱ چاپارخانه ← ترزمان ← هغامنشیان

جاده‌های سنگفرش گسترده و طولانی ← ترزمان ← امپراتوری روم

۱۸۴) ۲ بیشترین میزان خطوط سریع‌السیر و طولانی‌ترین خط قطار

تندروی جهان (پکن - گوانجو) متعلق به کشور چین است.

توجه: گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان متعلق به ایالات متحده آمریکا است که ۸۰ درصد آن به حمل بار اختصاص دارد.

۱۸۵) ۳ خشکی سرزمین ایران (محیط طبیعی) روی زندگی انسان تأثیر

گذاشته و مردم نیز به دلیل همین شرایط محیطی ناچار به حضر فئات شده است ← روابط متقابل انسان با محیط طبیعی

مردم ایران برای رفع نیاز خود به آب درصدد برآمدند تا از سفره‌های آب زیرزمینی استفاده کنند ← درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها

۱۸۶) ۳ **توجه:** جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های

انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

بررسی عبارت‌ها:

الف) تأثیر آب و هوا بر منابع آب ← آب و هواشناسی

ب) تأثیر آب و هوا بر فعالیت اقتصادی ← آب و هواشناسی

ج) تأثیر محیطی بر چگونگی معیشت گروه‌های انسانی ← جغرافیای اقتصادی

د) چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان ← جغرافیای اقتصادی

۱۸۷) ۲ الف) مکان / محیط طبیعی

ب) تأثیرگذاری پدیده انسان‌ساخت بر محیط طبیعی / تأثیرپذیری پدیده طبیعی (محیط طبیعی) از عامل انسانی (پدیده انسان‌ساخت)

توجه: مکان: محل معینی است که بسیاری از فعالیت‌های انسان در آن انجام می‌شود / پدیده: یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی است که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان‌ساخت باشد.

۱۸۸) ۲ سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را

مورد توجه قرار می‌دهد. «چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟»

۱۸۹) ۴ **توجه:** سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده

می‌پردازد. (زمینه‌های به وجودآورنده پدیده)

پدیده شفق قطبی چطور به وجود می‌آید؟ پس از برخورد یون‌های باردار با اتم‌های اکسیژن و نیتروژن و برانگیخته شدن و تابش نور از آن‌ها.

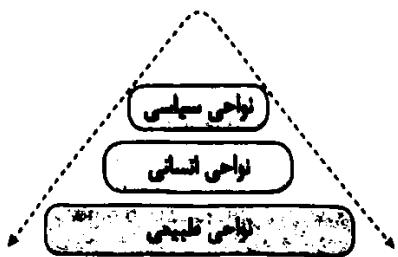
۱۹۰) ۲ **توجه:** متداول‌ترین روش گردآوری اطلاعات، روش کتابخانه‌ای

است. نقشه، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای و سالنامه‌های آماری از منابع گردآوری اطلاعات در روش کتابخانه‌ای به شمار می‌روند.

الف) بررسی امکان گسترش فیزیکی سکونتگاه ← عکس هوایی - تصاویر ماهواره‌ای - نقشه

د) بررسی تغییرات اندازه جمعیت در یک دهه اخیر ← سالنامه‌های آماری

۳۹۰

بررسی عبارت‌های نادرست:

- امروزه همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

- هم نواحی سیاسی و هم نواحی انسانی در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند.

۳۹۱

اگر فیلسوفی اصل علت و ضرورت علی و معلولی را انکار کند، تبعاً اصل علت را نپذیرفته که بخواهد سنخیت میان علت و معلول را بپذیرد؛ در نتیجه به معنای دوم اتفاق، اعتقاد پیدا می‌کند. به عبارت دیگر، انکار اصل علت، لازمه آن است که سنخیت میان علت و معلول نیز انکار شود. در واقع نمی‌تواند شخصی مدعی شود که مخالف رابطه علت است اما به سنخیت میان علت و معلول اعتقاد دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معنای اول اتفاق، ضرورت میان علت و معلول را انکار می‌کند؛ نه هرگونه رابطه میان آن‌ها. به عبارت ساده‌تر، معتقدین به معنای اول اتفاق می‌گویند که ممکن است با فراهم شدن علت، گاهی معلول ایجاد شود و گاهی نیز ایجاد نشود؛ پس رابطه میان آن‌ها را انکار نمی‌کنند، بلکه ضرورت این رابطه را منکر می‌شوند.

(۲) معمولاً همه فیلسوفان، معنای اول اتفاق را انکار می‌کنند.

(۴) اعتقاد به معنای اول اتفاق، در نتیجه جابه‌جا گرفتن علت تامه و ناقصه (علم نداشتن به همه اجزای یک علت) است؛ در حالی که در ابتدای گزینه (۴) به انکار این معنا از اتفاق اشاره شده است.

توجه: انکار معنای اول اتفاق یعنی اعتقاد به اصل وجوب علی و معلولی و اعتقاد به معنای اول اتفاق یعنی انکار اصل وجوب علی و معلولی.

۴

اگر کسی معنای دوم اتفاق را بپذیرد، صرفاً اصل سنخیت را انکار کرده است و ارتباطی با پذیرفتن یا رد کردن خدا ندارد. به عبارت دیگر، ممکن است شخصی خداوند را قبول داشته باشد، اما نظم موجود در جهان را انکار کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با پذیرفتن معنای دوم اتفاق که مستلزم انکار اصل سنخیت است، نمی‌توان دانشمندان را به کشف علل پدیده‌ها تشویق کرد.

(۲) با پذیرفتن معنای دوم اتفاق که بیانگر پدید آمدن هر چیزی از هر چیزی است، هیچ انسانی نمی‌تواند دست به کاری بزند؛ زیرا میان آن کار و نتیجه‌اش، سنخیتی وجود ندارد.

(۳) با پذیرفتن معنای دوم اتفاق، کلاً نظم موجود در جهان انکار می‌شود؛ نه این‌که تصادفی تلقی شود.

۱ تنها مورد «الف» ارتباطی با عبارت داده شده ندارد.

انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند؛ با وجود این، محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است.

محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط، دست به عمل می‌زنند.

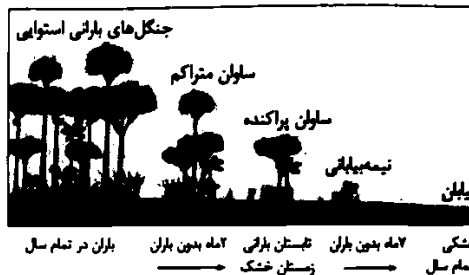
۲ نواحی کشت غله تجاری دنیا ← نواحی انسانی (بر مبنای نوع

فعالیت اقتصادی)

مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی یا حتی ناحیه اقتصادی بین چند کشور یا حتی چند قاره قرار می‌گیرد.

۱ ساوان یک ناحیه انتقالی میان جنگل‌های بارانی استوایی و

صحرائی بزرگ آفریقا است. هر چه به سمت بیابان صحراء پیش می‌رویم، بارندگی کم‌تر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مدار که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

۱ بررسی عبارت‌ها:

الف) خشک کردن ساحل دریا برای سکونت و فعالیت‌های انسانی در کشور هلند ← نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند - انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند - انسان‌ها نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

ب) ساخت بادگیرها در نواحی مرکزی ایران ← نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

ج) افزایش تقاضای جهانی برای نفت ایران در پی جنگ روسیه و اوکراین ← نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

د) تقسیم شبه جزیره کره به دو بخش شمالی و جنوبی پس از جنگ جهانی دوم ← نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۴ در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی و سیاسی است.

۴ الف) احداث نیروگاه‌های تولید برق آبی در نواحی کوهستانی ← نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

ب) احداث مراکز دلمداری تجاری در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ← نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۱۹۸) عبارت بیان شده در گزینه (۱) به نتیجه برهان درجات کمال

اشاره دارد؛ نه مقدمات آن.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مربوط به مقدمه دوم برهان درجات کمال است.

(۳ و ۴) مربوط به مقدمه اول برهان درجات کمال است.

۱۹۹) استدلال خدانشناسی دکارت، به نحوی بیان‌کننده اصل سنخیت

است؛ چرا که او معتقد است تصور نامتناهی، دارای علت خاص خودش است و نمی‌تواند از یک موجود متناهی ایجاد شده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مربوط به دیدگاه کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است و در این مقدمه از برهان او، اصل سنخیت وجود ندارد، بلکه اصل علت وجود دارد.

(۲) مربوط به دیدگاه هیوم در نقد برهان‌های خدانشناسی است و ارتباطی با اصل سنخیت ندارد.

(۳) مربوط به دیدگاه کرکگور است و ارتباطی با اصل سنخیت ندارد.

۲۰۰) گزاره اول از «ویلیام جیمز» و گزاره دوم از «کاتینگهام» می‌باشد.

۲۰۱) قضیه، جمله‌ای بامعنی است که خبری را می‌رساند و قابلیت صدق و کذب دارد. جملات انشایی قابلیت صدق و کذب ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲ و ۴) جملات پرسشی هستند؛ در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شوند تا قابلیت صدق و کذب داشته باشند.

(۳) جمله، امری است؛ در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شود تا قابلیت صدق و کذب داشته باشد.

۲) موضوع قضایای محصوره باید یک مفهوم کلی و موضوع قضایای شخصی باید یک مفهوم جزئی باشد. مفاهیم تهران بزرگ، کوه دماوند، خلیج فارس و رشته‌کوه زاگرس، اسم خاص هستند و جزئی محسوب می‌شوند؛ در نتیجه می‌توانند موضوع قضایای شخصی قرار گیرند. پایتخت ایران، بزرگ‌ترین ریاضیدان کشور، شاعران این سرزمین و فیلسوف ایرانی معاصر، مفاهیم کلی هستند؛ در نتیجه می‌توانند موضوع قضایای محصوره قرار گیرند.

۴) قضایای حملی دارای موضوع و محمول هستند. در این قضیه (دائم گل این بستان دارای شادابی نیست)، «دارای شادابی» محمول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جمله ناقص است؛ در نتیجه تصور محسوب می‌شود و دارای موضوع و محمول نیست.

(۲) جمله نهی است و جزء جملات انشایی محسوب می‌شود؛ در نتیجه دارای موضوع و محمول نیست.

(۳) جمله منادا است و جزء جملات انشایی محسوب می‌شود؛ در نتیجه دارای موضوع و محمول نیست.

۱) بیت صورت سؤال قابل تحلیل به دو قضیه حملی ساده و یا

موجبه است.

۱- آگاهی که من می‌دانم تو ندانی

۲- به خوبی می‌دانم

۱۹۲) بی‌هدفی جهان، انکار خداوند را در پی دارد؛ چرا که نمی‌توان

خداوندی در جهان تصور کرد و در عین حال قائل به بی‌هدفی جهان بود. لکن آیه شریفه «انا لله و انا الیه راجعون» حاکی از غایت‌مندی جهان و انکار معنای سوم اتفاق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پذیرفتن معنای سوم اتفاق (تکرر غایت‌مندی جهان)، نفی خداوند را در پی دارد. (۲) تنها زمانی می‌توان جهان را هدفمند دانست که این هدف از قبل مشخص شده باشد حال آن‌که اگر این هدف از قبل مشخص نشده باشد، بای‌هدفی تفاوتی ندارد. (۳) این‌که جهان در حال تکامل بوده و فرآیندهای از پیش تعیین‌شده در آن وجود دارد، به معنای این است که هدفی کلی در جهان وجود دارد و معنای سوم اتفاق، مردود است.

۲۰۲) بیت موجود در صورت سؤال، به این معناست که هیچ هدف از پیش تعیین‌شده‌ای برای زندگی آن شخص وجود ندارد و مشخص نیست که چرا در جهان متولد شده است؛ پس مربوط به تأیید معنای سوم اتفاق است.

۲۰۳) کار خداوند هدفدار است؛ پس آگاهانه و حکیمانه می‌باشد، و در نتیجه با چندخدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در خلقت آگاهانه، نظم وجود دارد، در حالی‌که در چندخدایی، هر خدا به دنبال هدف خودش است و بی‌نظمی رخ می‌دهد.

توجه، وقتی می‌گوییم «چیزی لازمه چیز دیگر است» یعنی «آن چیز، وجودش برای بودن چیزی یا پدید آمدن وضعیتی مورد نیاز است.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) منظم بودن خلقت از آگاهانه بودن آن ناشی می‌شود؛ نه برعکس.

(۳ و ۴) در چندخدایی، هدف وجود دارد؛ اما هدفی واحد وجود ندارد و هر خدا به دنبال هدف خودش است.

۲۰۴) خداوند پیوسته ثابت است؛ یعنی در نهایت کمال قرار دارد و همه کمالات ممکن را دلزا می‌باشد؛ پس نیازی نیست رشد کند و در فعلیت محض است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نه چیز دیگری را به خود راه می‌دهد و نه خود در چیزی دیگری فرو می‌شود.

(۲) خداوند با حواس، قابل درک نیست.

(۴) «مثال خیر»، مربوط به ذات خداوند است و ارتباطی با خداوند در مرتبه خلق جهان ندارد.

۲۰۵) افلاطون در مواردی از خداوند با عنوان «مثال خیر» یاد می‌کند و توضیح می‌دهد که همه چیز در پرتو خداوند دارای حقیقت می‌شوند. برای مثال، همان‌طور که خورشید به عنوان منبع نور، سبب ایجاد سایر نورها در جهان می‌شود، خداوند نیز همه حقایق جهان را به وجود می‌آورد و همه هستی از خداوند متجلی و پیدا شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بیت موجود در گزینه (۱) به برتری خداوند نسبت به همه مخلوقات اشاره دارد و بیشتر مشابه دیدگاه ارسطو در برهان درجات کمال است.

(۳) بیت موجود در گزینه (۳) به غیرمادی بودن خداوند و مجرد بودن او اشاره دارد.

(۲) بیت موجود در گزینه (۲) به برتر بودن خداوند از توصیف‌های بیان‌شده در میان انسان‌ها اشاره دارد.

۲۳۰) قضایایی که سر سالبه کلیه داشته باشند (سلب کلی) و استثنایی در پایان آن بیاید، معادل یک قضیه موجبه کلیه است. هر دانشجویی که در مقطع کارشناسی ارشد پذیرفته می‌شود، دارای مدرک لیسانس است. قضیه دوم معادل یک قضیه سالبه کلیه است؛ هیچ‌کس در این شهر تابستان بیرون نیست.

۲۳۱) واضح و بدیهی است که ما انسان‌ها در ابتدا باید تعریفمان از معرفت را مشخص کنیم و سپس از امکان وقوع مصداق برای آن تعریف دفاع کنیم و در ادامه، ابزارها، منابع و حدود معرفت را تعیین کنیم. تنها در این صورت است که می‌توانیم به نحو مناسبی معنای «می‌دانم» را در حوزه هستی‌شناسی به کار ببریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تا چيستی معرفت و امکان شناخت معرفت مشخص نشود، سخن از منابع و حدود آن بی‌معنی است.

(۲) در واقع، هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است.

(۴) آیا ما می‌توانیم اشیاء و موجودات جهان را بشناسیم و به آن‌ها علم پیدا کنیم؟ شاید از این پرسش تعجب کنید و بگویید این یک امر بدیهی و روشن است و نیازی به تحقیق و پیدا کردن دلیل ندارد. (یعنی امکان معرفت بدیهی است نه پرسش درباره امکان معرفت) همین‌که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم، یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم، یا از عمل کسی خوشحال یا عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی برده‌ایم.

۲۳۲) توجه ویژه کانت، فیلسوف قرن هجدهم آلمان، به شناخت سبب شد که شاخه «معرفت‌شناسی» فلسفه رشد بیشتری کند و فیلسوفان بیشتری در دوره جدید بدان بپردازند. در گذشته، برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد؛ اما امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، این بخش از فلسفه به صورت شاخه مستقلی درآمده که به آن «معرفت‌شناسی» یا «نظریه معرفت» می‌گویند.

۲۳۳) اگر کسی ادعا کند که هیچ شناخت یقینی‌ای امکان ندارد، از وی سؤال می‌کنیم که آیا این مطلب را می‌داند که هیچ‌گونه معرفت یقینی امکان ندارد، یا درباره آن شک دارد. اگر بگوید می‌داند، پس دست‌کم به یک شناخت یقینی اعتراف کرده و بدین ترتیب ادعای خود را نقض کرده است و اگر بگوید نمی‌داند، معنایش این است که احتمال می‌دهد معرفت یقینی ممکن باشد. پس در این حالت نیز، سخن خود را ابطال کرده است. نتیجه این‌که این ادعا که هیچ‌گونه معرفت یقینی امکان ندارد، از اساس، باطل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد. هم‌چنین ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم (پس این سخن که امکان شک در برخی امور در توانایی ماست درست است) مثلاً یا خود بگوییم که «آیا ما می‌توانیم به همه اسرار مغز

شکل صحیح قضیه عبارت است از: مارگزیده (موضوع) ترسنده از ریسمان سیاه و سفید (محمول) است.

تذکره: قضایایی که فعل آن‌ها اسنادی نیست، باید آن‌ها را به فعل اسنادی تبدیل کرد. در منطق، افعال «است» بود، شد، گشت و گردید» به عنوان رابطه هر نظر گرفته می‌شوند بنابراین قضایایی را که با سایر افعال به کار می‌روند، نخست باید به یکی از این افعال تبدیل کنیم، سپس محمول و موضوع قضیه را مشخص کنیم.

۱) گزینه (۱) قضیه محصوره است و سایر گزینه‌ها قضیه شخصی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۳) چون مجموع درختان این باغ و مجموع دروس نهایی پایه یازدهم مدنظر است؛ در نتیجه قضیه شخصی محسوب می‌شوند.

۴) موضوع قضیه یک اسم خاص (می) است؛ در نتیجه قضیه شخصی است. تذکره: قضایایی که سورپذیر هستند، محصوره محسوب می‌شوند.

۱) بررسی عبارت‌ها:

الف) رابطه قضیه، کیفیت قضیه را مشخص می‌کند. تعیین صدق و کذب قضایا به مطابقت و یا عدم مطابقت آن‌ها با واقعیت برمی‌گردد.

ب) محمول قضایای حملی، همیشه توضیح، شرح و وصفی درباره موضوع است، نه برعکس.

ج) در قضیه، همیشه یک حکم و قضاوتی صورت می‌گیرد، البته حکم به معنی درست بودن قضیه نیست؛ مثلاً در قضیه «انسان پزشک است» حکم و قضاوت کرده‌ایم که انسان صفت پزشک بودن را دارد و ممکن است این حکم و قضاوتی که کرده‌ایم راست باشد یا دروغ.

د) در قضایای حملی، چیزی را بدون قید و شرط (قطعی) به صورت ایجابی و یا سلبی به موضوع نسبت می‌دهند.

۳) نتیجه یک استدلال قطعی (قیاس) می‌تواند یک قضیه شخصی و یا قضیه کلیه (موجبه کلیه و یا سالبه کلیه) باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) موجبه کلیه نمی‌تواند مقدمه هیچ‌یک از اقسام استقرا باشد.

(۲) مقدمه استقرای تمثیلی، یک قضیه جزئی و یا شخصی است.

(۴) نتیجه استقرای تعمیمی، یک قضیه کلیه است نه شخصی.

۳) قضایای صادق برای دو مفهوم متساوی، مانند مفاهیم «مثلث و سه‌ضلعی» عبارت‌اند از: ۱- هر مثلثی سه‌ضلعی است. ۲- بعضی مثلث سه‌ضلعی است. (تداخل قضیه قبلی) ۳- هر سه‌ضلعی مثلث است. ۴- بعضی سه‌ضلعی مثلث است. (تداخل قضیه قبلی) بنابراین جای موضوع و محمول در دو قضیه یکسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) محمول و موضوع قضایا چون مصادیقشان کاملاً مشترک و یکسان است، دل‌رای رابطه تساوی هستند.

(۲) در دو مفهومی که نسبت تساوی دارند کیفیت در همه قضایا یکسان (موجبه) است ولی کمیت دو قضیه متفاوت است.

(۳) موضوع و محمول قضایا قطعاً مفاهیم کلی هستند؛ چون نسبت‌های چهارگانه بین دو مفهوم کار برقرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) این قوه عقل است و نه قوه حس که نقش اساسی در به دست آوردن شناخت عقلی برعهده دارد به همین دلیل می‌گوییم که در شناخت عقلی، عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال، به حقایق برسد در نتیجه، شناخت حسی نمی‌تواند تکیه‌گاه شناخت عقلی باشد.
- (۲) برخی از شناخت‌های ما عقلی و برخی شهودی است و لزوماً تمام شناخت‌های ما با شناخت حسی آغاز نمی‌شود.
- (۳) ما به کمک حواس پنج‌گانه با عالم طبیعت آشنا می‌شویم و بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم. پس شناخت حسی قابل اعتماد است.

(۴) انسان دارای قوه‌ای است که با آن تفکر و تعقل می‌کند. او با کمک این قوه می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق، هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را دربر می‌گیرد. اما باید توجه داشت که در این قوه، امکان خطا و اشتباه وجود دارد، ولی خطا و اشتباهی که در قوه عقل صورت می‌گیرد، توسط خود عقل، قابل تشخیص و رفع شدن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) عقل می‌تواند بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق درباره برخی موجودات دست یابد.
- (۲) شناخت عقلی یک شناخت خطاپذیر است، هم‌چنین نمی‌توان همه شناخت‌های عقلی را دقیق و کاملاً معین و یقینی به شمار آورد.
- (۳) کشف برخی از خطاهای عقل از طریق خود قوه عقل صورت می‌گیرد و لزوماً و حتماً از طریق قوه دیگری نیست.

(۱) شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم استوار است و دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آن‌ها بهره می‌برد. برخی از این قواعد عبارتند از: ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲- هر پدیده علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند؛ پس اساس بررسی‌های علمی برای شناسایی جهان طبیعت، یافته‌هایی است که با شناخت عقلی به دست می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) قواعد عقلی که شناخت تجربی بر آن‌ها استوار است، مانند اصل علیت، اصل سنخیت و اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت، از یافته‌های شناخت عقلی و نه از یافته‌های شناخت حسی هستند. در واقع، همین یافته‌های عقلی است که اساس بررسی‌های علمی برای شناسایی جهان طبیعت به شمار می‌روند.
- (۳ و ۴) با تجربه و استدلال تجربی می‌توان در عالم طبیعت، شناخت حاصل کرد. بر همین اساس، نمی‌توان از طریق شناخت شهودی و شناخت وحیاتی در عالم طبیعت شناخت حاصل کرد.

(۲) انسان علاوه بر شناخت‌های حسی و شناخت‌های عقلی، یک سلسله شناخت‌هایی را در وجود خود می‌یابد که نه قوه حس می‌تواند این شناخت‌ها را تولید کند و نه قوه عقل، بلکه این شناخت نوعی تجربه درونی است که جز خود شخص از آن آگاه نیست.

(۳) شکایت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست پس این ادعا که شکایت مطلق امکان‌پذیر نیست از اساس، حق و درست است.

(۴) بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و پدیده‌های دیگر باور دارد و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند؛ پس اگر کسی احتمال خطا و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در کسب معرفت بداند، سخنی نادرست است.

(۳) سخن مشهور گرگیاس، مبنی بر این‌که «چیزی وجود ندارد و اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد»، از دو جهت قابل بررسی است: یکی از جهت وجود و حتی و دیگری از جهت علم و شناخت. جمله «چیزی وجود ندارد» مربوط به هستی است که در بخش هستی‌شناسی مورد بررسی قرار گیرد، ولی جمله «اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد»، مربوط به مبحث شناخت‌شناسی یا همان معرفت‌شناسی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جمله «اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد» در اصل مربوط به انکار امکان معرفت است و جمله «اگر چیزی برای انسان قابل شناخت باشد، نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل نماید» مربوط به انکار امکان انتقال معرفت است.

(۲ و ۴) هر دو جمله را نمی‌توان مربوط به مبحث هستی‌شناسی یا معرفت‌شناسی دانست بلکه یکی مربوط به هستی‌شناسی و دیگری مربوط به معرفت‌شناسی است.

(۴) از آن‌جا که بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و پدیده‌های دیگر باور دارد و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند، از ابتدای زندگی خود روی زمین، برای درک خود و جهان پیرامون خویش تلاش کرده است. نتیجه این تلاش مستمر، دستیابی انسان به دانش‌های مختلف در رشته‌ها و شاخه‌های گوناگون علم است. همین پیشرفت، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. این پیشرفت به دو صورت در حال انجام است:

۱- از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان و گشودن شاخه‌های جدید دانش.

۲- از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها

(۲) عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد. این نوع شناخت را که عقل با همکاری حس به دست می‌آورد، «شناخت تجربی» می‌گوییم. پس می‌توان گفت که مقدمات شناخت تجربی توسط شناخت حسی فراهم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شناخت تجربی حاصل همکاری عقل و حس است و بنابراین هر کس که قوه عقل را به عنوان منبع شناخت انکار کند، قادر نخواهد بود قلمی در عرصه کسب برخی شناخت‌ها به ویژه شناخت تجربی بردارد.

۲ و ۳) قدرت و توانایی عقل، به نسل امکان می‌دهد تا یافته‌هایی سودمند درباره کل هستی که امکان درک تجربی آن هیچ‌گاه وجود ندارد به دست بیاورد و این یافته‌های عقلانی را اساس سایر دانش‌ها قرار دهد و پایه‌های زندگی خود را بر آن‌ها استوار سازد؛ پس هر کس قوه عقل را انکار کند امکان دستیابی به برخی یافته‌های سودمند درباره کل هستی را از دست خواهد داد و برخی حقایق غیرمحسوس و غیرقابل تجربه را از حوزه شناخت بشری خارج کرده است.

۴) «قلب» یا «دل» یکی دیگر از ابزارهای معرفت انسان است که می‌تواند بی‌واسطه به حقایق برسد و معرفت کسب کند. معرفتی که از این طریق به دست می‌آید، «معرفت شهودی» نامیده می‌شود. معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است؛ یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) معرفت شهودی، نوعی دریافت درونی، مستقیم و بی‌واسطه است، نه استنتاجی بی‌واسطه.

۲) اشیای محسوس و مفاهیم عقلی تأثیری در شناخت شهودی ندارند؛ بلکه این نوع شناخت، نوعی ادراک باطنی و دریافت درونی است.

۳) معرفت شهودی می‌تواند نتیجه سیر و سلوک و تهذیب نفس باشد، نه ضرورتاً از سوی خدا نازل شده باشد. معرفتی که خداوند از طریق وحی و به واسطه پیامبران در اختیار انسان‌ها قرار می‌دهد، «معرفت وحیانی» است.

۴) در حالت رکود اقتصادی، سطح تولید کاهش و بیکاری

افزایش می‌یابد.

تعریف و هدف سیاست‌های پولی	سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی است.
انواع این سیاست‌ها:	۱- کاهش نقدینگی در گردش (انقباضی): زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.
	۲- افزایش نقدینگی در گردش (انبساطی): در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.
زمان به کارگیری این سیاست‌ها	کاهش نقدینگی در گردش (انقباضی): تورم افزایش نقدینگی در گردش (انبساطی): رکود

۲۲۲) الف) رفته‌رفته بشر دریافت که کالاهایی که استفاده می‌کرد،

وسیله مناسبی برای معامله نیست و به جای آن می‌توان از برخی فلزات، مثل طلا و نقره استفاده کرد. این انتخاب موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملتها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.

ب) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

۲۲۳) برای حل این سؤال از فرمول زیر استفاده کنید:

$CPI =$ برای سال معین

هزینه سبد بازار در سال قبل - هزینه سبد بازار در سال معین

هزینه سبد بازار در سال قبل

$$\Rightarrow \frac{x-2850}{2850} = \frac{25}{100}$$

حال کافی است اعداد را به صورت ضربدری در هم ضرب کنیم تا مجهول به دست آید:

$$\Rightarrow (x-2850) \times 100 = 25 \times 2850$$

$$\Rightarrow 100x - 285,000 = 71,250$$

$$\Rightarrow 100x = 285,000 + 71,250$$

$$\Rightarrow 100x = 356,250$$

$$\Rightarrow x = 3562/5$$

۲۲۴) الف) یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل

تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند، سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت) است.

ب) سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی است.

۲۲۵) الف) پول در صورتی می‌تواند وسیله مناسبی برای

پرداخت‌های آینده باشد که ارزش خود را حفظ کند. امروزه بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد که خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی نیز از همین نوع است.

نکته: این وظیفه در روزگار ما کاملاً محسوس است.

ب) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌هاست.

ج) چون افراد خودشان مبلغ چک را روی آن می‌نویسند، به آن «پول تحریری» یا «ثبتي» گفته می‌شود.

۲۲۶) الف) ابتدا به سراغ محاسبه حجم پول می‌رویم.

$$\text{چک پول} + \text{سپرده‌های دیداری} + \text{ارزش مسکوکات و اسکناس‌ها} = \text{حجم پول}$$

$$\Rightarrow 4800 + 1500 + 2000 = 8300$$

ب)

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

$$\Rightarrow 9200 - 5100 = 4100$$

ج)

شبه پول + حجم پول = میزان نقدینگی

$$\Rightarrow 8300 + 9200 = 17,500$$

۲ - ۳۳۷

عدمای از بازرگانان در معاملات خود به جای پرداخت سکه‌های فلزی، رسیدی صادر می‌کردند که بیانگر بدهی آنان بود. طرف مقابل هم براساس اعتمادی که داشته این رسید را می‌پذیرفته به تدریج، بازرگانی که به یکدیگر اعتماد داشتند، این رسیدها را بین خود مبادله می‌کردند.

نقطه این رسیدها در واقع نخستین اسکناس‌ها بود که پشتوانه آن‌ها طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

عیوب استفاده از این رسیدها ۱- بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم و ۲- تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که ۳- آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود.

نکته این معایب اما یک حسن داشت و آن این‌که موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند. فکر سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از این‌جا شکل گرفت.

۲ - ۳۳۸

مردم برای در امان ماندن از خطرهای احتمالی و هم‌چنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات در معامله‌ها، پول‌های خود را به تجار یا صرافان معتبر می‌سپردند و در مقابل، رسید معتبر از آنان دریافت می‌کردند و در معاملات خود، این رسیدها را به کار می‌گرفتند. این رسیدها در واقع نخستین اسکناس‌ها بود که پشتوانه آن‌ها، طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

۱ - ۳۳۹

الف) در هر منطقه، کالایی خاص پرطرفدار بود، در ایران، غلات در هندوستان، صدف، در تبت، چای و در روسیه، پوست سمور خواهان زیادی داشت.

ب) اطمینتی که مردم به ارزش پول در مبادلات دلزنده پشتوانه پول به شمار می‌رود.
ج) مردم برای در امان ماندن از خطرهای احتمالی و هم‌چنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات، پول‌های خود را به تجار یا صرافان معتبر می‌سپردند.

۲

با توجه به نرخ تورم کشور C، بقیه کشورها را محاسبه می‌کنیم:

$$C \text{ تورم کشور} = \frac{620 - 480}{480} \times 100 = 29$$

$$A \text{ تورم کشور} = 29 + 2 = 14/5$$

$$A \text{ کشور} = \frac{14/5}{100} = \frac{x - 650}{650} \Rightarrow 9425 = 100x - 65,000$$

$$\Rightarrow 9425 + 65,000 = 100x \Rightarrow 74,425 = 100x$$

$$\Rightarrow x = \frac{74,425}{100} = 744/25$$

حال به سراغ کشور B می‌رویم و با توجه به نرخ تورم، به محاسبه می‌پردازیم:

$$B \text{ تورم کشور} = 2 \times 29 = 58$$

$$B \text{ کشور} = \frac{58}{100} = \frac{590 - y}{y} \Rightarrow 58y = 59,000 - 100y$$

$$\Rightarrow 158y = 59,000$$

$$y = \frac{59,000}{158} = 373/42$$

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره										
۱	طبق آیه (یسئلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر و منافع للناس و الیها اکبر من نفعهما) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید: (آ) قرآن کریم چه چیزهایی را دارای منفعت و در عین حال گناه بسیار می‌داند؟ شراب و قمار (۵/۰) (ب) چه کسانی و درباره چه موضوعی از پیامبر (ص) سؤال کردند؟ وقتی تازه مسلمانان شنیدند که پیامبر (ص) دو عمل شراب و قمار را حرام کرده، نزد پیامبر آمدند و در این باره سؤال کردند. (۵/۰) (پ) مقصود قرآن از منفعت‌های شراب و قمار برای مردم عرب قبل از اسلام چه بود؟ آنان که قماربازان ماهری بودند، بسیار سود می‌کردند و آنان که شراب می‌فروختند منفعت خوبی به چنگ می‌آوردند و اقتصادشان رونق داشت. (۵/۰) (ت) مسلمانان پس از این دستور خداوند، چه واکنشی نشان دادند؟ مسلمانان این کلام خدا را پذیرفتند و آن‌هایی هم که این کسب و کار را داشتند، از منفعتی که برایشان داشت، صرف‌نظر کردند تا مرتکب گناه نشوند. (۵/۰)	۲										
۲	صعیب یا غلط بودن بودن هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. الف) احکام الهی، انسان را به استفاده معتدل از امیال مادی سفارش می‌کند. صحیح (۶۵/۰) ب) عادت و تکرار گناهان کبیره، زمینه‌ساز رفتن انسان به گناهان صغیره است. غلط (۶۵/۰)	۰/۵										
۳	طبق فرموده پیامبر (ص) چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است: دو مورد آن را بنویسید. ۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن بر گناه ۴- اصرار بر گناه (تکرار دو مورد کافی است، هر مورد (۶۵/۰))	۰/۵										
۴	هر یک از موارد سمت راست، با کدام یک از مفاهیم سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است.) <table border="1" data-bbox="507 1346 1061 1653"> <tbody> <tr> <td>(آ) شکل عمل مطابق فرمان خدا</td> <td>(۱) حقوق مردم</td> </tr> <tr> <td>(ب) خلوص نیت</td> <td>(۲) حد کافی توبه</td> </tr> <tr> <td>(پ) بی‌حرمتی به پدر و مادر</td> <td>(۳) توبه اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>(ت) پشیمانی از گناه</td> <td>(۴) حسن فاعلی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۵) حسن فعلی</td> </tr> </tbody> </table> (آ) (۵) حسن فعلی (۶۵/۰) (ب) (۴) حسن فاعلی (۶۵/۰) (پ) (۱) حقوق مردم (۶۵/۰) (ت) (۲) حد کافی توبه (۶۵/۰)	(آ) شکل عمل مطابق فرمان خدا	(۱) حقوق مردم	(ب) خلوص نیت	(۲) حد کافی توبه	(پ) بی‌حرمتی به پدر و مادر	(۳) توبه اجتماعی	(ت) پشیمانی از گناه	(۴) حسن فاعلی		(۵) حسن فعلی	۱
(آ) شکل عمل مطابق فرمان خدا	(۱) حقوق مردم											
(ب) خلوص نیت	(۲) حد کافی توبه											
(پ) بی‌حرمتی به پدر و مادر	(۳) توبه اجتماعی											
(ت) پشیمانی از گناه	(۴) حسن فاعلی											
	(۵) حسن فعلی											
۵	با مثال توضیح دهید که شیطان چگونه با فرایندی تدریجی، مانع توبه انسان می‌شود؟ روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام‌به‌گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند (۶۵/۰) تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند (۶۵/۰). برای مثال، شیطان از همان ابتدا، انسان را به رابطه نامشروع با جنس مخالف دعوت نمی‌کند، بلکه در گام اول سخن از یک دوستی ساده به میان می‌آورد؛ دوستی‌ای که فقط در حد صحبت و درمحل کردن است (۶۵/۰). اما در گام‌های بعدی و به صورت تدریجی چنان این دوستی را پیش می‌برد که فرد خود را غرق در فساد و آلودگی می‌بیند. (۶۵/۰)	۱										

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۶	مقصود از انقلاب انسان علیه خود را توضیح دهید. در میان مخلوقات انسان موجودی است که علاوه بر ایستادگی در برابر موانع بیرونی، می‌تواند در برابر موانع درونی نیز ایستادگی کرده و حتی علیه خود انقلاب کند. (۰/۵) بدین معنا که می‌تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و انقلاب نماید. (۰/۵)	۱
۷	پشتوانه محکم برای دوری از گناه کدام است؟ (۱) تقوا (۲) ایمان (۳) تفکر و اندیشه گزینه (۲) ایمان (۰/۵)	۰/۵
۸	نتایج نامطلوب وجود ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع در برخی کشورها چیست؟ خانواده استحکام خود را از دست داده (۰/۲۵) و فرزندان تکسرپرست فراوان شده‌اند. (۰/۲۵)	۰/۵
۹	آلودگی جوامع امروزی به قمار چگونه است؟ امروزه متأسفانه در برخی از کشورها، از جمله آمریکا قمارخانه‌های بزرگ و مجلل ساخته شده و گاه رئیس جمهور یک کشور بزرگ، خودش دارنده قمارخانه‌های بزرگ است و از این راه کسب ثروت می‌کند. اما این فراگیری دلیل نمی‌شود که اسلام در برابر آن کوتاه بیاید و آن را گناه محسوب نکند. (۱)	۱
۱۰	مانع سلطه رسانه‌های بیگانگان بودن چه وظایفی را به دولت اسلامی و مردم واجب می‌کند؟ بر دولت اسلامی واجب است که زیرساخت‌های لازم را برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی فراهم کند (۰/۵). بر ما نیز واجب است که حتی‌المقدور از وسایل ارتباطی داخلی بهره ببریم و مانع نفوذ و سلطه رسانه‌های بیگانگان شویم (۰/۵).	۱
۱۱	انجام توبه در چه زمانی راحت‌تر است؟ چرا؟ دوره جوانی (۰/۲۵) — جوانی دوره انعطاف‌پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت خواهد بود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان‌تر از زمان پیری است. (۰/۲۵)	۱
۱۲	صحيح يا غلط بودن هر يك از عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) قدرت وجه عینی و محسوس سیاست و جتبه الزام‌آور آن است. صحيح (۰/۲۵) ب) جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را مطالعه و داوری می‌کند. غلط (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) برخی تفاوت‌ها، مانند تفاوت در لهجه، جنسیت، رنگ پوست نامیده می‌شوند. تفاوت‌های اسمی (۰/۲۵) ب) در قرن بیستم، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام پدید آمد. جامعه‌شناسی انتقادی (۰/۲۵)	۰/۵

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره						
۱۲	در جدول زیر، نظام سیاسی جمهوری اسلامی و نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با هم مقایسه شده‌اند. با توجه به ویژگی‌ها آن را کامل کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> <td>مقبولیت و مشروعیت حقیقی</td> </tr> <tr> <td>د</td> <td>ج</td> <td>سازگاری با نوع فرهنگ</td> </tr> </table> الف) می‌توان از مقبولیت و مشروعیت حقیقی سخن گفت. (۰/۲۵) ب) فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت. (۰/۲۵) ج) فرهنگ جهان غرب (سکولار و دنیوی) (۰/۲۵) د) فرهنگ معنوی توحیدی جهان اسلام (۰/۲۵)	الف	ب	مقبولیت و مشروعیت حقیقی	د	ج	سازگاری با نوع فرهنگ	۱
الف	ب	مقبولیت و مشروعیت حقیقی						
د	ج	سازگاری با نوع فرهنگ						
۱۵	با توجه به متن زیر به سوالات داده‌شده پاسخ دهید. «لمبروزو (۱۹۰۹ - ۱۸۳۶)، در تحقیقاتی درباره رفتار جنایی، مجرمه‌ها، اسکلت‌ها، مدل‌های مومی و اشیای متعلق به مجرمان را جمع‌آوری کرد. او می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.» الف) از نظر نوع نگاه به موضوع، چه شباهتی بین تحقیق لمبروزو و رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی وجود دارد؟ پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. (۰/۵) ب) اگر بررسی رفتار جنایی با رویکرد جامعه‌شناسی انتقادی باشد، هدف چه خواهد بود؟ ۱- انتقاد از وضع موجود ۲- تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (۰/۵)	۱						
۱۶	دو مورد از انگیزه افراد برای دستیابی به قدرت را بنویسید. ۱- تأمین علائق و ارزش‌های شخصی ۲- تأمین آرمان‌های اجتماعی ۳- رسیدن به پادشاهی عاطفی و مادی تصاحب و اعمال قدرت (کتاب دو مورد کلی است، هر مورد ۰/۵)	۱						
۱۷	در رویکرد دوم از رویکردهای نابرابری اجتماعی، با حذف مالکیت خصوصی چه شرایطی در جوامع به وجود می‌آید؟ با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود (۰/۵)؛ زیرا این امر سبب می‌شود، تلاش و شایستگی بیشتر افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. (۰/۵)	۱						
۱۸	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید: الف) در دنباله $a_{n+1} = a_n + 2$ اگر جمله پنجم ۱۷ باشد، جمله ششم آن ۲۳ است. نادرست (۰/۲۵) ب) بزرگ‌ترین عدد اول دو رقمی در دنباله فیبوناچی برابر ۸۹ است. درست (۰/۲۵)	۰/۱۵						
۱۹	برای دنباله $1, \frac{1}{4}, 3, \frac{1}{9}, 5, \frac{1}{16}, 7, \dots$ یک رابطه دوضابطه‌ای بنویسید. عددهای $1, 3, 5, 7, \dots$ که غیرکسری هستند را با هم و عددهای کسری $\frac{1}{4}, \frac{1}{9}, \frac{1}{16}, \dots$ را هم با یکدیگر در نظر می‌گیریم: جملات با شماره فرد $\rightarrow 1, 3, 5, 7, \dots$ ضابطه $\rightarrow a_n = n$ (۰/۵) جملات با شماره زوج $\rightarrow \frac{1}{4}, \frac{1}{9}, \frac{1}{16}, \dots$ ضابطه $\rightarrow a_n = \frac{1}{n}$ (۰/۵) $\Rightarrow a_n = \begin{cases} n & \text{فرد } n \\ \frac{1}{n} & \text{زوج } n \end{cases}$ (۰/۵)	۱/۵						

ردیف	امتیاز تصحیح	نمره
۲۰	در دنباله حسابی: ۲, ۵, ۸, ۱۱, ... (ا) جمله چندم آن ۹۵ است؟ $d = 5 - 2 = 3$ (۰/۲۵), $a_1 = 2$ (۰/۲۵) $a_n = a_1 + (n-1)d$ (۰/۲۵) $\xrightarrow{a_n=95} 95 = 2 + (n-1) \times 3$ (۰/۲۵) $\Rightarrow 95 = 2 + 3n - 3 \Rightarrow 3n = 96 \Rightarrow n = \frac{96}{3} = 32$ (۰/۲۵) (ب) مجموع چهار جمله اول این دنباله را به دست آورید. $S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$ (۰/۲۵) $\xrightarrow{n=40} S_4 = \frac{4}{2} [2(2) + 3(3)]$ (۰/۲۵) = ۲۴ (۰/۲۵) ۱۲۱	۲
۲۱	در یک دنباله حسابی، جمله اول ۲۵ و اختلاف مشترک برابر ۱۸ است. کدام جمله دنباله برابر ۶۰۱ است. $a = 25, d = 18, a_n = 601, n = ?$ $a_n = a + (n-1)d \Rightarrow 601 = 25 + (n-1) \times 18$ (۰/۲۵) $\Rightarrow 601 = 25 + 18n - 18 \Rightarrow 18n = 601 - 25 + 18$ (۰/۲۵) $\Rightarrow 18n = 594 \Rightarrow n = \frac{594}{18} = 33$ (۰/۵)	۱
	جمع نمرات	۲۰